

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Veřejné zakázky - zásady zadávacího řízení

Bc. Michaela Havelková

**Diplomová práce
2017**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michaela Havelková**
Osobní číslo: **E15770**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Veřejné zakázky - zásady zadávacího řízení**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Analýza aktuální právní úpravy zadávání veřejných zakázek se zaměřením na zásady zadávacího řízení a jejich dopad na aplikační praxi. Analýza bude rovněž zahrnovat rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a relevantní judikaturu správních soudů. Při analýze budou použity právně-hermeneutické metody výkladu právních předpisů. Navazovat bude komparace zadávací praxe vybraných obcí se zaměřením na splňování zásady transparentnosti. Výsledky analýzy budou syntetizovány. Budou zhodnoceny jak nedostatky právní úpravy, tak aplikační praxe, přičemž budou navržena opatření k jejich odstranění.

Osnova :

- Pojmové a právní vymezení veřejných zakázek
- Zásady zadávacího řízení
- Průběh zadávacího řízení
- Komparace zadávání zakázek dvěma vybranými městy

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

DAEIN, K. A Study on EU Public Procurement Law - Focusing on 2014 New EU Public Procurement Directive. Administrative Law Journal. 2015, 41, 163 - 189. ISSN 1738-3056.

HERMAN, P., FIDLER, V. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-7380-595-1.

JURČÍK, R. Veřejné zakázky a koncese. 2., dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-443-8.

KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady. 2. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-778-2.

OCHRANA, F. Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza). Praha: Ekopress, 2008. ISBN 978-80-86929-46-0.

POREMSKÁ, M. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-760-5

POREMSKÁ, M. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. Olomouc: ANAG, 2014. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-908-3.

RAUS, D. Zadávání veřejných zakázek: judikatura s komentářem. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. Přehledy judikatury (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-658-5.

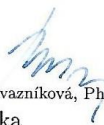
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jana Janderová, Ph.D.
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání diplomové práce: 4. září 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 28. dubna 2017

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. září 2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 28. 4. 2016

Michaela Havelková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce JUDr. Janě Janderové, Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá veřejnými zakázkami. Zaměřuje se především na zásady zadávacího řízení a jejich aplikační praxi. Jedná se především o zásadu transparentnosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti. V analýze je použita relevantní judikatura správních soudů. V závěru práce byla provedena komparace zadávání veřejných zakázek ve dvou vybraných městech se zaměřením na splnění zásady transparentnosti. Výsledky analýzy byly vyhodnoceny a byla navržena opatření k odstranění nedostatků.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zákon, veřejná zakázka, zásady, zadávací řízení, judikatura

TITLE

Public procurement - the principles of procurement procedure

ANNOTATION

The diploma thesis deals with public contracts. It focuses mainly on the principles of the procurement procedure and its application practice. This is primarily the principle of transparency, non-discrimination, equal treatment and adequacy. The relevant case law of the administrative courts is used in the analysis. At the end of the thesis was realized a comparison of public procurement is carried out in two selected cities, focusing on the fulfillment of the principle of transparency. The results of the analysis have been evaluated and measures have been proposed to address the shortcomings.

KEYWORDS

Law, public procurement, principles, procurement procedure, case law

OBSAH

ÚVOD	11
1 OBECNĚ K VEŘEJNÝM ZAKÁZKÁM	13
1.1 PRÁVNÍ VYMEZENÍ	13
1.1.1 Právní úprava	13
1.1.2 Prameny práva veřejných zakázek	15
1.1.3 Definice veřejné zakázky	17
1.2 ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	19
1.2.1 Dozor nad dodržováním veřejných zakázek	20
1.3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH	21
1.3.1 Věstník veřejných zakázek	21
1.3.2 Seznam kvalifikovaných dodavatelů	22
1.3.3 Další informace potřebné k elektronické komunikaci	22
2 ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ	24
2.1 PRŮBĚH ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ	24
2.1.1 Zahájení zadávacího řízení	24
2.1.2 Podávání nabídek	25
2.1.3 Hodnocení a posouzení nabídek	26
2.1.4 Ukončení zadávacího řízení	28
2.2 ZADAVATEL	30
2.2.1 Veřejný zadavatel	30
2.2.2 Dotovaný zadavatel	32
2.2.3 Zadavatel zadávající sektorové zakázky	33
2.2.4 Dočasný zadavatel	33
2.3 DRUHY ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ	33
2.3.1 Zjednodušené podlimitní řízení	34
2.3.2 Otevřené řízení	35
2.3.3 Užší řízení	35
2.3.4 Jednací řízení s uveřejněním	35
2.3.5 Jednací řízení bez uveřejnění	35
2.3.6 Soutěžní dialog	36
2.3.7 Inovační partnerství	36
2.3.8 Koncesní řízení	37
2.3.9 Zadání veřejných zakázek ve zjednodušeném režimu	37
3 ZÁSADY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	38
3.1 OBECNÉ ZÁSADY SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE PŘI ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK	39
3.1.1 Volný pohyb zboží	39
3.1.2 Volný pohyb služeb	40
3.1.3 Svoboda usazování	41
3.1.4 Vzájemné uznávání osvědčení	42
3.2 ZÁSADA TRANSPARENTNOSTI	44
3.3 ZÁSADA ROVNÉHO ZACHÁZENÍ	45
3.4 ZÁSADA ZÁKAZU DISKRIMINACE	48
3.5 ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI	49
3.6 ZÁSADY 3E	51
3.7 OSTATNÍ ZÁSADY	54
4 KOMPARACE ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	56
4.1 NOVÝ BYDŽOV	56
4.1.1 Zadávání veřejných zakázek	58
4.1.2 Vnitřní směrnice města	60
4.1.3 Příklad VZMR	63
4.2 CHLUMEC NAD CIDLINOU	64
4.2.1 Zadávání veřejných zakázek	65
4.2.2 Vnitřní směrnice města	69
4.2.3 Příklad VZMR	71
4.3 KOMPARACE	73

ZÁVĚR.....	77
POUŽITÁ LITERATURA	81
JUDIKATURA	87
SEZNAM PŘÍLOH	88

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Veřejné zakázky podle místa realizace za rok 2016.....	32
Tabulka 2: Komparační tabulka	75

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Schéma dělení veřejných zakázek	19
Obrázek 2: Počet vystavených zakázek v Novém Bydžově v roce 2014 - 2016.....	58
Obrázek 3: Objem vystavených zakázek v NB za rok 2014 – 2016	59
Obrázek 4: Počet zakázek podle typu v NB za rok 2014 - 2016	59
Obrázek 5: Počet zakázek podle typu řízení v NB za rok 2014 - 2016.....	60
Obrázek 6: Výzva uveřejněna na webové stránky města	64
Obrázek 7: Počet vystavených zakázek v Chlumci nad Cidlinou v roce 2014 - 2016.....	66
Obrázek 8: Objem vystavených zakázek v CNC za rok 2014 - 2016	67
Obrázek 9: Počet zakázek podle typu řízení v CNC za rok 2014 - 2016	68
Obrázek 10: Počet zakázek podle typu v CNC za rok 2014 - 2016	69
Obrázek 11: Výzva uveřejněna na webových stránka.....	72

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CNC	Chlumec nad Cidlinou
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
GPA	Dohoda o veřejných zakázkách
IČO	Identifikační číslo osoby
ISVZ	Informační systém o veřejných zakázkách
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NB	Nový Bydžov
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
PO	Právnícká osoba
Sb.	Sbírka zákonů
SDR	Zvláštní práva čerpání
SFEU	Smlouva o fungování evropské unie
SKD	Seznam kvalifikovaných dodavatelů
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VZ	Veřejná zakázka
VZMR	Veřejná zakázka malého rozsahu
WTO	Světová obchodní organizace
ZZVZ	Zákon o zadávání veřejných zakázek

Úvod

Téma veřejných zakázek je stále diskutováno jak politiky, tak i občany, neboť na veřejné zakázky připadá značný objem veřejných financí a po vstupu do EU i financí z různých evropských fondů. V minulém roce nabyt účinnosti nový zákon č. 134/ 2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nahrazuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, jenž byl mnohokrát novelizován. Základním účelem ZZVZ je implementace nových zadávacích směrnic EU přijatých v roce 2014. Zákon by měl taktéž usnadnit a zefektivnit celý proces zadávání veřejných zakázek a snížit administrativní zátěž jak pro zadavatele, tak i dodavatele. Taktéž zákon dává zadavatelům velmi širokou možnost volby nejrozličnějších postupů. Avšak vždy musí dodržovat základní zásady transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a nově též přiměřenosti. Ostatně pomocí dodržování těchto základních zásad je naplňován základní účel zákona, a tím je ochrana hospodárného vynakládání veřejných prostředků. Zda nový zákon naplní očekávání, ukáže až čas.

Cílem této práce je analýza aktuální právní úpravy zadávání veřejných zakázek se zaměřením na zásady zadávacího řízení a jejich dopad na aplikační praxi. Analýza bude taktéž obsahovat rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, judikaturu správních soudů a Evropského soudního dvora. Součástí bude zhodnocení analýzy a návrhy na odstranění zjištěných nedostatků.

Úvodní část práce je věnována obecným pojmům. Je zde popsán vývoj právních předpisů zabývajících se problematikou VZ. Právní úprava VZ v České republice od roku 1993 prošla mnohými změnami. Důležitou součástí této kapitoly jsou prameny práva VZ. Mezinárodními prameny jsou v podstatě smlouvy mezi EU a třetími zeměmi. Komunitární právo je blíže upraveno ve smlouvě o EU. Poslední vnitrostátní prameny jsou především ze správního, občanského a finančního práva. Dále je tu definice veřejné zakázky a rozdíly mezi předešlou a současnou právní úpravou. Nechybí ani stručný popis Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, jako dohledu nad veřejnými zakázkami v ČR. Posledním bodem této kapitoly jsou Informační systémy veřejných zakázek, které jsou nezbytné pro uplatňování zásady transparentnosti.

Druhá kapitola je zaměřena na samotné zadávací řízení. Je zde blíže popsán průběh zadávacího řízení, od podání výzvy zadavatele až po podepsání smlouvy s výherním dodavatelem. Zmíněna je i možná obrana dodavatele proti nezákonnému chování zadavatele. Další podkapitola se zabývá zadavatelem a jednotlivými druhy zadavatele, které ZZVZ definuje. Posledním tématem jsou druhy zadávacího řízení, kterých je v současné době devět.

Poněvadž ZZVZ nově zavádí řízení o inovačním partnerství, koncesní řízení a řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu. Jednotlivé druhy řízení tu jsou stručně vysvětleny.

Další kapitola popisuje zásady zadávacího řízení, které jsou důležité po celý proces zadávání i po jeho skončení. Jsou zde rozebrány zásady ze ZZVZ či vyplývající z jiných právních předpisů jako jsou například zásady 3E. Důležitými jsou i zásady zmíněné ve smlouvě o fungování EU, které mají především unijní rozměr. Za povšimnutí stojí i zásady, které vyvozují někteří známí autoři právních publikací. V této kapitole jsou tedy podrobně popsány jednotlivé zásady, k jejich vymezení byla použita i rozhodovací praxe ÚOHS či judikatura soudů.

Poslední kapitola se zabývá komparací v zadávání veřejných zakázek ve vybraných městech ČR. Zvolená města leží v Královohradeckém kraji, od sebe jsou vzdálená asi 15 km. O jednotlivých městech tu jsou základní informace jako např. občanská vybavenost, historie, správní obvod, počet zastupitelů, atd. Podrobněji se kapitola zabývá veřejnými zakázkami ve vybraných městech. Především je zde analyzována vnitřní směrnice měst a v nich definovaný způsob zadávání zakázek malého rozsahu. Součástí kapitoly je i praktický příklad zadávání VZMR, jedná se o zakázky, které už proběhly. Na závěr této kapitoly byla provedena komparace.

..

..

..

1 OBECNĚ K VEŘEJNÝM ZAKÁZKÁM

Tato kapitola je zaměřena na základní pojmy týkající se veřejných zakázek. Je zde popsán proces právní úpravy veřejných zakázek, definice veřejných zakázek a s tím související povinnost zadat veřejnou zakázku. Dále je zde popsán Úřad pro hospodářskou soutěž a jeho souvislost s veřejnými zakázkami. Zmíněny jsou i informační systémy veřejných zakázek, které jsou důležité z hlediska transparentnosti a dostupnosti informací pro všechny. V této práci je použita rozhodovací praxe soudů i ÚOHS, která vychází ještě ze staré právní úpravy, protože nový zákon nabyl účinnosti teprve 1. 10. 2016. Judikatura se tedy vztahuje k dřívější právní úpravě, nicméně zásady jsou základ, který se nemění. Tudíž lze tuto judikaturu použít pro interpretaci nového zákona.

1.1 PRÁVNÍ VYMEZENÍ

Právní úprava veřejných zakázek prošla od vzniku České republiky mnohými změnami. První právní předpis upravující tuto problematiku byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Posledním právním předpisem je zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nabyl účinnosti nedávno. Tudíž u něj lze očekávat mnohé výkladové nejasnosti. Z tohoto důvodu je třeba mít při interpretaci zákona neustále na paměti základní, stále stejné a neměnné zásady ovládající zadávání veřejných zakázek – transparentnost, přiměřenost, rovné zacházení a zákaz diskriminace.

1.1.1 Právní úprava

Oblast zadávání veřejných zakázek a koncesí představuje důležitý segment na českém trhu, ačkoliv jeho právní úprava není rozsáhlá, celospolečenské dopady této právní úpravy jsou velice zřetelné. V médiích jsou VZ velmi frekventované téma na rozdíl od jiných právních oborů. Úprava práva veřejných zakázek má tedy v našem právním řádu již relativně ustálené místo a tradici a kromě toho pozornost veřejnosti.

Prvním právním předpisem upravujícím zadávání veřejných zakázek byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, jenž nabyl účinnosti 1. 1. 1995. I když tento zákon měl svůj nezpochybnitelný význam jakožto první novodobá právní úprava tohoto oboru, značnou řadu dnes běžně užívaných institutů neznal. Pro zajímavost obsahoval jen necelých 72 paragrafů. Byl velmi odlišný od tehdejšího evropského práva veřejných zakázek. To bylo dáno tím, že předlohou zákona byl modelový zákon o zadávání zboží, staveb a služeb přijatý Komisí spojených národů pro mezinárodní obchodní právo, tedy modelový zákon UNCITRAL. Zcela

zde chyběla např. úprava problematiky koncesního řízení či zákaz plnění smlouvy, na druhé straně obsahoval hodně ustanovení dnes zcela nemyslitelných. Jako kuriozita působí z dnešního pohledu např. výzva jednomu zájemci, obdoba dnešního jednacího řízení bez uveřejnění, realizovaná pouze na základě toho, „rozhodne-li tak vláda České republiky“, nebo možnost omezit zadávání veřejné zakázky výhradně na tuzemské osoby.

V pořadí druhým zákonem upravujícím oblast veřejných zakázek byl zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, který nabyl účinnosti dne 1. 5. 2004. Tento zákon byl přijat s ohledem na vstup ČR do EU, díky kterému bylo nutné českou právní úpravu harmonizovat s evropským právem. [43] Evropské předpisy se skládají z primárních a sekundárních pramenů. Primárními prameny jsou zejména základní smlouvy ES a EU, z nichž se jedná především o Maastrichtskou smlouvu z roku 1992, nebo Lisabonskou smlouvu z roku 2007. Sekundárními prameny jsou nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska. Předpisy EU mají aplikační přednost před akty vnitrostátními.[45] Při přípravě zákona se nyní vycházelo z evropských zadávacích směrnic, což nejen vyplývalo ze závazků ČR jako nového člena, ale mělo to i přispět k lepší systematičnosti právní úpravy, její větší přehlednosti. Byla tak např. zavedena zcela nová definice veřejné zakázky a jejího zadavatele, rozdělení veřejných zakázek na podlimitní a nadlimitní. S účinností od 8. 2. 2005 pak byla do zákona č. 40/2004 Sb. přidána část upravující udělování koncesí.

Přes uvedené cíle snížení formálnosti procesu zadávání, jež si zákonodárce stanovil, přinášela však aplikace zákona č. 40/2004 Sb. v praxi spíše problémy. Navíc tento zákon obsahově absolutně neodpovídal novým evropským zadávacím směrnicím, v čemž byl trochu nevinně, protože vznikal paralelně. Jednalo se o směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 a směrnici 2004/18/ES ze dne 31. března 2004. Z těchto důvodů neupravoval některé instituty vůbec, případně nedostatečně (např. elektronizace zadávání veřejných zakázek). Tudíž bylo nezbytné přijmout zcela novou úpravu, která by se vypořádala s výkladovými nejasnostmi a zároveň lépe transponovala do našeho právního řádu relevantní právní předpis Evropské unie.

Od 1. 7. 2006 tedy vstoupil v účinnost zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, upravující nově problematiku zadávání veřejných zakázek, a současně také zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, upravující koncesní řízení a koncesní smlouvy.

Čtvrtou generaci české právní úpravy v oblasti veřejných zakázek a koncesí, představuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nabyl účinnosti 1. 10. 2016. Nové

znění zákona vzniklo z povinnosti České republiky jako členského státu Evropské unie transponovat v časové lhůtě dvou let do svého právního řádu tři směrnice EU. Zákonodárce se rozhodl, že nebude už více novelizovat stávající předpis, ale naopak vytvoří kompletně nový předpis. [25]

Konkrétně se jedná o směrnici 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2014/18/EU, na směrnici 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Dále o zrušení směrnice 2004/17/ES na směrnici 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí, nicméně klade si za cíl také vyřešení některých neduhů, které stíhaly předchozí právní úpravu. [14]

Nový zákon v porovnání s přechodnými úpravami přináší značnou míru pružnosti, současně ale klade na zadavatele vyšší míru odpovědnosti. Příprava zákona proběhla ve standardním legislativním procesu a návrh byl mnohokrát prodiskutován na různých úrovních s adresáty nové normy, tedy především se zadavateli a dodavateli. Po poměrně obtížném průběhu zákonodárského procesu nový právní předpis vyšel konečně 29. dubna 2016 ve Sbírce zákonů. Zákon nese oproti předešlé úpravě i jiný název, již nejde o zákon o veřejných zakázkách ale o zákon o zadávání veřejných zakázek. Tato změna zdůrazňuje jednoznačnou orientaci zákona na vyrovnanou procesní stránku hospodářské soutěže mezi dodavateli. Cílem zákona tak není regulace celého investičního procesu, ale stanovení pravidel pro vlastní zadávací proces pomocí obecných pravidel. [19]

K nejdůležitějším změnám v novém zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek patří nová přehledná systematika, která je uspořádaná od obecných pravidel ke konkrétním. Dále možnost efektivně reagovat na situace vzniklé v průběhu zadávacího řízení, flexibilita podlimitního režimu, odstranění zbytečné administrativy, zjednodušení formulářů pro uveřejňování, posílení odpovědnosti zadavatele, regulace soutěže mezi dodavateli, podpora výběru vítězné nabídky na základě kvalitativních ukazatelů, zpřísnění a doplnění pravidel oproti směrnici v zásadních oblastech, zrychlení a zefektivnění přezkumných řízení u ÚOHS. [36]

1.1.2 Prameny práva veřejných zakázek

Vymezení pramenů práva veřejných zakázek je relativně obtížné, jelikož některé instituty aplikované u veřejných zakázek jsou obsaženy v právních předpisech náležejících do tradičního odvětví práva. Především se jedná o občanské, obchodní, správní a finanční právo. Základní rozdělení pramenů práva veřejných zakázek v širším slova smyslu nalézáme v právu

mezinárodním, komunitárním a vnitrostátním. V rámci tohoto rozdělení pramenů práva lze uvést, že zatímco vnitrostátní právo reguluje veřejné zakázky skoro v celé šíři pojetí pojmu veřejné zakázky, právo mezinárodní a komunitární neupravuje veřejné zakázky in *globo* (všeobecně), ale jenom po dosažení určité prahové hodnoty.

Mezinárodní právo je marginálním pramenem a obsahuje v podstatě jen několik smluv mezi EU a třetími zeměmi. Příkladem je Dohoda o veřejných zakázkách. O mnoho větší význam než mezinárodní právo, má v oblasti veřejných zakázek právo komunitární. Vnitrostátní právo potom z komunitárního práva bezprostředně vychází s tím, že zohledňuje vnitrostátní zvyklosti, právní systém a existenci právních institutů nenormovaných právem EU.

Dohoda o veřejných zakázkách (Government Procurement Agreement – GPA), nazývána někdy Dohoda o státních zakázkách, je vícestranná mezinárodní dohoda uzavřená mezi některými členskými státy Světové obchodní organizace (WHO). Jedná se o mezinárodní smlouvu ve smyslu § 6 odst. 2 ZZVZ, uzavřenou mezi hospodářsky vyspělými zeměmi s finančními limity v měně SDR.¹ GPA upravuje základní principy a základní práva a povinnosti, které je potřeba dodržovat při zadávání veřejných zakázek na území smluvních stran GPA. Hlavním záměrem GPA je nediskriminace. Smluvní strany jsou zavázány zabezpečit rovné zacházení dodavatelům z ostatních smluvních stran GPA, jako poskytují dodavatelům domácím. Dohoda také klade důraz na zakotvení principu transparentnosti v národní legislativě upravující oblast veřejných zakázek. Ustanovení GAP byla převzata do zadávacích směrnic ES. V některých případech jsou ale směrnice přísnější než GAP.

Platná právní úprava veřejných zakázek v EU je ve Smlouvě EU, zadávacích a přezkumných směrnících a nařízeních EU. Smlouva o fungování EU však neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek. Tato smlouva upravuje čtyři základní principy, které se aplikují na VZ. Jedná se o princip nediskriminace na národním základě, volný pohyb zboží, právo občana jedné členské země podnikat a žít v jiné zemi EU, svoboda poskytování služeb. Mezi nejvýznamnější formy sekundární legislativy patří nařízení, směrnice a rozhodnutí. Směrnice zmiňující VZ se může dělit na dvě skupiny a to zadávací směrnice a přezkumné směrnice.

Z vnitrostátních odvětví jsou důležité prameny ze správního, občanského a finančního práva. Správní právo definuje organizaci veřejné správy, správní řízení, kontrolu a sankce. Občanské právo obsahuje smluvní právo a kroky vedoucí k uzavírání smluv. Postupy vedoucí

---

¹ Zvláštní práva čerpání (Special Drawing Rights, SDR) – je jednotkou Mezinárodního měnového fondu. Je jednotnou měnou v účetní jednotkou užívanou Mezinárodním měnovým fondem a při některých složitějších transakcích i v soukromém sektoru.

k uzavření smlouvy, což je vlastně obsah zákona o veřejných zakázkách, jsou speciální oproti postupům podle občanského zákoníku. [27]

1.1.3 Definice veřejné zakázky

Zadání veřejné zakázky znamená uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, u níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce. Za zadání veřejné zakázky se nepovažuje uzavření smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní vztah nebo jiný podobný vztah, nebo smlouvy upravující spolupráci zadavatele při zadávání veřejné zakázky.

Za zadání veřejné zakázky se považuje uzavření smlouvy mezi zadavatelem a vybraným dodavatelem. O zadání se tedy jedná pouze v případě, kdy dojde nejen k rozhodnutí o výběru dodavatele, ale zároveň i k uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem. Zadání veřejné zakázky většinou představuje úspěšné zakončení některého ze zadávacích řízení. Když je smlouva mezi zadavatelem a dodavatelem uzavřena, je dodavatel povinen poskytnout dodávky nebo služby, popřípadě provést stavební práce ve sjednaném rozsahu. Za „zadání“ ovšem nelze považovat uzavření takové smlouvy, která zakládá pracovně právní vztah nebo jiný obdobný vztah a rovněž tak uzavření smlouvy upravující spolupráci zadavatelů. Veřejnou zakázkou nicméně jsou například příkazní nebo mandátní smlouvy, smlouvy o dílo a další obdobné smlouvy, které jsou uzavírány s FO na straně dodavatele.

Vlastností veřejné zakázky je její úplatnost. Znakem úplatnosti veřejné zakázky se zabýval ÚOHS ve svém rozhodnutí S257/2008/VZ-23325/2008/530/RP, ve kterém dospěl k závěru: *„že služby pojišťovacího makléře nejsou poskytovány zdarma, nýbrž za úplatu ve výši provize. Ta je makléři uhrazena tou pojišťovnou, s níž zadavatel uzavře smlouvu, a proto se jedná o úplatné. ÚOHS v rozhodnutí konstatoval, že pro stanovení předpokládané hodnoty předmětné veřejné zakázky by měla být určující výše provize, kterou makléř obdrží, a to bez ohledu na to, od kterého subjektu jí obdrží.“* Zadavatel tedy platí za poskytnuté dodávky či služby nebo provedené stavební práce, a to většinou přímo prostřednictvím finančních prostředků. Za úplatu je však potřeba považovat smluvní vztahy, u nichž dochází k zápočtům plnění obou smluvních stran. Zadavatel úplatu poskytuje zpravidla sám ze svého rozpočtu. [4]

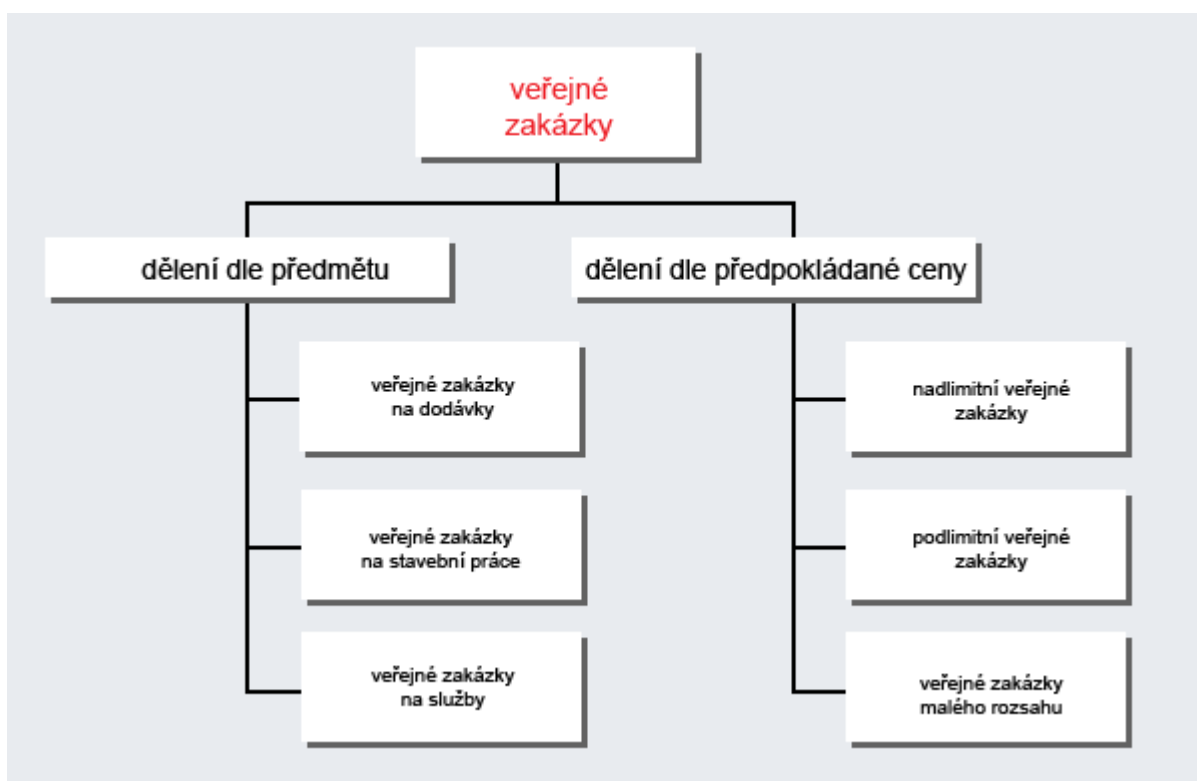
Definice je odlišná od předešlé právní úpravy. Nevztahuje se totiž na veřejnou zakázku jako takovou, nýbrž na proces, jehož cílem je uzavření smlouvy na její realizaci. Zákon nově obsahuje i negativní definici pojmu „zadání veřejné zakázky“, jaké taxativní vymezení případů smluv, jejichž uzavření za zadání veřejné zakázky ex lege nelze považovat. Jde například

o smlouvy, jimiž se zakládá pracovněprávní či jiný obdobný vztah. V takové případě není zadavatel nucen postupovat podle ZZVZ, z důvodu absence věcné působnosti. [10]

Kromě vymezení pojmu VZ zákonem o zadávání veřejných zakázek, je další možné vymezení ekonomické. Z ekonomického hlediska rozumíme veřejnou zakázkou účelnou alokaci zdrojů, která byla provedena na základě veřejné soutěže. Účelnost této alokace spočívá především v tom, že využití zdroje jsou využity ekonomicky vhodně, čili racionálně, se zřetelem na očekávané užítky plynoucí z předmětného plnění veřejné zakázky. [41]

V definice veřejné zakázky je zmíněno dělení VZ podle typu řízení. Jedná se o rozdělení na dodávky, stavební práce a služby. VZ na dodávky znamenají pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí VZ na stavební práce. Veřejné zakázky na stavební práce jsou buď vyjmenované v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému (CPV kódy), či zhotovení stavby, nebo související projektové činnosti se stavebními pracemi. VZ na služby představují poskytování jiných činností, než uvedených ve VZ na stavební práce.

Další dělení VZ, které je často používáno, je podle předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Podle tohoto kritéria se dělí na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu. Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje finanční limit určený nařízením vlády. Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je v případě veřejné zakázky na dodávky či na služby více než 2 000 000,- Kč nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce více než 6 000 000,- Kč a nedosáhne finančního limitu stanoveného nařízením vlády. Za veřejnou zakázku malého rozsahu se považuje veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo menší v případě dodávek a služeb 2 000 000,- Kč a v případě stavebních prací 6 000 000,- Kč. Všechny uvedené částky předpokládaných hodnot veřejných zakázek je třeba považovat za hodnoty bez DPH. [46]

Obrázek 1: Schéma dělení veřejných zakázek

Zdroj: [6]

1.2 ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) byl zřízen s účinností od 11. října 1996 zákonem č. 273/1996 Sb., kterým byla určena jeho působnost jako ústředního orgánu státní správy České republiky. Úřad vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže, vykonává dohled při zadávání veřejných zakázek a vykonává další působnosti určené zvláštními zákony. Je zcela nezávislý ve své rozhodovací činnosti. Sídlo úřadu je v Brně. V čele úřadu je předseda, který je volen na dobu 6 let a nesmí být členem žádné politické strany či hnutí. Současným předsedou je Ing. Petr Rafaj, jemuž prezident prodloužil předsednický mandát na druhé funkční období. Předsedu zastupují tři místopředsedové, které jmenuje a odvolává právě sám předseda.

Cílem činnosti Úřadu je především prevence namísto represe. Pokuty jsou ukládány v případě nejzávažnějších porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže. ÚOHS často varuje důležité soutěžitele před jejich možným protisoutěžním jednáním. Od vstupu ČR do Evropské unie, ÚOHS úzce spolupracuje na případech s komunitární dimenzí s Evropskou komisí. Používá se princip tzv. ONE STOP SHOP, jež má zajistit, že se případem bude zabývat jen jediný regulátor. Případy, jenž mají dopad na evropský trh, posuzuje přímo Evropská komise. ÚOHS má však právo vznést své připomínky s ohledem na jejich dopad na trh České republiky.

Úřad také spolupracuje s institucemi mimo EU, příkladem může být obnovená spolupráce s Federální antimonopolní službou Ruské federace.

1.2.1 Dozor nad dodržováním veřejných zakázek

Cílem dohledu nad zadáváním veřejných zakázek je hospodárné vynakládání veřejných prostředků při respektování pravidel soutěže. Dohled nad touto oblastí vykonává Úřad od roku 1995. Zadávání veřejných zakázek v České republice je obdobně jako v ostatních zemích velmi sledovaná oblast, neboť pomocí nich prochází velká část veřejných prostředků. Tudiž má veřejnost pochopitelně zájem na tom, aby tyto prostředky byly vynakládány účelně a hospodárně. Záměrem ÚOHS je dosáhnout zejména pomocí rozhodovací činnosti takové praxe, která by zabezpečovala volnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli zakázek a zároveň provedení výběru nejvhodnější nabídky transparentním způsobem bez diskriminace uchazečů. Konečným cílem je úspora veřejných finančních prostředků.

Úřad vykonává dozor nad dodržováním pravidel pro zadávání podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky, včetně koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu podle § 178 ZZVZ, a pro zvláštní postupy podle části šesté. ÚOHS rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky nebo při zvláštním postupu postupoval v souladu se zákonem, eventuálně zda postup zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, je v souladu se zákonem. Jedná se tedy o standartní posouzení zákonitosti postupu zadavatele. Dále ukládá nápravná opatření a rozhoduje o návrhu na ukončení fáze inovačního partnerství.

Úřad také kontroluje podle kontrolního řádu soulad úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek ze ZZVZ. Z rozhodnutí ÚOHS ze dne 16. 4. 2003, č. j. VZ/S20/03-151/1725/03-če vyplývá, že *„okolnosti zadávání veřejné zakázky úřad zkoumá z hlediska dodržování zákona o zadávání veřejných zakázek. Orgán dohledu není tedy oprávněn posuzovat okolnosti související se zadáním z hlediska odlišných, obecně závazných právních předpisů či norem (např. o účetnictví).“* ÚOHS má také pravomoc projednávat správní delikty podle ZZVZ a ukládat sankce za jejich spáchání. Přezkum veřejných zakázek je dvoustupňový. První fází přezkumu zákonitosti postupu zadavatele jsou námitky. V případě, že nedojde k nápravě na základě námitek, je další navazující možností ochrany přezkum u ÚOHS. Více o ochraně proti nesprávnému postupu zadavatele je ve druhé kapitole.

Speciální kategorií, která souvisí s veřejnými zakázkami i hospodářskou soutěží, jsou kartelové dohody jednotlivých uchazečů. Ti se například mezi sebou dohodnou, která z firem podá nejnižší cenovou nabídku, aby tendr mohla vyhrát, a v tom následujícím si své pořadí prohodí. Nabídky však shodně předraží a zadavatel je tak přinucen za realizaci zaplatit mnohem

více, než kdyby si vítěze mohl zvolit na základě férové soutěže z plně konkurenčních nabídek. [55]

1.3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Pro zajištění transparentnosti a dostupnosti informací o veřejných zakázkách a údajů, které zadavatel využívá při realizaci zadávacího řízení, je zřízen informační systém o veřejných zakázkách. Například se jedná o informace typu referenční klasifikace zboží, služeb a stavebních prací, kde se používají CPV kódy či příslušné číselníky k vyplnění formulářů. Informační systém o veřejných zakázkách je vymezen podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, a jeho správcem a provozovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Popřípadě může provozem pověřit jinou právnickou osobu. Pokud MMR jinou právnickou osobu provozem pověří, schvaluje vždy provozní řád daného provozovatele systému. Ministerstvo v tomto případě zůstává správcem systému, protože kontroluje a stanovuje podmínky provozu. Rozhodnutí o pověření provozovatele uveřejní MMR pokaždé ve formě sdělení ve Sbírce zákonů. Současným provozovatelem Věstníku veřejných zakázek je společnost NESS Czech, s. r. o.

Informační systém o veřejných zakázkách obsahuje:

- a) Věstník veřejných zakázek,
- b) seznam kvalifikovaných dodavatelů,
- c) další informace potřebné k elektronické komunikaci při zadávání veřejných zakázek.

[19]

1.3.1 Věstník veřejných zakázek

Informační systém o veřejných zakázkách zahrnuje Věstník veřejných zakázek, který najdeme na internetových stránkách (www.vestnikverejnychzakazek.cz). Věstník je jednotným místem pro uveřejňování základních informací o veřejných zakázkách, které jsou zadávány v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o ZZVZ a náležitostech profilu zadavatele. [59]

Každý má právo vyhledat základní informace o veřejných zakázkách nehledě na to, zda se jedná o zakázky už zadané nebo o zakázky, u nichž zadávací řízení teprve probíhá. Informace jsou bezplatné a přístupné komukoliv. Možnost vyhledat veřejnou zakázku, resp. základní údaje o ní, je jedním z prostředků pro zabezpečení transparentnosti zadávání veřejných zakázek a pro zachování zásady rovného zacházení. Na internetové stránce lze dohledat i adresy profilů

zadavatelů. Dle uveřejňovací vyhlášky má provozovatel Věstníku veřejných zakázek povinnost uveřejnit příslušné formuláře a informace minimálně po dobu 5 let od jejich uveřejnění. Tato vyhláška dále upravuje zejména vzory národních formulářů pro podlimitní veřejné zakázky, způsob vyplnění formulářů, postup při úpravách údajů ve formulářích, zajištění přístupu k uveřejňovaným formulářům, atd. Věstník veřejných zakázek obsahuje funkci, která zajišťuje odeslání v něm uveřejněných formulářů do Úředního věstníku Evropské unie.

1.3.2 Seznam kvalifikovaných dodavatelů

Seznam kvalifikovaných dodavatelů umožňuje usnadnění prokazování základní a profesní způsobilosti pro účast v zadávacím řízení. Dodavatel, který je zapsán v seznamu, nemusí předkládat všechny doklady, kterými se prokazuje splnění výše zmíněných způsobilostí. Postačí, když předloží výpis z SKD. Platí také, že prostřednictvím výpisu z toho seznamu nelze prokázat splnění kritérií ekonomické nebo technické kvalifikace. [19]

Seznam kvalifikovaných dodavatelů je dostupný bezplatně, neomezeně a přímým dálkovým přístupem. V rámci SKD je k dispozici především vyhledávání dle základních charakteristik dodavatele jako je název, IČO. Poskytuje také věstník, kde jsou evidovány údaje o příslušných rozhodnutích ve správním řízení vztahujícím se k SKD. Dále výpisy ze seznamu týkající se jednotlivých dodavatelů, šablony a související metodické pokyny. Seznam je založen na zásadě veřejnosti, která spočívá v otevřeném přístupu všech osob k informacím o dodavatelích, kteří jsou v tomto seznamu zapsáni, a to v rozsahu daném zákonem. Veřejné nejsou všechny údaje o dodavateli zapsané v seznamu kvalifikovaných dodavatelů. [43]

1.3.3 Další informace potřebné k elektronické komunikaci

Informační systém o veřejných zakázkách obsahuje i další informace nezbytné k elektronické komunikaci při zadávání veřejných zakázek. Jsou v nich zpřístupněny číselníky a klasifikace, které souvisí s metodikou a validací uveřejňovacích formulářů. Zejména se jedná o číselníky CPV, územní klasifikaci apod. Všechny číselníky a klasifikace jsou k dispozici jak ve formě databázového vyhledávání dle názvu položky nebo kódu, tak i ve formě XLS souboru či TXT souboru.

Součástí ISVZ jsou i pravidelně aktualizované statistické výstupy o veřejných zakázkách. Ty vycházejí z informací uveřejněných ve formulářích, které byly zaslány zadavateli do Věstníku veřejných zakázek. Rejstřík koncesních smluv, který byl předešlou úpravou také zahrnut do ISVZ, již není jeho součástí. MMR schvaluje systémy certifikovaných dodavatelů, za samostatné vedení systémů pak odpovídají správci jednotlivých systémů. [19] MMR zde

podává informace o stávajících platných systémech certifikovaných dodavatelů, pomocí kterých je možné prokázat splnění kvalifikace nebo její části v souladu s požadavky zákona o zadávání veřejných zakázek.

2 ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

Druhá kapitola je zaměřena na zadávací řízení. Je zde popsán průběh řízení od zahájení až po výběr nejvhodnější nabídky. Dále tu jsou okomentovány jednotlivé druhy zadávacího řízení, ze kterých si zadavatel může vybrat. V této kapitole jsou zmíněny i možní zadavatelé veřejných zakázek.

2.1 Průběh zadávacího řízení

Zadávací řízení lze obecně charakterizovat jako formalizovaný postup, jehož cílem a smyslem je výběr vhodného dodavatele, s nímž se uzavře smlouva na plnění předmětu veřejné zakázky. Mezi základní povinnosti zadavatele v zadávacím řízení patří, postupovat podle pravidel uvedených v zákoně o zadávání veřejných zakázek. Dále zadavatel musí dbát na to, aby dodržoval zadávací podmínky, které si předem stanovil v zadávací dokumentaci v souladu se zásadami uvedenými v § 6 ZZVZ. Pokud v průběhu zadávacího řízení nastane taková situace, která není v zákoně popsána, musí zadavatel postupovat v souladu se zásadami zadávání veřejných zakázek uvedených v § 6 ZZVZ.

2.1.1 Zahájení zadávacího řízení

Před zahájením zadávacího řízení si musí zadavatel zvolit druh zadávacího řízení. Zadavatel zároveň musí v průběhu zadávacího řízení postupovat dle zadávacích podmínek, které si pro zadání konkrétních veřejných zakázek určil. Tato skutečnost je důležitá hlavně pro jednotlivé dodavatele, kteří tak s ohledem na vymezení zadávací podmínky mohou očekávat, jak zadavatel bude v rámci konkrétního zadávacího řízení postupovat.

Zadávací řízení začíná odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění, či výzvy o zahájení zadávacího řízení. Pro bezproblémový průběh zadávacího řízení je potřebné dodržovat lhůty stanovené zákonem. Lhůty rozdělují jednotlivé fáze řízení, ale přispívají i k zachování zásad zadávacího řízení. Ty jsou určeny nejen pro zadavatele, ale i pro dodavatele, kteří jsou po stanovenou lhůtu vázáni svou nabídkou. [48] Pro jednotlivé druhy řízení stanovuje zákon výslovně explicitně různé lhůty pro provedení konkrétního úkonu či provedení zadávacího řízení. Zadávací lhůta je taková lhůta, po kterou jsou uchazeči svými nabídkami vázáni. Stanovení této lhůty zajistí zadavateli, že bude moci řádně dokončit zadávací řízení a nabídka uchazečů bude po celou tuto dobu platná a především neodvolatelná. Lhůty najdeme v ustanovení § 39 až § 43 ZZVZ. [2] Například veřejný zadavatel může zkrátit lhůtu pro podání námitek o 5 dnů, uveřejní-li na profilu zadavatele zadávací dokumentaci v celém

rozsahu již ode dne zveřejnění oznámení otevřeného řízení nebo užšího řízení. Naopak v případě dodatečných informací k zadávací dokumentaci, prodlouží veřejný zadavatel přiměřeně lhůtu pro podání nabídek. [45]

Pro to, aby se zajistilo, že se všemi dodavateli bude jednáno stejně a měli stejné podmínky, musí zadavatel vypracovat zadávací dokumentaci. Jedná se vlastně o soubor všech dokumentů, údajů, požadavků a technických podmínek vymezujících předmět veřejné zakázky dostatečně zřetelně k tomu, aby pro dodavatele bylo možné zpracovat nabídku. ZZVZ upravuje minimální náležitosti, které musí zadávací dokumentace obsahovat, přičemž u veřejných zakázek na stavební práce je zadávací dokumentace více obsáhlá. Mimo požadavků na zpracování nabídek a způsobu jejich hodnocení obsahuje zadávací dokumentace i další údaje. Takové, na jejichž základě se pak dodavatel rozhoduje, zda podá nabídku. Může se jednat například o obchodní a platební podmínky, ale i o podmínky odborné kvalifikace a další. Nejen zadávací dokumentace má stanovené své základní náležitosti. Tyto jsou určeny i pro nabídky podávané dodavateli. [48]

2.1.2 Podávání nabídek

Předpokladem zadání veřejné zakázky dodavateli je předložení nabídky. Obsahem nabídky uchazeče je soubor dokumentů a dokladů o prokazování kvalifikace uchazečů a návrh smlouvy. Pomocí nabídky se zadavatel uchází o zadání veřejné zakázky. Nabídky se podávají písemně, a to v listinné nebo elektronické podobě. Zadavatel musí jednoznačně připustit podání nabídek v elektronické podobě. V případě podání nabídky v listinné i elektronické podobě, je zadavatel povinen k jinému postupu při následných krocích.

Lhůta pro podání nabídek je vymezena konkrétním datem a časem. Nabídka v listinné podobě musí být podána v řádně zavřené obálce označené názvem veřejné zakázky, na které musí být napsána adresa uchazeče. V případě, že zadavatel omylem otevře obálku, která nebyla řádně označena jako nabídka pro veřejnou zakázku, neporušil žádné ustanovení zákona. Zadavatel zapisuje podané nabídky s uvedením pořadového čísla, data a času jejich doručení. Uchazečům lze doporučit, aby nabídky podávali včas a nenechávali jejich předání na poslední minuty lhůty. Pokud podal uchazeč nabídku po uplynutí lhůty, potom jí zadavatel nemůže přijmout.

Obsahem nabídky musí být mimo speciálních požadavků zadavatele vždy identifikační údaje uchazeče, návrh smlouvy podepsaný osobou oprávněnou jednat jménem uchazeče, dokumenty požadované zákonem, dokumenty požadované zadavatelem, doklady a informace prokazující splnění kvalifikace. Další součásti nabídky jsou vymezeny v § 68 odst. 3 ZZVZ.

Dodavatel může podat v konkrétním zadávacím řízení jenom jednu nabídku. Nabídka obsahující varianty nabídky se bere jako jedna nabídka. Pokud dodavatel podá více nabídek samostatně nebo spolu s dalšími dodavateli, nebo je subdodavatelem, jehož prostřednictvím jiný dodavatel v tomtéž zadávacím řízení prokazuje kvalifikaci, zadavatel všechny nabídky podané takovým dodavatelem vyloučí. Dodavatele, jehož nabídka byla vyloučena, zadavatel bezodkladně vyřadí z účasti v zadávacím řízení. [2]

2.1.3 Hodnocení a posouzení nabídek

Na rozdíl od předešlého zákona, je zadavateli nově ponecháno na jeho zvážení, zda v rámci zadávacího řízení nejprve posoudí splnění podmínek účasti v řízení nebo vyhodnotí jednotlivé nabídky. Zákon tedy ponechává pořadí těchto úkonů na rozhodnutí zadavatele. Avšak samotný průběh zadávacího řízení bude vždy záviset na konkrétně vybraném druhu zadávacího řízení. Například v případě užšího řízení tak zadavatel povinně nejprve posuzuje splnění podmínek kvalifikace jednotlivých účastníků zadávacího řízení, kteří do řízení podali svou žádost o účast. Když je znám výsledek posouzení, odesílá zadavatel výzvu k podání nabídek jednotlivým účastníkům, jejichž nabídky budou následně ze strany zadavatele hodnoceny. [43]

První fází hodnocení je otevírání obálek, které je většinou svěřeno do rukou komise. Zadavatel ustanoví nejméně tříčlennou komisi. Příslušníci komise jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti se svou účastí v komisi. Zadavatel může rozhodnout, že otevírání nabídek udělá stejná komise jako ta, která povede jejich následné hodnocení. Zadavatel ani komise nemůžou otevřít obálku před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Otevírání obálek musí být zahájeno okamžitě po uplynutí lhůty pro podání nabídek. [2] Všechny nabídky musí být otevřeny najednou a společně, v ideálním případě by u otevírání obálek měli být přítomni uchazeči, respektive zástupci uchazečů. Pro otevírání nabídek podaných v elektronické podobě platí stejná pravidla.

Hodnocení nabídek je proces, při kterém hodnotící komise zkoumá předložené nabídky ohledně jejich souladu s požadavky zadavatele dle zadávací dokumentace a doložení všech potřebných a požadovaných dokladů. Komise pouze doporučuje zadavateli výběr nejvhodnější nabídky. O samotném výběru rozhoduje zadavatel, který může rozhodnout i odlišně od rozhodnutí hodnotící komise. [2] Cílem nového zákona je prosadit hodnocení vzájemného poměru ceny a kvality, včetně nákladů na životní cyklus, v těch zakázkách, pro které je vedle ceny zásadní rovněž kvalita plnění.

Nejvhodnější nabídka je vybrána podle hodnotících kritérií stanovených zadavatelem v podmínkách zadání. Primárním hodnotícím kritériem může být buď ekonomická výhodnost

nabídky, nebo nejnižší nabídková cena předmětu veřejné zakázky. Kritérium „nejnižší nabídková cena“ je zadavateli využíváno v situaci, kdy je zadavatel schopen určit požadavky na předmět veřejné zakázky tak, že veškeré ostatní parametry požadovaného předmětu veřejné zakázky budou pevně stanoveny. Jedná se zejména o veřejné zakázky na dodávky spotřebního zboží, např. kancelářských potřeb, pohonných hmot, léčiv apod. Kde je rozhodujícím faktorem pro zadavatele výše ceny, přičemž kvalitativní vlastnosti takového zboží jsou u jednotlivých dodavatelů srovnatelné. Naopak kritérium „ekonomická výhodnost nabídky“ musí stanovit dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Tyto kritéria se musí vztahovat k nabízenému plnění veřejné zakázky. Mohou jimi být především nabídková cena, kvalita, technická úroveň, estetické vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, atd. Používá se zpravidla u jiných než běžných druhů plnění, například u specifické dodávky či služby a obvykle u většiny stavebních prací.

Účelem posouzení nabídek je přezkoumání souladu podaných nabídek s podmínkami zadání, a to z hlediska formální a obsahové stránky nabídky. Hodnotící komise při posuzování nabídek obzvlášť zkoumá, zda nabídka není nepřijatelná, tj. zda nabídka není v rozporu s platnými právními předpisy a s požadavky zadavatele. V případě, že nabídka takový rozpor obsahuje, je hodnotící komise povinna tuto nabídku vyloučit. V rámci posouzení nabídek hodnotící komise nepřihlíží ke zřejmým chybám v číselných hodnotách, které však nesmí mít dopad na nabídkovou cenu uchazeče. Má-li početní chyba vliv na nabídkovou cenu, musí hodnotící komise takovou nabídku vyřadit. [18]

Při posouzení nabídek dojde k prověřování následujících částí nabídky jako je, kontrola dokumentů o prokázání splnění kvalifikace v požadovaném rozsahu. Kontrola dodržení požadovaných obchodních podmínek, například návrh smlouvy. Kontrola, zda nabízený předmět plnění odpovídá požadavkům zadavatele podle zadávací dokumentace. Dále posouzení nabídkové ceny, zda ji nelze považovat za mimořádně nízkou. Poslední je kontrola prohlášení a posouzení dalších požadavků zadavatele dle zadávací dokumentace.

Hodnocení nabídek je možné ukázat na rozhodnutí Úřadu č. j. S214/2008/VZ-18370/2008/510/Od ze dne 22. 1. 2009, kde jsou aplikační nejasnosti hodnotících kritérií. Jednalo se o to, že v oznámení o zakázce zadavatel stanovil, že prioritním kritériem pro zadání veřejné zakázky je ekonomická výhodnost nabídky. Dalšími hodnotícími kritérii byly nabídková cena bez DPH (váha 70 %) a technické řešení (váha 30 %). Součástí zadávací dokumentace je také ujednání, že zadavatel bude hodnotit jednotlivé nabídky v rámci kritéria „technické řešení“ tak, že v rámci uvedeného kritéria uspořádají členové hodnotící komise

pořadí nabídek od nejvhodnější po nejméně vhodnou. Nejvhodnější nabídce přiřadí 100 bodů a každé následující nabídce přiřadí takové bodové ohodnocení, které vyjadřuje míru splnění dílčího kritéria ve vztahu k nejvhodnější nabídce. Z výše uvedeného vyplývá, že zadavatel splnil zákonnou povinnost uvedení způsobu hodnocení jednotlivých nabídek, avšak neurčil zcela srozumitelně a jednoznačně obsah dílčího hodnotícího kritéria. Z dílčího hodnotícího kritéria, jehož obsah vymezil zadavatel v zadávací dokumentaci jen obecně a bez bližšího upřesnění tak nebylo očividné, které skutečnosti budou podkladem pro hodnocení. Zadavatel v zadávací dokumentaci například neuvedl, které skutečné parametry, či vlastnosti dodávaného plnění budou předmětem hodnocení, aby byla co nejlépe konkretizována představa o nejvhodnější nabídce ve vztahu k předmětu uvedené veřejné zakázky. V podmínkách zakázky tak nebylo dopředu stanoveno, jaké skutečnosti z nabídek uchazečů budou v rámci tohoto kritéria hodnoceny, a nebylo patrné, jak má vypadat nabídka, aby takové kritérium nejlépe splnila. Avšak pro řádný průběh zadávacího řízení je potřeba, aby zadání zadávacích a soutěžních podmínek bylo jednoznačné a zřetelné. Dílčí hodnotící kritéria je nutno stanovit takovým způsobem, aby z nich bylo jasné, co jimi zadavatel jednoznačně myslí.

Na základě výše uvedených skutečností Úřad v šetřeném případě konstatoval, že „zadavatel nedodržel postup vymezený v § 78 odst. 4 v návaznosti na § 6 zákona, tím, že stanovil dílčí hodnotící kritérium „technické řešení“ způsobem, který zadavateli při hodnocení nabídek neumožnil dodržet zásadu transparentnosti v zadávacím řízení, přičemž tento postup mohl významně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky.“

2.1.4 Ukončení zadávacího řízení

Hodnotící komise doporučuje zadavateli nabídku, která podle výsledku posouzení a hodnocení nabídek byla vyhodnocena jako nejvhodnější. Samotný výběr nicméně následně provádí zadavatel dle doporučení hodnotící komise. Zvolení nejvhodnější nabídky je předpokladem pro následné uzavření smlouvy s vybraným uchazečem. Zadávací řízení skončí výběrem nejvhodnější nabídky. Po uplynutí lhůty k podání námitek může zadavatel uzavřít smlouvu s uchazečem, jehož nabídka byla vyhodnocena jako nejvhodnější. Zadávací řízení musí být zrušeno v případě, že nebyla podána ani jedna nabídka, nebo všichni uchazeči byli vyloučeni. [48]

Oznámení o výsledku zadávacího řízení je jeden z projevů transparentnosti. Zadavatel sice má povinnost v určitých případech zveřejnit i uzavřenou smlouvu, avšak uveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení ve Věstníku veřejných zakázek je pro veřejnost mnohem snadněji dohledatelné. Z vykázaných údajů se vyhotovují různé statistiky, které jsou taktéž na internetu

dostupné. Do 15 dní pošle zadavatel oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění. Zadavatel může při odeslání oznámení stanovit, že některé předávané informace nesmějí být uveřejněny. Jedná se o uveřejnění informací, které by znamenaly porušení zvláštního právního předpisu nebo by byly v rozporu s veřejným zájmem či by mohly ovlivnit hospodářskou soutěž. [2]

Pokud se dodavatel domnívá, že zadavatel v průběhu řízení postupoval v rozporu se zákonem a v důsledku tohoto jednání dodavateli hrozí újma na jeho právech, nebo už tato újma vznikla. Potom se může bránit podáním zdůvodněné námitky. V případě, že námitkám nebude vyhověno, je možné se obrátit na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jakožto orgán vykonávajícímu dohled nad dodržováním zákona v oblasti veřejných zakázek. Především porušování zásad, i dalších povinností a zákazů pro zadávací řízení stanovené v zákoně. Ty mohou za splnění jistých podmínek naplnit i skutkovou podstatu trestného činu, např. trestný čin sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, pletichy při zadání veřejné zakázky, nýbrž i jako trestné činy narušující hospodářskou soutěž. [48]

Primární ochranou proti nesprávnému postupu zadavatele jsou námitky. Nesprávný postup může být přitom způsoben jednáním, nejednáním či opomenutím. Námitky je možné podávat při postupu zadávání podlimitní nebo nadlimitní veřejné zakázky, včetně koncese s výjimkou koncesí malého rozsahu nebo se zvláštními postupy. Může jí podat pouze dodavatel, kterému hrozí nebo vznikla újma, a tato újma je způsobena postupem zadavatele. Stěžovatelem je taková osoba, která nabízí, resp. může nabízet poskytnutí dodávek, služeb a stavebních prací. Námitky se podávají písemnou formou. Mezi její základní obsahové náležitosti patří kdo jí podává, proti kterému úkonu zadavatele směřuje a v čem je spatřováno porušení zákona.

Obecná lhůta pro podání je do 15 kalendářních dnů od okamžiku, kdy se stěžovatel o domnělém porušení zákona dozvěděl. V rozsudku Krajský soud v Brně ze dne 1. 7. 2010, sp. zn. 62 Ca 9/2009 rozebíral možnosti lhůt týkající se námitky a konstatoval: „*Námitky lze uplatnit proti všem zadavatelovým úkonům v průběhu celého zadávacího řízení, nejdéle však musí být uplatněny do 15 dnů ode dne, kdy se stěžovatel o domnělém porušení zákona zadavatelem dozvěděl. Ne však později, než zadavatel uzavře smlouvu s vítězným uchazečem.*“ Zadavatel má taktéž 15 kalendářních dnů na rozhodnutí o námitce. V rozhodnutí je zadavatel povinen uvést, zda námitka vyhovuje, či je odmítána, a zároveň toto své rozhodnutí odůvodnit, a to tak, aby bylo přezkoumatelné.

Nedojde-li k nápravě na základě podaných námitky, je další navazující možností ochrany proti nezákonnému postupu zadavatele přenesení sporné otázky k nezávislému správnímu

orgánu. Tímto orgánem je ÚOHS jakožto ústřední orgán státní správy. Zákon zavádí zkratku navrhovatel, což je dodavatel, který podává návrh k ÚOHS na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele. Návrh stejně jako námitka musí být podán písemnou formou. Návrh lze podat proti všem úkonům i opomenutím zadavatele, u kterých vznikla nebo hrozí újma na právech navrhovatele. Výčet úkonů a opomenutí se prakticky shoduje s výčtem u námitek. Z návrhu musí být zejména patrné to, kdo jej činí, které věci se týká a co se navrhuje.

Zadavatel je povinen na návrh aktivně reagovat a vyjádřit se k uvedeným skutečnostem, a to ve lhůtě 10 dnů. Současně v této lhůtě musí zadavatel poslat dokumentaci o zadávacím řízení či soutěži o návrh ÚOHS. Porušením lhůty se ÚOHS zabýval v rozhodnutí ze dne 13. 2 2013, č. j. ÚOHS-S646/2012/VZ-2809/2013/511/JPo, kde Úřad dospěl k tomu, že „*navrhovatel nedodržel zákonem určenou podmínku pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele ani v části námitek týkající se otevírání obálek s nabídkami. Neboť podle § 114 odst. 5 zákona, pokud zadavatel námitky nevyřídil podle § 11 odst. 1 zákona, musí být návrh doručen Úřadu a ve stejnopisu zadavateli do 25 kalendářních dnů ode dne odeslání námitek stěžovatelem.*“ Úřad zde zavádí povinnost účastníků řízení komunikovat výhradně elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo datové zprávy. Dále s podáním návrhu je navrhovatel povinen složit kauci. Rozhodnutí o návrhu může skončit zastavením řízení, zamítnutím návrhu, zakázáním dodavateli uzavřít smlouvu, pozastavením zadávacího řízení, uložením pokuty. [43]

2.2 ZADAVATEL

Ustanovení § 4 zákona o veřejných zakázkách vymezuje osobní působnost zákona, jelikož taxativně identifikuje okruh subjektů, kteří jsou v rámci procesu zadávání veřejných zakázek povinny postupovat na základě komentovaného zákona. Zákon tyto subjekty souhrnně nazývá jako zadavatele. Nicméně komentované ustanovení neobsahuje taxativní výčet úplný. Ve specifických případech zákon stanoví pouze předpoklady, při jejichž naplnění se oprávněný subjekt stává zadavatelem ve smyslu komentovaného zákona. [43] Pokud by veřejnou zakázku nezadával zadavatel dle zákona, nejednalo by se o veřejnou zakázku. A to ani v situaci, že by se tento subjekt dobrovolně podřídil režimu ZZVZ. Proto je nezbytné, aby byla zadána zadavatele ve smyslu § 2 výše uvedeného zákona. [2] Rozeznáváme celkem 4 druhy zadavatelů, které jsou níže popsány.

2.2.1 Veřejný zadavatel

Podle § 4 zákona o zadávání veřejných zakázek je veřejným zadavatelem:

- a) Česká republika, případně organizační složky státu, které jsou pak samostatnými zadavateli,
- b) Česká národní banka,
- c) státní příspěvková organizace,
- d) územní samosprávný celek, případně příspěvková organizace,
- e) a za předpokladu naplnění zákonem stanovených podmínek i „jiné právnické osoby“.

Prvním ze zástupců subkategorie veřejných zadavatelů je Česká republika. ČR je ovšem v rámci zadávacího řízení ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek je reprezentováno organizačními složkami státu. Vedoucí jednotlivých organizačních složek zadávají veřejné zakázky na základě zákona o majetku ČR, pokud není stanoveno jinak. Zákon o majetku ČR v § 3 vyjmenovává soustavu organizačních složek státu, kterými jsou například ministerstva a jiné správní úřady, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad, atd. Organizační složka státu nicméně není samostatnou právnickou osobou a nemá právní subjektivitu. To v oblasti veřejných zakázek znamená, že v případě uzavření konkrétní smlouvy na plnění veřejné zakázky se ČR stává smluvní stranou této smlouvy, přičemž práva a povinnosti z této smlouvy náleží organizační složce, která smlouvu uzavřela jako veřejný zadavatel.

Nově je Česká národní banka stanovena jako veřejný zadavatel, přičemž dosud byla kategorizována jako „jiná právnická osoba“. Dále mezi veřejné zadavatele patří státní příspěvkové organizace. Bývají zakládány ústředními orgány státní správy za účelem plnění úkolů v rámci působnosti vymezeném zřizovatelem ve zřizovací listině. Jsou právnickou osobou, tudíž provádějí jednotlivá zadávací řízení vlastním jménem a následně se sami stávají smluvní stranou uzavírané smlouvy na plnění veřejné zakázky. Státními příspěvkovými organizacemi jsou např. CzechInvest, centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, Ředitelství silnic a dálnic, Národní divadlo.

Čtvrtou subkategorii veřejných zadavatelů tvoří územní samosprávné celky spolu s příspěvkovými organizacemi, kde funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. Pojmem územní samosprávný celek jsou myšleny obce a kraje, kdy jsou za obec považována i statutární města a hlavní město Praha. Též městské části a městské obvody jsou považovány za veřejné zadavatele, ačkoli samy jako takové vlastní právní subjektivitu nemají.

Kraje jako veřejní zadavatelé realizují mnoho VZ. Následující tabulka ukazuje počet realizovaných veřejných zakázek podle místa realizace za minulý rok. Je potřeba zmínit, že je v ČR uskutečněno více VZ než je součet všech krajů, neboť jako místo realizace se berou např.

i regiony soudružnosti. Pro větší přehlednost jsou do tabulky zaneseny jen kraje. Co se týče krajů v počtu i objemu vynaložených prostředků vede s přehledem hlavní město Praha, následuje kraj Jihomoravský. Naopak kraje s malým počtem VZ jsou Zlínský a Pardubický kraj.

Tabulka 1: Veřejné zakázky podle místa realizace za rok 2016

Kraje	Počet zadáných VZ	Cena bez DPH
Hlavní město Praha	1 308	31 590 399 876,06 Kč
Zlínský kraj	373	3 304 696 817,38 Kč
Ústecký kraj	552	7 714 425 627,09 Kč
Plzeňský kraj	620	10 853 938 298,71 Kč
Jihomoravský kraj	1 186	15 320 040 126,53 Kč
Karlovarský kraj	196	2 865 661 812,23 Kč
Královéhradecký kraj	572	7 083 489 272,01 Kč
Liberecký kraj	322	3 982 241 566,74 Kč
Moravskoslezský kraj	956	13 680 891 961,94 Kč
Pardubický kraj	393	3 875 469 134,42 Kč
Olomoucký kraj	578	9 449 682 071,61 Kč
Jihočeský kraj	595	6 842 188 523,74 Kč
Středočeský kraj	830	14 184 491 284,03 Kč
Vysočina	423	7 151 816 836,66 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování podle [24]

V případě poslední subkategorie s názvem „jiná právnická osoba“ je nutné, aby u takové osoby došlo ke splnění hned několika podmínek. Když subjekt splní veškeré podmínky, je považován za veřejného zadavatele, i když formálně do soustavy veřejných zadavatelů nepatří. První podmínka je, že se musí jednat o PO. Druhou podmínkou je, že tato PO musí být založena či zřízena se záměrem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou či obchodní povahu. Poslední podmínkou je, že tyto právnické osoby jsou buď: financovány z velké části státem či jiným veřejným zadavatelem, jsou státem nebo jiným veřejným zadavatelem ovládány, stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než půlku členů v jejich statutárních, správních, dozorčích či kontrolních orgánech. Do této subkategorie spadají především fondy a státem vlastněné právnické osoby. Podle důvodové zprávy k zákonu sem patří například Český rozhlas, dopravní podniky, fakultní nemocnice, vysoké školy.

2.2.2 Dotovaný zadavatel

Znaky dotovaného zadavatele naplňuje FO i PO, která k úhradě veřejné zakázky použije více než 200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků. Ty jsou poskytnuty z rozpočtu veřejného zadavatele, rozpočtu EU nebo veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je veřejná zakázka plněna mimo území EU.

Pro určení, zda se v konkrétním případě jedná o dotovaného zadavatele či nikoli, není nijak rozhodné, o jaký typ veřejné zakázky se jedná (tj. zda jde o veřejnou zakázku na služby, stavební práce nebo dodávky zboží), ale zda má být veřejná zakázka hrazena z větší části z prostředků pocházejících z veřejných zdrojů.

Když peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z veřejných zdrojů přesahují 200 000 000 Kč, je FO či PO automaticky považována za (dotovaného) zadavatele. V takovém případě se nezkoumá, zda je zadaná veřejná zakázka hrazena z více než 50 % peněžních prostředků z veřejných zdrojů. Příslušný subjekt se stává zadavatelem při naplnění výše zmíněných podmínek a musí postupovat dle zákona o zadávání veřejných zakázek. Za zadavatele se nepovažuje taková osoba, která sežene peněžní prostředky na úhradu veřejné zakázky z veřejného rozpočtu cizího státu s tím, že plnění této veřejné zakázky neproběhne na území EU. Jde o výjimku vycházející z kritéria nedostatku místní působnosti.

2.2.3 Zadavatel zadávající sektorové zakázky

ZZVZ definuje zadavatele zadávajícího sektorové veřejné zakázky včetně sektorových koncesí. Nahradil dřívější pojem „sektorový zadavatel“. Sektorová veřejná zakázka je veřejnou zakázkou, kterou zadává veřejný zadavatel či jiná osoba při výkonu relevantní činnosti. Tuto relevantní činnost pak vykonává na základě zvláštního nebo výhradního práva nebo může veřejný zadavatel přímo nebo nepřímo uplatňovat dominantní vliv. [43] ZZVZ ve své sedmé části, která je pojmenovaná „Postup pro zadávání sektorových veřejných zakázek“ vymezuje v § 153, co je relevantní činností. Relativní činností je například plynárenství, teplárenství, elektroenergetika, vodárenství.

2.2.4 Dočasný zadavatel

Zákon ustanovil nový typ zadavatele, tzv. dočasného zadavatele. Ten se stal zadavatelem pouze proto, že o své vůli zadal veřejnou zakázku podle zákona o zadávání veřejných zakázek, ač nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem pro osobu zadavatele. Takový subjekt se stává zadavatelem dle tohoto zákona jen dočasně. Po dobu zadávání veřejné zakázky je povinen dodržovat všechny zákonem nařízené podmínky pro příslušný typ zadávacího řízení a po jeho skončení, jeho postavení zadavatele končí. [43]

2.3 Druhy zadávacích řízení

Zadávacím řízením ve smyslu ZZVZ je procesní postup zadavatele směřující k zadání veřejné zakázky. Komentované ustanovení potom rozlišuje devět různých typů zadávacího

řízení, tedy zjednodušené podlimitní řízení, otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, řízení se soutěžním dialogem, řízení o inovačním partnerství, koncesní řízení a řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.

Možnost použití konkrétního druhu zadávacího řízení dle komentovaného ustanovení záleží na skutečnosti, zdali jsou pro použití tohoto druhu splněny zákonem předepsané podmínky. Když si zadavatel zvolí druh zadávacího řízení, musí beze zbytku platit, že zadavatel je vždy povinen se řídit procesními pravidly platnými pro ten který druh zadávacího řízení po celou dobu jeho průběhu. Například zjednodušené podlimitní řízení lze použít jen v podlimitním režimu, zjednodušený režim pouze u určitého druhu veřejných zakázek, jednací řízení bez uveřejnění také nelze použít vždy. Případ, kdy zadavatel zvolil nevhodné zadávací řízení je popsán v rozhodnutí ÚOHS ze dne 18. 10. 2013, č. j. ÚOHS-S462/2013VZ-20406/2013/514/ZČa. Ve kterém Úřad vysvětluje, že ... „v průběhu zahájeného otevřeného zadávacího řízení postupem pro nadlimitní veřejnou zakázku není zadavatel oprávněn změnit postup a rozhodnout o tom, že bude nadále postupovat dle ustanovení platných pro podlimitní veřejnou zakázku. Zadavatel je povinen zadávání podlimitní veřejné zakázky procesem platným pro nadlimitní veřejnou zakázku ukončit.“

Otevřené řízení a užší řízení však může zadavatel použít kdykoliv, bez omezení a bez potřeby naplnění ostatních zákonných podmínek, jedná se o nejotevřenější a nejtransparentnější druhy zadávacího řízení. Vedle zadávacích řízení však umožňuje zákon zadat veřejnou zakázku také v dynamickém nákupním systému ve smyslu § 138 a násl., eventuálně na základě rámcové dohody ve smyslu § 131 a násl. Ohledně veřejných zakázek zadaných těmito metodami zákon zavádí v § 2 odst. 3 právní fikci, že obecná povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení byla splněna. Samostatným a zvláštním druhem řízení je soutěž o návrh ve smyslu § 134 a následující. V jejím rámci nedochází k zadání veřejné zakázky, ale k výběru nejvhodnějšího návrhu.

2.3.1 Zjednodušené podlimitní řízení

Zjednodušené podlimitní řízení je zahájeno uveřejněním výzvy k podání nabídek na profilu zadavatele na webové stránce, odkaz na něm musí být uveřejněn ve Věstníku veřejných zakázek. Zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídky. Po jejím uveřejnění ji může zadavatel zaslat přímo osloveným dodavatelům, jejichž počet musí činit alespoň pět.[32] Další postup zadavatele pro tento druh řízení je popsán v ustanovení ZZVZ v § 53 a násl. Ve zjednodušeném podlimitním řízení lze zadat všechny podlimitní veřejné zakázky kromě podlimitních veřejných zakázek na stavební práce s předpokládanou hodnotou

přesahující 50 mil. Kč. Finanční limit veřejné zakázky je určen dle předpokládané hodnoty veřejné zakázky, přičemž jednotlivé limity jsou stanoveny prováděcím právním předpisem. [43]

2.3.2 Otevřené řízení

Základním a nejpoužívanějším typem zadávacího řízení je otevřené řízení. V tomto typu zadávacího řízení zadavatel vyzve neomezený počet dodavatelů, aby předložili svoje nabídky a zároveň prokázali splnění kvalifikace. Zadavatel v otevřeném řízení nemůže o podaných nabídkách s účastníky zadávacího řízení jednat. [5]

2.3.3 Užší řízení

V tomto řízení oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj záměr zadat veřejnou zakázku v užším řízení. Vyhlášení užšího řízení je výzvou k podání žádostí o účast v užším řízení a k prokázání splnění kvalifikace. Zadavatel poté posuzuje splnění kvalifikace dodavatelů. Na základě výsledků posouzení kvalifikace vyzývá příslušné dodavatele k podání nabídky na plnění veřejné zakázky. [47]

2.3.4 Jednací řízení s uveřejněním

Jednací řízení s uveřejněním začíná oznámením. V oznámení zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení. Dodavatelé jsou tímto vyzváni k podání žádostí o účast a k prokázání kvalifikace. Následně dojde k posouzení splnění kvalifikace dodavatelů, kteří podali svoji žádost o účast. Dodavatelé, kteří splnili podmínky kvalifikace, jsou vyzváni k podání nabídek na plnění veřejné zakázky. Výrazným specifickým tohoto druhu zadávacího řízení je fakt, že o takto podaných nabídkách zadavatel s kompetentními dodavateli dále jedná, a vybírá tak nejvhodnější nabídku na plnění veřejné zakázky. [43]

2.3.5 Jednací řízení bez uveřejnění

Jednací řízení bez uveřejnění je druhem zadávacího řízení, v němž zadavatel vyzývá jednoho či více dodavatelů k jednání, popřípadě k prokázání kvalifikace a k podání nabídek. Na rozdíl od jednacího řízení s uveřejněním tu nedochází k oznámení zahájení řízení neomezenému okruhu existujících dodavatelů. [18] Jedná se o nejméně formalizované zadávací řízení, nad jehož užitím je však ze strany orgánu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek nejvyšší dohled.

2.3.6 Soutěžní dialog

Zadavatel veřejné zakázky na základě oznámení o zahájení řízení se soutěžním dialogem vyzývá neomezený počet uchazečů k předložení žádostí o účast v tomto zadávacím řízení a k prokázání kvalifikace. Po posouzení kvalifikace uchazečů zadavatel pozve tyto uchazeče k účasti v soutěžním dialogu za účelem nalezení jednoho či více vyhovujících řešení na plnění veřejné zakázky. Po nalezení tohoto řešení zadavatel vyzve všechny původně vyzvané zájemce k podání nabídek do zadávacího řízení s tím, že tyto nabídky mají respektovat zadavatelem zvolené řešení. [5]

Soutěžní dialog mohou používat výhradně veřejní nebo dotovaní zadavatelé. Má pomoci zadavatelům, aby byli schopni zadat i zakázku, u níž dopředu nemohou vědět, jak správně a dostatečně přesně upřesnit podmínky jejího plnění. Soutěžní dialog je primárně určen pouze pro zadávání veřejných zakázek s obzvláště složitým předmětem, u kterých zadavatel není objektivně schopen stanovit technické, právní nebo finanční podmínky v souladu s požadavky zákona. Použití soutěžního dialogu by například bylo vhodné pro výběrové řízení na mýtné, parkovací systémy atd. [33]

2.3.7 Inovační partnerství

Novým druhem zadávacího řízení je inovační partnerství. Toto řízení začíná tím, že zadavatel oznámí neomezenému okruhu osob svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení, prostřednictvím oznámení o zahájení zadávacího řízení. Zadavatel určí lhůtu k podání žádosti o účast, která musí být dostatečná pro podání žádosti o účast. Dodavatelé musí mít dostatečný čas na seznámení se s podmínkami zadávacího řízení, především minimálními požadavky zadavatele, aby byli schopni zvážit svůj zájem na účasti v zadávacím řízení. Tato lhůta musí být minimálně 22 pracovních dní od zahájení zadávacího řízení.

Tento zvláštní typ zadávacího řízení zadavatelům umožňuje vytváření dlouhodobých inovačních partnerství pro vývoj a následnou koupi nových inovativních dodávek, služeb či stavebních prací. A to za předpokladu, že tyto inovativní dodávky, služby nebo stavební práce mohou být dodány podle smluvených úrovní plnění a výdajů bez potřeby samostatného zadávacího řízení pro nákup. Inovační partnerství je stanoveno pro případy, kdy náklady na výzkum a vývoj jsou značně vysoké a dodavatelé by tento výzkum bez možnosti následných dodávek z vlastní iniciativy neprováděli. [29]

2.3.8 Koncesní řízení

Součástí tohoto zákona je nově rovněž úprava postupu pro zadávání koncesí, které jsou definovány jako zvláštní druh veřejné zakázky. Jejich hlavní odlišností je zejména přenos rizik na dodavatele. Koncesní řízení začíná odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění. Tím zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast, předběžných nabídek nebo nabídek.

2.3.9 Zadání veřejných zakázek ve zjednodušeném režimu

Posledním novým typem zadávacího řízení je zadávání veřejných zakázek včetně koncesí ve zjednodušeném režimu. Tento režim zadávání lze použít pouze za předpokladu, že předmětem plnění jsou sociální a jiné zvláštní služby, které jsou definovány v příloze ZZVZ prostřednictvím tzv. CPV kódů. Patří tam služby, u kterých je z jejich podstaty omezený přeshraniční rozměr (osobní služby v oblasti sociální, zdravotní či vzdělávací), potom také hotelové a restaurační služby, právní poradenství, záchranné, hasičské či vězeňské služby. [43]

3 ZÁSADY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Při zadávání veřejných zakázek je každý zadavatel povinen dodržovat základní zásady veřejného zadávání. Tyto zásady se mohou rozdělit na zásady v zákoně výslovně upravené a neobsažené. V zákoně výslovně neobsažené zásady jsou typické pro právní úpravu veřejných zakázek. Jde o zásady 3E, obecné zásady vyjmenované ve Smlouvě o EU a ostatní zásady. Druhou skupinu tvoří zásady, které jsou vyjádřeny v § 6 ZZVZ. Jedná se o zásadu transparentnosti, rovného zacházení, přiměřenosti a zákazu diskriminace.

Význam tohoto ustanovení podtrhuje fakt, že tyto zásady se použijí rovněž v případech, kdy zadavatel povinnost postupovat v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek nemá, například při zadávání zakázky malého rozsahu ve smyslu § 31 ZZVZ.

Obecně lze říci, že účelem zadávacího řízení je zúžit okruh dodavatelů pro účely uzavření smlouvy a zvolit vhodného dodavatele k uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky. Zmíněné omezení se děje prostřednictvím nastavování kvalifikačních předpokladů (např. požadovaný minimální obrat, předložení seznamu významných služeb apod.) a nastavení zadání. Samotná volba pak probíhá prostřednictvím hodnocení na základě předem stanovených hodnoticích kritérií. Tyto podmínky se pak musí nastavit takovým způsobem, aby nedocházelo k nedovolenému omezování hospodářské soutěže. [43] Tomu mají předcházet zásady uvedené v § 6 ZZVZ, které se uplatní v průběhu celého zadávacího řízení. Například v rozsudku Krajský soud v Brně ze dne 19. 7. 2012, sp. zn. 62 Af 1/2011 konstatoval, že *„zásada zákazu diskriminace společně s ostatními základními zásadami (transparentnosti, rovného zacházení) prochází skrze celou zákonnou úpravu a nutně se musí odrazit v každém vnějším výstupu zadavatele.“*

Uvedené zásady je potřeba vykládat v relativním slova smyslu, nikoliv absolutním měřítku, což lze dovodit i z judikatury Nejvyššího správního soudu. V rovině konkrétní to znamená, že kupř. požadavky zadavatele na kvalifikaci nesmí znamenat libovůli (musí být v souladu se zákonem) a nesmí být stanoveny v nepřiměřeném rozsahu, nad rámec předmětu veřejné zakázky. Pokud bychom chápali zmíněné zásady v absolutním měřítku, tak i samotný požadavek na kvalifikaci je v rozporu se zásadou rovnosti.

Základní zásady jsou uplatňovány buď v rovině aplikační nebo interpretační. Aplikační rovinou jsou míněny situace, kdy zásada je použita při praktické aplikaci jednotlivých postupů v zadávacím řízení. Například při hodnocení nabídek se přihlédne k zásadě hospodárnosti, při chybně provedeném výběru nejvhodnější nabídky. Můžeme říci, že jednotlivá ustanovení jsou konkretizací těchto základních zásad. Dále je nutné vyzdvihnout, že některá ustanovení zákona

konkretizují základní zásady a jejich výklad. Uplatňování zásady v interpretační rovině slouží k výkladu sporných ustanovení zákona. I při kvalitní tvorbě práva dochází k situacím, kdy právní předpisy neobsahují jasné řešení daného problému. V těchto sporných případech lze aplikovat ustanovení zákona v souladu s obecnými zásadami zadávání VZ. Jako příklad použití je možno poukázat na rozhodovací činnost orgánu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, např. při řešení otázky, zda odůvodňovat některé úkony zadavatele, i když to zákon výslovně nepředepisuje. Odpověď v návaznosti na principy plynoucí z těchto zásad je kladná. [27]

3.1 OBECNÉ ZÁSADY SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE PŘI ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK

Smlouva o fungování EU neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek, nýbrž upravuje základní principy. Ty se aplikují na veřejné zakázky v rámci Evropské unie bez ohledu na jejich hodnotu. Obecné principy vyjádřené ve Smlouvě o fungování EU i ustanovení zadávacích směrnic nejsou obvykle porušovány přímým způsobem, kdy jde na první pohled o zjevné porušení některého z ustanovení SFEU, nýbrž nepřímým způsobem.

Právní úprava veřejných zakázek v ČR musí obecně respektovat základní zásady vyplývající ze Smlouvy. Jedná se o zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, proporcionality, volného pohybu zboží a služeb, vzájemného uznávání a právo usazování. První 4 zásady jsou podrobněji popsány v následujících kapitolách.

V rozsudku Soudního dvora EU ze dne 7. září 2016, číslo C-549/14, soud konstatoval, že *„Zadávání zakázek sjednaných v členských státech jménem státu, regionálních nebo místních orgánů a jiných veřejnoprávních subjektů musí dodržovat zásady Smlouvy, zejména zásadu volného pohybu zboží, zásadu svobody usazování a zásadu svobodného poskytování služeb a zásady z nich odvozené, jako je zásada rovného zacházení, zásada zákazu diskriminace, zásada vzájemného uznávání, zásada proporcionality a zásada transparentnosti.“*

3.1.1 Volný pohyb zboží

Právní základ volného pohybu zboží najdeme v článku 26 a 28 až 37 Smlouvy o fungování Evropské unie. EU tvoří společný celní prostor, který pokrývá celý obchod zbožím a který zahrnuje jak zákaz vývozních a dovozních cel a veškerých dávek s rovnocenným účinkem mezi členskými státy, tak i přijetí společného celního sazebníku ve vztahu k třetím zemím. [27] Další překážkou podobnou kvótám je tzv. ORUKO, které se týká kvantitativního omezení. Dovážené zboží je zatíženo jinak než přímo finančně. ORUKO dovozu: *„opatření upravující obchodování*

s výrobky a týkající se hlavně formy, rozměrů, váhy, složení, obalu, identifikace, vlastností i opatření nerozdílně použitelná na domácí i dovezené výrobky, jejichž restriktivní účinky na volný pohyb zboží přesahují rámec účinků vlastních obchodním předpisům.“

Když se stát stane členem EU, vzdává se své státní suverenity v oblasti zahraniční obchodní činnosti ve prospěch EU a získává výhodu jednotného vnitřního trhu. V případě českého obchodníka, který prodává a nakupuje zboží v EU, si tento obchodník musí uvědomit, že je ve sféře zahraniční obchodní činnosti. Ta je však realizována bez přímých zásahů státu, bez celníků, ale s některými povinnostmi vyplývajícími z předpisů zejména ze zákona o DPH a o spotřebních daních. Ve vztahu k třetím zemím platí celní předpisy EU a je vyplňován jednotný statistický doklad (JSD). Pokud kdokoli z České republiky obchoduje s třetími zeměmi, může být zboží propuštěno do volného oběhu, kdekoli na území EU. V rámci unie postupují celní orgány při celním řízení v zásadě jednotně, používá se jednotný systém zařazení zboží do příslušné podpoložky celního sazebníku a používají se jednotné celní sazby. [60]

Omezení pohybu zboží v takovém jednání zadavatele, kdy v zadávací dokumentaci stanovil specifický výrobek. V rozsudku Evropského soudního dvora ze dne 3. 12. 2001. C-59/00: *“vymezovat předmět zakázky odkazem na specifický výrobek (značku), aniž by tato specifikace byla doplněna formulací připouštějící ekvivalentní výrobky, je nepřípustné i tehdy, jde-li o zakázku, jejíž hodnota nedosahuje limitů uvedených ve směrnici. Podle ESD je tento požadavek v rozporu s čl. 28 Smlouvy o ES, který zakazuje jakákoli omezení volného pohybu zboží mezi členskými státy.“*

3.1.2 Volný pohyb služeb

Volný pohyb služeb spočívá v právu podnikatele z jednoho členského státu poskytovat na území hostitelského členského státu dočasně a příležitostně služby, a to na základě oprávnění nabytého v zemi sídla (místa podnikání), aniž by se tento podnikatel musel v hostitelském členském státu usadit. Právní rámec je v člancích 56 – 62 Smlouvy o fungování EU. Pod volný pohyb služeb patří i činnosti trvalého charakteru, pokud při nich nedojde k přemístění poskytovatele do druhého členského státu. Jde například o vysílání televize nebo nepřetržité leasingové služby vozidel podnikatelem ve státě A a klientům ve státě B. [26] Jsou zakázána omezení volného poskytování služeb v rámci EU pro příslušníky členských států, kteří podnikají v některém jiném státu EU než příjemce služeb. [27] Za služby se dle Smluv pokládají výkony poskytované většinou za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob. Služby zahrnují zejména: činnosti průmyslové povahy, činnosti obchodní povahy, řemeslné činnosti, činnosti v oblasti svobodných povolání. [3] Z toho pro

veřejné zakázky vyplývá, že služby týkající se VZ mohou bez omezení vykonávat na našem území i členské státy EU.

3.1.3 Svoboda usazování

Samotná definice pojmu usazování není ve Smlouvě obsažena, dá se ale vyvodit z judikatury Evropského soudního dvora. Usazováním se rozumí podle rozhodnutí Evropského soudního dvora C-221/89: „výkon hospodářské činnosti prostřednictvím stálého zařízení (podniku) v jiném členském státě na neurčitou dobu.“

Usazování zahrnuje jak začínající podnikání v jiném členském státě (např. založení podniku či pobočky), tak samotný výkon samostatně výdělečné činnosti na území jiného členského státu. Koncept usazování ve smyslu Smlouvy je tudíž velmi široký a umožňuje oprávněným osobám participovat na ekonomickém životě členského státu odlišného od státu původu. Hlavním znakem svobody usazování, který ji odlišuje např. od volného pohybu služeb, je stálá a kontinuální báze, tj. začlenění osoby využívající této svobody do hospodářského života státu usazení.

Svoboda usazování je zmíněna v člancích 49 až 55 SFEU. Omezení svobody podnikání pro příslušníky jednoho členského státu na území státu jiného jsou zakázána. Také jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností jednoho členského státu na území státu druhého. Svoboda podnikání zahrnuje právo zahajovat a provozovat samostatnou výdělečnou činnost, jakož i zakládat a řídit podniky. Zejména pak společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak.

Společnostmi podle článku 54 se rozumí společnosti založené podle práva některého členského státu. Tyto společnosti mají své sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní provozovnu uvnitř Unie. Pro účely této zásady se se společnostmi zachází stejně jako s fyzickými osobami, kteří jsou státními příslušníky členských států. Společnostmi se rozumějí společnosti založené podle občanského či obchodního práva včetně družstev a jiné právnické osoby veřejného nebo soukromého práva s výjimkou neziskových organizací.

Rozsah svobody usazování je samozřejmě omezený, neboť při usazování v kterémkoliv státě je třeba respektovat právní předpisy tohoto státu (např. předpisy týkající se zakládání dceřiných společností, poboček, získávání živnostenských oprávnění apod.). Jednotlivé členské státy nicméně musí při přijímání vnitrostátních předpisů respektovat komunitární právo a (v souvislosti se svobodou usazování) hlavně zákaz diskriminace a zákaz omezujících

opatření, určujících rozsah svobody usazování. Jestliže je národní právní úprava nerespektuje, jedná se o porušení komunitárního práva a každá osoba oprávněná ze svobody usazování se může dovolávat přímo čl. 49 Smlouvy. [52] Co se týče veřejných zakázek, tak můžou nabídky na VZ bez omezení podávat i firmy z členských států

Pro ukázkou rozhodovací praxe Soudního dvora EU týkající se této problematiky, byl zvolen rozsudek ze dne 15. 04. 2010, C-96/08. Jednalo se o spor týkající se otázky, zda svoboda usazování brání maďarské právní úpravě, která vyžaduje, aby maďarský zaměstnavatel odvedl příspěvky na odborné vzdělávání svých zaměstnanců. Přičemž dotčení zaměstnanci jsou zaměstnání v české pobočce maďarské společnosti a maďarský příspěvek nelze pro tyto zaměstnance využít.

Soudní dvůr EU shledal maďarskou úpravu za neslučitelnou se svobodou usazování. Nejdříve Soudní dvůr připomněl svoji judikaturu, podle které se svoboda usazování vztahuje též na opatření vytvářená členskými státy vztahující se na usazování svých vlastních podniků v jiných členských státech. Poté se zabýval otázkou, zda sporný příspěvek představuje daň, protože v takovém případě by s ohledem na roli přiznanou smlouvám o zamezení dvojího zdanění v rámci vnitřního trhu mohl být sporný příspěvek důsledkem rozdělení pravomocí členských států v oblasti daní. S ohledem na nedostatek informací Soudní dvůr nezaujal závěrečné stanovisko ohledně této otázky a zaměřil se na otázku ohledně možné náhrady za placení sporného příspěvku. Dospěl k závěru, „že všechna kompenzační opatření lze využít pouze tehdy, pokud společnost využívá maďarskou instituci jako svého výcvikového partnera.“ To zbavuje společnost, která funguje na přeshraničním základě, příležitosti využívat kompenzační opatření ve vztahu k té části svých zaměstnanců, která pracuje v jiném členském státě. Soudní dvůr tedy rozhodl, že způsob, kterým je příspěvek ukládán, způsobuje neodůvodněné omezení svobody usazování, jelikož činí výkon svobody usazování méně atraktivním.

3.1.4 Vzájemné uznávání osvědčení

U výkonu některých povolání může být na základě vnitrostátních právních předpisů potřeba zvláštní kvalifikace. Jedná se o povolání jako účetní, architekt, inženýr nebo fyzioterapeut. Požadavky na potřebné vzdělání pro získání takové odborné způsobilosti se liší stát od státu, a proto bývá výkon takové profese v jiném členském státě poměrně obtížný, často dokonce nemožný. [49] Členské státy EU se snaží problém vzájemného uznávání diplomů a kvalifikace dlouhodobě řešit, dosud nicméně neexistují jednotná pravidla. Ačkoli ze zásady platí automatické uznání diplomů a kvalifikace, realita může být poněkud odlišná, jak můžeme vidět

v rozsudku ESD ze dne 21. 2 2013. C-111/12, kde soud konstatoval: „*Články 10 a 11 směrnice Rady 85/384/EHS ze dne 10. června 1985 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci v oboru architektury obsahující opatření k usnadnění účinného volného pohybu služeb vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž osoby, které jsou držiteli dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného jiným členským státem než hostitelským členským státem, jenž umožňuje přístup k činnosti v oboru architektury a je výslovně zmíněn v uvedeném článku 11, mohou v tomto hostitelském členském státě vykonávat činnosti související s nemovitostmi umělecké hodnoty pouze tehdy, pokud případně v rámci zvláštního ověření odborné způsobilosti prokážou, že mají zvláštní kvalifikaci v oblasti kulturních statků.*“

Uznávání vzdělání či kvalifikace se v podstatě dělí na uznávání profesní a akademické. Podstatou profesního uznávání kvalifikace je prokázání kvalifikace k dané činnosti. Zaměřuje se na posouzení znalostí, schopností a zkušeností konkrétní osoby. Akademické uznávání kvalifikace lze definovat jako uznávání diplomů, kvalifikací nebo částí studijních programů jednoho vzdělávacího zařízení jiným vzdělávacím zařízením (domácím nebo cizím).

Kromě obecných zásad týkajících se vzájemného uznávání dosažených kvalifikací je třeba počítat s tím, že jednotlivé státy mají u některých povolání stanoveny zvláštní požadavky na kvalifikaci. Jde o tzv. povolání regulovaná. Regulované povolání je taková činnost, pro jejíž výkon jsou právními předpisy členského státu EU určeny určité požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání vykonávat (např. stupeň a obor vzdělání, praxe, bezúhonnost, zdravotní způsobilost atd.). Členské státy si samy stanovují, která povolání budou regulovat a která ne, a každý stát má svůj seznam těchto povolání. Počty regulovaných povolání se stát od státu významně liší a pohybují se přibližně od několika desítek až po několik set. [15]

Z tohoto důvodu vytvořila Evropská komise databázi na profesní požadavky v rámci EU. Díky tomu mohou občané EU jednoduše nalézt informace týkající se regulovaného povolání. V České republice je regulované povolání např. advokát, daňový poradce, energetický specialista, laboratorní asistent. Dle databáze Evropské komise je v ČR celkem 366 regulovaných povolání. [13]

ZZVZ tuto zásadu dále konkretizuje v § 81, kde je popsáno prokazování kvalifikace získané v zahraničí. V případě, že byla kvalifikace získána v zahraničí, prokazuje se doklady vystavenými dle právního řádu země, ve které byla získána, a to v rozsahu požadovaném zadavatelem. [19]

3.2 ZÁSADA TRANSPARENTNOSTI

Právní předpisy EU týkající se zadávání veřejných zakázek, kladou velkou důležitost právě zásadě transparentnosti. Tato zásada zahrnuje princip odpovědnosti ve veřejném sektoru, zejména se jedná o požadavky na průhlednost zadávání veřejnými zadavateli.[4]

Zásada transparentnosti je nezbytnou zásadou pro jakoukoliv zakázku a jejím základním účelem je zajištění průhlednosti řízení, která je důležitá pro možnost následného přezkumu celého řízení ve všech jeho krocích a tak k možnosti jeho úplné kontroly. Zásada má za cíl motivovat zadavatele k předcházení jakýmkoli formám korupčních jednání, popř. motivovat dodavatele proti uzavírání nezákonných dohod s jinými dodavateli ohledně získání veřejné zakázky. [43]

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 09. 2010, čj. 1 Afs 45/2010 – 159 je zásada transparentnosti porušena tehdy, „*pokud jsou v zadavatelském postupu shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele.*“ Transparentním postupem je pak takový postup, který nevzbuzuje pochybnosti o tom, že zadavatel jedná regulérně.

Dodržování zásady transparentnosti tedy zabezpečuje co největší míru informovanosti uchazečů, zadavatelů, ale i veřejnosti o průběhu veřejných zakázek. Dále o pravomocných rozhodnutích ÚOHS, zásadu odůvodňovat všechny úkony, které zadavatel činí, aby jeho postup byl předvídatelný a v souladu se zásadou právní jistoty, apod. Zásada transparentnosti by měla zajistit v základní rovině, aby se co největší počet dodavatelů se dozvěděl o veřejné zakázce a mohl se zúčastnit zadávacího řízení. [27]

K porušení zásady transparentnosti by došlo například v případě, pokud by zadavatel poskytl dodatečné informace jen některým dodavatelům. Těm, kteří požádali o poskytnutí zadávací dokumentace nebo kterým byla zadávací dokumentace poskytnuta, protože prostě neevidoval všechny dodavatele v dané veřejné zakázce v seznamu, který by mu pomohl při komunikaci s dodavateli. Tudíž by nebylo zřejmé, kterým dodavatelům je poskytl. Takové jednání je nepřezkoumatelné, a tudíž netransparentní. Tímto chováním by rovněž zajistil výhodu některým dodavatelům, a proto lze v tomto chování zadavatele ve vztahu k dodavatelům spatřovat i porušení další zásady, a to rovného zacházení. [45]

Dále by měl být postup zadavatele průhledný, jeho úkony srozumitelné a řádně odůvodněné a veškeré úkony písemně podchycené. Tedy aby kroky zadavatele byly přezkoumatelné

kontrolními orgány. To vyplývá i z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 1. 2012, sp. zn. 62 Af 36/2010 – 103, kde soud judikoval, že účelem zásady transparentnosti je: „*zajištění toho, aby zadávání veřejných zakázek probíhalo průhledným, právně korektním a předvídatelným způsobem za předem jasně a srozumitelně stanovených podmínek.*“

Zásadu je nutné dodržovat i po skončení zadávacího řízení. Například ve svém rozsudku Krajský soud v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2012, sp. zn. 15 Ca 89/2009, č. 2694/2012 Sb. NSS vyvozuje, že ... „*je nutné zásadu transparentnosti dodržovat nejen ve všech fázích zadávacích řízení, ale i po ukončení zadávacích řízení v případech, kdy žadatelé ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím žádají po zadavateli veřejné zakázky poskytnout určité informace o uskutečněných zadávacích řízeních. Účelem zásady transparentnosti totiž bezpochyby je, aby na příslušnou veřejnou zakázku bylo nahlíženo jako na čitelnou a v jistém slova smyslu i předvídatelnou a aby tato podléhala efektivní veřejné kontrole.*“

Shrňme tedy, že transparentní rozhodovací proces je takový, o kterém je možné říct tyto základní údaje: Kdo, co, jak a proč rozhodl. Tyto údaje by měly být uschovány v dokumentaci o veřejné zakázce tak, aby byla umožněna následná kontrola.

- a) Kdo - rozhodují vlastně všechny osoby, které se na rozhodovacím procesu podílely nebo jej mohly ovlivnit. Například se jedná o osobu, která zhotovila zadání, osoby vybírající vyzývané soutěžící firmy, členové hodnotících komisí, znalci, atd.
- b) Co – znamená předmět veřejné soutěže, tudíž o čem se rozhodovalo, co nejpřesnější popis zakázky, požadavky na podmínky realizace a termíny.
- c) Jak -znamená výsledek rozhodnutí v jednotlivých dílčích fázích rozhodovacího procesu. Nejedná se jen o finální rozhodnutí, s kým je smlouva uzavřena a za jakou cenu. Jde například o soubor kritérií pro hodnocení, jak se postupovalo při hodnocení, výsledné pořadí soutěžících na základě hodnocení komise a nabídnuté ceny, soupis vyloučených soutěžících, jaké je konečné rozhodnutí statutárního orgánu, jaká je cena zakázky, jak se případně změnila cena zakázky.
- d) Proč - zdůvodnění všech rozhodnutí uvedených v jak. [1]

3.3 ZÁSADA ROVNÉHO ZACHÁZENÍ

Je nutno zmínit podobnost zásady diskriminace a výše uvedené zásady rovného zacházení. Rozdíl mezi zásadami nemusí být v praxi vždy jednoznačně rozlišován, neboť hranice mezi oběma zásadami je relativně nejasná. I samotné užití pojmů „rovné zacházení“ a „diskriminace“

lze považovat za synonyma. ZZVZ obě zásady uvádí samostatně a každá ze zásad dopadá na jinou fázi zadávacího procesu. Jejich oddělení není vždy nezbytné, což dokládá i rozhodovací praxe ÚOHS. Pro ukázkou sloučení obou zásad lze využít např. rozhodnutí ÚOHS sp. zn. S360/2013/VZ, kde úřad uvádí ... „s ohledem na zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace (§ 6 odst. 1 zákona), které jsou obecně aplikovatelné na veškeré postupy zadavatele v zadávacím řízení.“ Nutné je zdůraznit, že vzhledem k velké významové podobnosti pojmů není případné sloučení obou zásad nebo jejich záměna, nijak závažná. Do budoucna lze očekávat, že nebude odlišování obou zásad příliš striktní.

V ZZVZ je dále výslovně zavedena zásada rovného zacházení. Obecně „zacházení“ je určité jednání či konání (popřípadě opomenutí) jednoho subjektu směřující vůči subjektu druhému. Zásadou rovného zacházení v této souvislosti můžeme rozumět povinnost zadavatele přistupovat ke všem uchazečům, popř. zájemcům v průběhu zadávacího řízení shodně. [30] Rovným zacházením s jednotlivými dodavateli je myšlen takový postup zadavatele, kdy je zajištěn stejný, nezvýhodňující přístup zadavatele ke všem dodavatelům, tj. zajištění rovných příležitostí pro všechny dodavatele. Důležitost právě této zásady zdůrazňuje Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. května 2008 č. j. 5 Afs 131/2007 – 132, kde judikoval, ... „tato zásada v sobě obsahuje rovnost příležitostí všech uchazečů a zadavatel ji musí dodržovat v každé fázi procesu zadávání veřejné zakázky. Jejím cílem je podporovat rozvoj zdravé a účinné hospodářské soutěže mezi subjekty, které se zúčastní řízení o zadání veřejné zakázky, a proto ukládá, aby všichni uchazeči měli při vypracování znění jejich nabídek stejné příležitosti. Předpokládá se tedy, že nabídky všech soutěžitelů podléhají stejným podmínkám.“

Jako konkrétní případ nedodržení zásady rovného přístupu lze uvést např. rozhodnutí ÚOHS sp. zn. S675/2013/VZ, ve kterém ÚOHS konstatoval, že „zákon sice neukládá zadavateli povinnost postupovat podle § 59 odst. 4 ZVZ využít, avšak s odkazem na zásady zakotvené v § 6 zákona je třeba mít vždy na paměti, že zadavatel je povinen postupovat vůči všem uchazečům stejně... Zadavatel porušil svým postupem zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace, když o předložení dokladů prokazujících splnění kvalifikace nepožádal uchazeče ECOVIA Haná s.r.o., ačkoliv tak učinil ve vztahu k uchazeči Silnice Klatovy a.s. Postup, kdy zadavatel při aplikaci § 59 odst. 4 zákona některé uchazeče o objasnění či doplnění požádá a jiné nikoli, je tak v rozporu se zásadou rovného zacházení ve smyslu ustanovení § 6 zákona.“

Příklad porušení rovných šancí pro všechny zadavatele, řešil krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 62 Ca 29/2009 ve kterém došel k závěru, že k porušení zásady zákazu diskriminace může dojít např. tehdy: „pokud zadavatel stanoví zcela

neprůměrné požadavky na prokázání splnění kvalifikace, v důsledku čehož účelově a v rozporu se zákonem omezí účast určité skupiny dodavatelů. Zadavatel je oprávněn využít prostor daný zákonem a prostřednictvím stanovení úrovně ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo technických kvalifikačních předpokladů znevýhodnit některé dodavatele, to však pouze za předpokladu, že je to odůvodněno objektivními okolnostmi a požadavky zadavatele nejsou nepřiměřené.“

V rozporu se základními zásadami není, když dodavatel zpracuje část či celou zadávací dokumentaci (např. projektant) a poté se bude účastnit zadávacího řízení v pozici uchazeče. K případné námitce, že si dodavatel mohl přichystat podklady zadání sám pro sebe a měl delší dobu na přípravu nabídky, lze uvést skutečnost, že zásada rovnosti se uplatňuje tak, že všichni dodavatelé mají shodnou lhůtu pro podání nabídek dle § 39 ZZVZ, které jsou stanoveny v takovém rozmezí, že zajišťují všem rovnou šanci pro podání nabídek.

Tato zásada se neprojevuje ve vztahu k dodavatelům, tedy všem fyzickým a právnickým osobám poskytujícím dodávky služby či stavební práce, nýbrž vůči uchazečům, popř. zájemcům, tj. dodavatelům, kteří podali v konkrétním zadávacím řízení nabídku. Zásada rovného zacházení se tak neprojevuje ve fázi přípravy zadávacího řízení, ale až v jeho průběhu. [30] Zadavatel je ve vztahu k uchazečům neutrální stranou. Je proto zcela nepřípustné, aby například poskytl některým uchazečům větší množství informací o předmětu veřejné zakázky než jiným.

Projev této zásady můžeme nalézt i v mnoha konkrétních ustanoveních zákona. Například při doplnění či objasnění údajů, dokladů, vzorků nebo modelů dle § 46 ZZVZ lze dovodit, že zadavatel by měl, pokud se k použití svého práva v rámci zadávacího řízení rozhodne, tohoto institutu využít ve vztahu ke všem dodavatelům totožnou měrou. Neměl by tudíž tuto možnost aplikovat například vůči dvěma dodavatelům a třetího dodavatele, jehož nabídka nebyla ve stejné míře přijatelně srozumitelná, bez dalšího ze zadávacího řízení vyřadit, aniž by mu byla ze strany zadavatele dána stejná šance jako zbylým dvěma dodavatelům.

V evropském kontextu je zásada rovného zacházení chápána širěji, neboť v této souvislosti je koncept rovnosti navíc založen na národnosti nebo na původu zboží. [51] Princip rovného zacházení evropské rozhodovací praxe spočívá v tom, že žádný z dodavatelů nesmí být vůči ostatním dodavatelům jakkoliv zvýhodněn či preferován, přičemž tento princip je nutno použít ve všech stádiích zadávacího řízení. [43]

3.4 ZÁSADA ZÁKAZU DISKRIMINACE

Další zásadou je zákaz diskriminace. Diskriminace může znamenat „rozdílný, jiný přístup k jedné skupině než k jiné nebo k celku“. Podmnožinou této obecné definice je poté vysvětlení pojmu diskriminace v oblasti veřejných zakázek, kdy diskriminací myslíme ztížení účasti či úplné vyloučení možné účasti v zadávacím řízení pro jednoho či více konkrétně nebo obecně určených dodavatelů. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku sp. zn. 1 Afs 20/2008 ze dne 5. 6. 2008, judikoval, že: „*Pojem „diskriminace“ podle § 6 ZVZ ... v první řadě implikuje „rozdílný, jiný přístup k jednotlivci než k celku“, tedy odlišné zacházení s jednotlivcem ve srovnání s ostatními členy srovnávané skupiny....*“

Žádný uchazeč nemůže být zvýhodněn proti jiným, pokud tuto možnost ZZVZ nepředpokládá. Takové zákonné zvýhodnění může být například, když jsou zvýhodněni dodavatelé zaměstnávající osoby se zdravotním postižením. Tuto zásadu je nutno důsledně uplatňovat nejen vůči dodavatelům se sídlem, místem podnikání či bydlištěm v ČR, ale i vůči dodavatelům se sídlem, místem podnikání či bydlištěm v zahraničí. Požadavek zadavatele na používání českého jazyka není chápán za diskriminační kritérium, a to ani vůči zahraničním dodavatelům. [50]

Nejčastějším případem porušení této zásady je objektivní nemožnost určitého dodavatele ucházet se o účast v zadávacím řízení z důvodu toho, že požadavky na prokázání splnění kvalifikace zadavatel nastavil nepřiměřeně (a z pohledu dotčeného dodavatele diskriminačně). Z uvedeného je patrné, že zásada zákazu diskriminace se v určitých případech prolíná se zásadou přiměřenosti a ve jmenovaném případě by tak zadavatel porušil jak zásadu zákazu diskriminace ve vztahu ke konkrétnímu dodavateli, tak i zásadu přiměřenosti ve vztahu k zadávacím podmínkám a jejich dopadu. Dalším typickým příkladem porušení této zásady je neoprávněné využití jednacího řízení bez uveřejnění, kterým jsou diskriminováni všichni dodavatelé, kteří nebyli k jednání vyzváni, a právě v důsledku neoprávněnosti použití jednacího řízení bez zveřejnění je jim znemožněna účast v zadávacím řízení. [43]

Jedna z možností, kdy může dojít k porušení zásady zákazu diskriminace, je zvolení nepřiměřených požadavků zadavatelem. Touto problematikou se zabýval Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 62 Ca 29/2009 ze kterého plyne, že „*pokud zadavatel určí úplně nepřiměřené požadavky na prokázání splnění kvalifikace, v důsledku čehož účelově a v rozporu se zákonem omezí účast určité skupiny dodavatelů. Zadavatel je oprávněn využít prostor daný zákonem a pomocí stanovení úrovně ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo technických kvalifikačních předpokladů znevýhodnit některé dodavatele. To*

však jenom za předpokladu, že je to odůvodněno objektivními okolnostmi a požadavky zadavatele nejsou nepřiměřené.“

Zásady zadávání veřejných zakázek rovněž stanoví zákaz zadavateli omezovat účast na zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří nemají sídlo v České republice. Toto ustanovení má za cíl posílení a zjednodušení spolupráce mezi níže popsányými státy. Zadavatel nesmí tedy omezovat účast dodavatelům, kteří mají sídlo v členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarské konfederaci. Dále dodavatelům ze států, jež mají s Českou republikou nebo EU uzavřenou mezinárodní smlouvu, která jim garantuje přístup k zadávané veřejné zakázce.

Snahou zákonodárce je tak nastavení základního právního rámce, který by prostřednictvím této zásady přinesl i větší právní jistotu pro výše specifikované zahraniční hospodářské subjekty a mohl by představovat základ pro další otevření mezinárodního obchodu. Tuto zásadu lze formulovat jako zákaz diskriminace zahraničních dodavatelů a je možné ji posoudit jako speciální k zásadě diskriminace. [43]

3.5 ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI

Zákon nově definuje, po vzoru evropských zadávacích směrnic, také zásadu přiměřenosti. Výslovné zakotvení této zásady do zákona má svůj původ v dikci evropských zadávacích směrnic, především v článku 18 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. [31] Tuto zásadu bylo možné dovodit v rámci práva EU i zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. i před jejím explicitním uvedením, avšak její výslovné zakotvení v zákoně o zadávání veřejných zakázek posiluje právní jistotu subjektů zúčastněných na procesu veřejného zadávání. Zásada byla prakticky bezvýhradně přijímána v tuzemské rozhodovací praxi a judikatuře správních soudů. Nejčastěji v kontextu s výkladem pojmu skrytá diskriminace, kdy za klíčový problém skryté diskriminace byla považována „zjevná nepřiměřenost“ kvalifikačních předpokladů ve vztahu k předmětu konkrétní veřejné zakázky. [43]

Jedním z prvních rozhodnutí, kde byla právě skrytá diskriminace poměrně podrobně judikována jako otázka proporcionality, byl rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 20/2008-152 ze dne 5. 6. 2008, v němž Nejvyšší správní soud na základě detailní argumentace zahrnující i komparativní a eurokonformní výklad dospěl k závěru, že *„skrytou formou nepřipustné diskriminace v zadávacích řízeních je také postup, kterým zadavatel zabráni některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením takových kvalifikačních*

předpokladů, kdy požadovaná úroveň technické způsobilosti je zřetelně nepřiměřená ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti určité veřejné zakázky, přičemž je evidentní, že právě pro takto nastavené kvalifikační předpoklady mohou veřejnou zakázku plnit jen někteří z dodavatelů, kteří by jinak byli k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými.“

Zakotvení zásady vychází ze skutečnosti, že zákon ponechává zadavatelům velkou míru diskrece ohledně volby konkrétního postupu v zadávacím řízení. Postup v souladu se zásadou přiměřenosti tudíž primárně (nikoli však výlučně) spočívá v tom, že na jedné straně zadavateli poskytuje dostatečné záruky výběru dodavatele, který skutečně bude schopen veřejnou zakázku kvalitně a ve stanovených termínech realizovat. A na druhou stranu se bude jednat o postup, který nad rámec garance výše zmíněného cíle nebude dále nedůvodně omezovat hospodářskou soutěž. [42] Podle zásady přiměřenosti tedy musí zadavatel nastavit parametry zadávacího řízení tak, aby byly přiměřené charakteru a předmětu veřejné zakázky.

Jde o zásadu, kterou by se zadavatel měl řídit ve všech fázích zadávacího řízení. Jednou z oblastí, kde se tato zásada uplatní, je nastavení parametrů zadávacího řízení, které musí přiměřeně odpovídat předmětu a hodnotě plnění, například v případě dokazování kvalifikace jednotlivých dodavatelů a přiměřeného nastavení počtu a hodnoty referenčních zakázek. Zadavatel nesmí požadovat přemrštěný počet referenčních zakázek s několikanásobným objemem plnění, než má zadávaná veřejná zakázka. Analogicky se zásada přiměřenosti uplatní při vymezení lhůt v zadávacím řízení veřejné zakázky. V případě lhůty pro podání nabídky je za přiměřenou třeba považovat právě takovou lhůtu, která je z pohledu dodavatele coby odborně způsobilého profesionála postačující k přípravě nabídky, zejména zpracování návrhu smlouvy, odpovědného ocenění předmětu plnění veřejné zakázky a důkladného zpracování dalších dokumentů požadovaných zadavatelem. [43]

Konkrétní šíře výkladu principu proporcionality je ponechána rozhodovací praxi, která v budoucnu vystaví stabilní meze interpretace a aplikace předmětné zásady. K tomu je vhodné podotknout, že ačkoliv se právní teorie shoduje na tom, že výklad zásady přiměřenosti nebude způsobovat větších obtíží, a to mimo jiné i proto, že je tato zásada obecně přijímána. Z počátku bude možná panovat neshoda ohledně toho, co je objektivně přiměřené a co už ne nebo zdali za prohřešek proti předmětné zásadě bude považována až jakási zjevná nepřiměřenost (jak ji naznačil Nejvyšší správní soud). Nelze nyní konkrétně říct, jak bude orgán dohledu nad dodržováním zákona přistupovat k této zásadě. Může ho v tom podle § 37 odst. 7 písm. b) ZZVZ „nasměrovat“ nařízení vlády, pomocí nějž je vláda oprávněna stanovit bližší podmínky

pro posuzování přiměřenosti některých podmínek účasti v zadávacím řízení a rozsah jejich používání. [31]

3.6 ZÁSADY 3E

ZZVZ v rámci svého legislativního rámce výslovně upravuje jenom aplikaci zásad zakotvených v ustanovení § 6 odst. 1, které se vztahují k procesním postupům zadavatelů v rámci zadávání veřejných zakázek. Vůči tomu však stojí principy hospodárného, efektivního a účelného vynakládání finančních prostředků. Ty jsou obsaženy v jiných právních normách v souvislosti s vynakládáním veřejných prostředků při zadávání veřejných zakázek. I když ZZVZ výslovně neupravuje principy 3E, vyplývá jejich použití z některých ustanovení tohoto zákona. Především pak z ustanovení týkajících se hodnocení podaných nabídek. Nejvyšší správní soud tak ve svém rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008-152 konstatoval, cílem ZVZ „*je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli*“.

Na úrovni veřejné správy je povinnost aplikace principů 3E určena především v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zásadou účelnosti (Efficiency) se rozumí takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. Musí být také správně nastaven vztah mezi aktivitami projektu a jeho výstupy, výsledky a dopady. Jinými slovy je účelností chápán stupeň dosažení cílů a vztah mezi zamýšlenými a faktickými dopady dané činnosti. Účelnost je třeba pochopit primárně z pohledu, zda byla danou aktivitou/projektem uspokojena potřeba, která danou aktivitu/projekt vyvolala. Princip účelnosti je uskutečněn tehdy, jsou-li naplněny stanovené cíle a ty mají předpokládané účinky/dopady. [54]

U VZ jde o situaci, kdy pořízeným nakupovaným produktem: dojde k naplnění míry dosažení určených cílů, jsou splněny potřeby zadavatele pro splnění stanovených úkolů, dojde k eliminaci rizik souvisejících s cestou pro splnění cílů a stanovených úkolů. [61] V přípravné fázi veřejné zakázky zadavatel naplňuje zásadu účelnosti, obzvlášť prostřednictvím precizního vymezení předmětu veřejné zakázky, případně technických podmínek, a obchodních podmínek.

Hospodárnost (Economy) je minimalizace výdajů při respektování cílů projektu. Takové užití veřejných prostředků, kdy dojde k dodržení požadavků na kvalitu s co nejnižším vynaložením těchto veřejných prostředků. Dochází k minimalizaci nákladů na zdroje (lidské, finanční, časové) při současném dodržení kvality zdrojů z hlediska potřeb existující činnosti/aktivity/cílů. Princip hospodárnosti vyžaduje, aby zdroje vynakládané subjektem na zabezpečení dané činnosti byly k dispozici ve správnou dobu, na správném místě, v dostatečném množství, v odpovídající kvalitě a za nejvýhodnější cenu. Týká se primárně vstupů, ovšem při zohlednění určených cílů projektu. [54]

Efektivnost (Effectiveness) je takové použití veřejných prostředků, kterým se docílí nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění. Efektivní je činnost, která optimalizuje použití zdrojů organizace/programu/ činnosti ke tvorbě výstupů, tj. dosažení maximálního výstupu z daných zdrojů či dosažení daného výstupu s minimem zdrojů a při zachování kvality výstupů. Princip efektivnosti vyžaduje dosažení co nejlepšího vztahu mezi zdroji použitými na danou činnost a dosaženými účinky. [61]

Principy 3E jsou spolu se základními zásadami ZZVZ stěžejní pro celý proces zadávání veřejných zakázek, protože jejich důsledné dodržování napomáhá tomu, aby bylo s veřejnými prostředky a statky zacházeno smysluplně a ekonomicky výhodně. Na zadávání veřejných zakázek nelze pohlížet pouze jako na formální proces, kdy musejí být dodržena pravidla zakotvená v ZZVZ. Správně vedené zadávací řízení by tedy mělo zajistit účelnou, efektivní a hospodárnou realizaci předmětu plnění. Tato skutečnost plyne i z Metodiky zpracované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR k problematice zohledňování principů 3E v postupech zadávání veřejných zakázek. Principy 3E jsou nicméně v rámci zadávání veřejných zakázek dosti často opomíjeny. Hlavním důvodem je, že zadavatelé si nejsou jisti propojením těchto zásad v souvislosti s dodržáním všech zákonných předpokladů, které jim ukládá zákon o zadávání veřejných zakázek. [50]

Zásadami 3E a jejich interpretací se zabýval ÚOHS v rozhodnutí R185/2011/VZ-532/2012/310/ASC/JSI ze dne 3. 2. 2012. Předmětem správního řízení bylo v daném případě přezkoumání úkonů zadavatele – České republiky konkrétně Ministerstva obrany, které na základě výzvy k jednání ze dne 5. 11. 2010 zadalo veřejnou zakázku s názvem „Aktualizace ASPI“, zadávanou formou jednacího řízení bez uveřejnění podle § 23 ZVZ. Oznámení o zadání veřejné zakázky bylo v informačním systému o veřejných zakázkách uveřejněno dne 27. 1. 2011 pod evidenčním číslem 60055347, dalšími účastníky správního řízení jsou společnost

Wolters Kluwer ČR, a. s a společnost ATLAS consulting, spol. s r. o. (navrhovatel). Navrhovatel podal návrh na zahájení řízení ve věci přezkoumání úkonů zadavatel ve VZ. Důvodem pro podání bylo dle navrhovatele zejména objektivní porušení ust. § 6 ZVZ a neoprávněné použití druhu zadávacího řízení ve VZ. Úřad návrh zamítl a konstatoval, že výběr uchazeče a zvolený druh řízení byly v souladu se zákonem.

Vzhledem k tomu, že předseda Úřadu po vydání rozhodnutí č. j. ÚOHS-R185/2011/VZ-532/2012/310/ASc/JSI ze dne 1. 2. 2012 z reakcí odborné veřejnosti, jež je sekundárním adresátem pravomocných rozhodnutí Úřadu, nabyt pochybnosti o tom, zda je odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí dostatečně srozumitelné, přesvědčivé a nepřipouští interpretační nejasnosti. Bylo zahájeno zkrácené přezkumné řízení.

V přezkumném rozhodnutí se Úřad zabývá dodržování zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, což by mohlo vést k nesprávnému výkladu, že výsledkem řízení může být komplexní přezkum zmíněných zásad, tedy, že Úřad by měl přezkoumávat nejen to „jak“ zadavatel nakupuje, ale také „co“ nakupuje. Takový rozsah řízení by však překračoval rámec úpravy ZVZ a nebylo by ani možné jej v praxi smysluplně realizovat. Z toho vyplývá, že k cíli hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v kontextu zákona o veřejných zakázkách vede dodržení zákonem stanovených postupů pro zadávací řízení při respektování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Závěrem přezkumného řízení je, že Úřad při výkonu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek se nezabývá dodržováním zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Což je rozdílný závěr než byl v původním výroku Úřadu.

Z tohoto rozhodnutí ÚOHS vyplývá, že se úřad ve své rozhodovací praxi zásadami 3E nezabývá. Naopak z rozsudku Nejvyššího správního soudu, který je zmíněn na začátku této kapitoly plyne, že správní soudy se těmito zásadami ve vztahu k VZ zabývají. Dalším příkladem může být rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 28/2008-74 ze dne 7. 4. 2009 ve kterém soud konstatoval, že „*všechna zadávací řízení by měla směřovat k výběru nejvhodnější nabídky, tzn. nabídky s nejnižší cenou popř. ekonomicky nejvýhodnější nabídky.*“ Z této věty je patrné, že by zadavatel měl dodržovat v celém procesu zadávání zásady 3E. Neboť za minimum finančních prostředků by měl zadavatel dostat co nejvyšší kvalitu výstupu. Soudy se zásadami 3E setkávají především při řízení týkajících se finanční kontroly.

3.7 OSTATNÍ ZÁSADY

Podle autorů Baylové a Jurčíka je možné definovat další možné zásady zadávání veřejných zakázek. Tyto zásady podle nich plynou z práva EU a jiné ze samotného účelu veřejných zakázek. Jedná se o zabezpečení hospodárného nakládání s veřejnými prostředky. Krajský soud v Brně se touto problematikou zabýval ve svém rozsudku ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. 62 Af 61/2010 – 332, kde dospěl k závěru, „*zadavatel je povinen při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, postupovat nejen podle zásad zakotvených v § 6 tohoto zákona (tj. zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace), ale i podle zásady hospodárnosti nakládání s veřejnými prostředky a zásady zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí.*“ Zásady nejsou samostatně izolované a v jednotlivých povinnostech zadavatele se všelijak prolínají. Dodržování zásad, které se různě projevují v jednotlivých ustanoveních ZZVZ, vede k uspokojování potřeby zadavatele po dodávce konkrétního statku, který poptává, a to za co nejnížší cenu při splnění dalších specifikujících požadavků zadavatele. Jedná se o následující zásady.

Zabezpečení hospodárného nakládání s veřejnými prostředky - Zadavatelem je osoba nakládající s veřejnými prostředky, a to buď výhradně, či jen částečně. Je proto primárním účelem institutu veřejných zakázek zajistit, aby tyto prostředky byly vynakládány efektivně a účelně.

Podpora konkurenčního prostředí - Pokud je zadavatel nucen při vynakládání veřejných prostředků využít institutu veřejných zakázek, určených pravidel a zejména pak publicity. Tímto se podporuje konkurenční prostředí mezi dodavateli, a omezuje se tak nežádoucí preferování některých vybraných dodavatelů.

Přijetí nejvýhodnější nabídky - Účelem zadávacího řízení je dosáhnout nejvýhodnější nabídky při splnění stanovených požadavků. Nejvýhodnější nabídka je buď nabídka s nejnížší nabídkovou cenou, nebo ekonomicky nejvýhodnější nabídka. [2]

Zamezení nečestné soutěže, úplatkům a zvýhodňování určitých subjektů – jestliže má právní úprava zadávání veřejných zakázek vést k efektivnímu a ekonomickému využití veřejných prostředků, musí současně zabraňovat korupci a úplatkářství či nadržování některým podnikatelům. Tato zásada úzce souvisí nejen s morálními vlastnostmi pracovníků zadavatelů, které nicméně nelze podrobit kontrole, ale i ze skutečností, že postup zadavatele bude transparentní. Základem bezkorupčního zadávání veřejné zakázky je nutnost zabezpečení konkurence, transparentnosti rozhodování a efektivní dohled stran postupu zadavatelů. Na zadávacím řízení se podílí celá řada kvalifikovaných lidí a výběr příslušného uchazeče není

záležitostí jedince, což samo o sobě ztěžuje korupci v této oblasti. Zásada se projevuje například v povinnosti zadavatele neoslovovat pořád stejný okruh dodavatelů v rámci zjednodušeného podlimitního řízení či v povinnosti zadavatele sestavit zadávací podmínky a především pak hodnotící kritéria výlučně s ohledem na předmět veřejné zakázky.

Zásada formálnosti zadávacího řízení – pro zadávací řízení je předepsán stanovený normovaný postup. Formalizace a transparentnost zadávacích postupů má zajistit, aby vše proběhlo spravedlivě a bez nekorektností. To znamená, aby každý byl posuzován stejně. [27] I když se některé postupy mohou jevit jako zbytečně či příliš přísné, je to právě přísně formalizovaný postup, který napomáhá řádnému naplnění ostatních zásad.

Zásada důvěrnosti nabídek - Při komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem nesmí být narušena důvěrnost nabídek a žádosti o účast a kompletnost údajů v nich obsažených. Zadavateli nesmí být umožněn přístup k obsahu nabídek a žádost o účast před uplynutím lhůty určené pro jejich podání. Při otevírání nabídek uchazečů se tedy zadavatel prvně může seznámit s obdrženými nabídkami. [2]

Zásada veřejné soutěže – tato zásada znamená, že většinou není přípustné, aby se zadavatel obrátil jen na jednoho uchazeče bez konkurenčních nabídek. Tato zásada je rozvedená v zákoně, který preferuje zadání formou otevřeného či užšího řízení s tím, že užití jiných způsobů zadání, které omezují soutěž, je vázáno na zvláštní podmínky v zákoně definované.

Zásada nápravy a možnosti uložení sankce při porušení zákona - z této zásady vyplývá možnost přezkumu rozhodnutí nezávislým dozorujícím úřadem, kterým je ÚOHS, včetně případného následného soudního přezkumu.

Zásada střídání uchazečů – zadavatel nesmí vyzývat k podání nabídky opakující se okruh zájemců, jestliže takový postup není odůvodněn charakterem zakázky. Platí pouze pro zjednodušené podlimitní řízení.

Zákaz zvýhodnění prostřednictvím technických požadavků – především za účelem zabezpečení použití technických norem slučitelných s právem Společenství. V opačném případě by mohlo docházet k nepřímé diskriminaci na základě státní příslušnosti, kdy by jisté technické normy mohli splnit jen jistí domácí podnikatelé. [27]

4 KOMPARACE ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Poslední kapitola této práce se zabývá komparací zadávání veřejných zakázek, které je zaměřeno na zásady zadávání VZ se zřetelem na zásadu transparentnosti. Jsou zde popsány dvě města, na kterých je ukázáno, jak probíhá zadávací řízení v praxi. Obce jako veřejní zadavatelé musí postupovat v souladu se ZZVZ. Prostor pro vlastní iniciativu jim zákon dává v možnosti tvorby vlastních vnitřních směrnic. Největší pozornost v nich je věnována zakázkám malého rozsahu, které se řídí právě vnitřními směrnicemi, jenž si každé město zpracovává samo. Vnitřní směrnice jsou zpracovány obecně, aby jim rozuměli všichni zaměstnanci úřadu. Zvolená města jsou Nový Bydžov a Chlumeck nad Cidlinou. Nový Bydžov jsem si zvolila, protože v tomto městě bydlím od narození. Chlumeck jsem si poté vybrala kvůli podobné rozloze, srovnatelnému počtu obyvatel a obdobnému počtu veřejných zakázek.

Ohledně zveřejňování veřejných zakázek městy záleží na druhu/typu VZ. Výzvy k podání nabídek na veřejnou zakázku se musí zveřejňovat na úřední desce a to i internetové úřední desce města. Dále musí být informace o VZ vloženy na profil zadavatel. Jedná-li se o veřejnou zakázku podřízenou zákonu, tak se tu např. zveřejňují výzvy k podání nabídek ne VZ, smlouva s výhercem, odůvodnění VZ, zadávací dokumentace. Zakázky malého rozsahu nad určitou částku se musí zveřejňovat. Každé město si pak ve svých vnitřních směrnicích stanoví, od jaké částky bude o VZMR zveřejňovat informace, povinnost mají u částek nad půl milionu korun. Některá města zveřejňují výzvy i k VZ do 10 000 Kč, což dodává celému zadávacímu řízení větší transparentnost. Z předešlého vyplývají možnosti oslovení dodavatelů, jsou tři a to: odeslání výzvy, na úřední desce obce a na profilu zadavatele. Použití všech tří možností najednou zvyšuje transparentnost.

Profil zadavatele je elektronický nástroj (www stránka) k uveřejňování informací a dokumentů k VZ. Zřízení profilu je dáno zákonem, takže každý zadavatel ho musí mít. Nabídky internetových stránek, které zřizují a spravují profily zadavatelů VZ je celá škála, např., E-ZAKÁZKY, vhodné uveřejňování, CENT a další. Výhodou je neomezený a přímý dálkový přístup. Internetová adresa profilu musí být uveřejněna ve Věstníku VZ, kde jsou všechny informace o veřejných zakázkách.

4.1 NOVÝ BYDŽOV

Město Nový Bydžov je krásné historické město, které se nachází na východě Čech. Město leží v regionu soudržnosti NUTS II – Severovýchod, v Královéhradeckém kraji, přibližně 90 km od hlavního města Prahy a necelých 30 km od krajského města Hradce Králové. Město

Nový Bydžov je vzhledem ke své poloze přirozeným spádovým městem nejen pro region Novobydžovska, ale i pro rozsáhlou severozápadní část Královehradeckého kraje. Spádovým městem je přibližně pro 20.000 obyvatel. Ve městě podle ČSÚ žilo 7076 obyvatel k roku 2016.

Původně královské město založeno na pravidelné geometrické osnově se stalo významným střediskem Pocidliní, jeho založení se datuje do roku 1305. Do počátku čtyřicátých let 18. století klade tradice vznik studentských merend, zvláštních slavností na rozloučenou s městem na konci prázdnin, tyto slavnosti se pořádají do dnes. Mezi historické památky patří samotný středověký půdorys středu města a gotický kostel sv. Vavřince z počátku 14. století. Chloubou Novobydžovského náměstí je novogotická radnice z roku 1865 a barokní sousoší mariánského morového sloupu. V jižní části města, je zachován cenný židovský hřbitov, založený roku 1520, který je třetí nejstarší v ČR. Mezi další cenné památky patří novorenesanční Okresní dům a secesní spořitelna s muzeem. Znak města - na červeném štítě je doprava obrácený bílý dvouocasý lev ve skoku se zlatou zbrojí a jazykem a s korunou na hlavě.

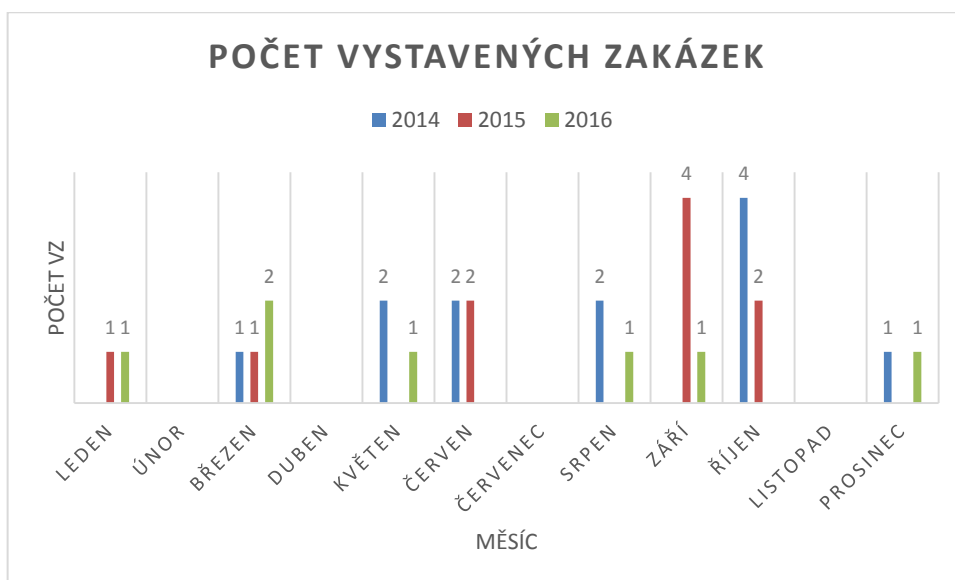
Ve městě se nachází městská knihovna, Jiráskovo divadlo, muzeum, sportovní stadiony – 2 fotbalové stadiony a zimní stadion. V létě je k dispozici venkovní koupaliště s hřištěm. Nachází se zde také nemocnice, kterou disponuje Oblastní Nemocnice Jičín a.s. Dopravní dostupnost je vynikající, díky strategické poloze v rámci republiky. Ve městě je vlakové a autobusové spojení. Novobydžovsko je zemědělsko – průmyslová oblast s rozvíjejícími se službami. Mezi nejvíce rozvinutý průmysl ve městě patří plastikářský, potravinářský a gumárenský. Největším zaměstnavatelem je Datwyler Sealing Technologies CZ s.r.o.

V Novém Bydžově je dostatečná síť předškolních a školských zařízení. Město je zřizovatelem 2 mateřských škol a 2 základních škol. V oblasti středního školství působí ve městě 3 střední školy (Gymnázium, Střední škola odborná se zaměřením na ekonomické předměty a Střední škola technická a řemeslná se zaměřením na technické předměty), jejichž zřizovatelem je Královehradecký kraj. Kromě toho je zde Vyšší odborná škola ekonomického zaměření a speciální základní škola.

Nový Bydžov je město s rozšířenou působností. Je správním obvodem pro 23 obcí. Radu města tvoří starosta, místostarosta a další členové rady. Tato rada má 7 členů. Zastupitelstvo v NB má 25 členů. V čele úřadu stojí starosta Ing. Pavel Louda, místostarosta Mgr. Bohumil Orel a tajemník Ing. Marcela Česáková, MPA. [38]

4.1.1 Zadávání veřejných zakázek

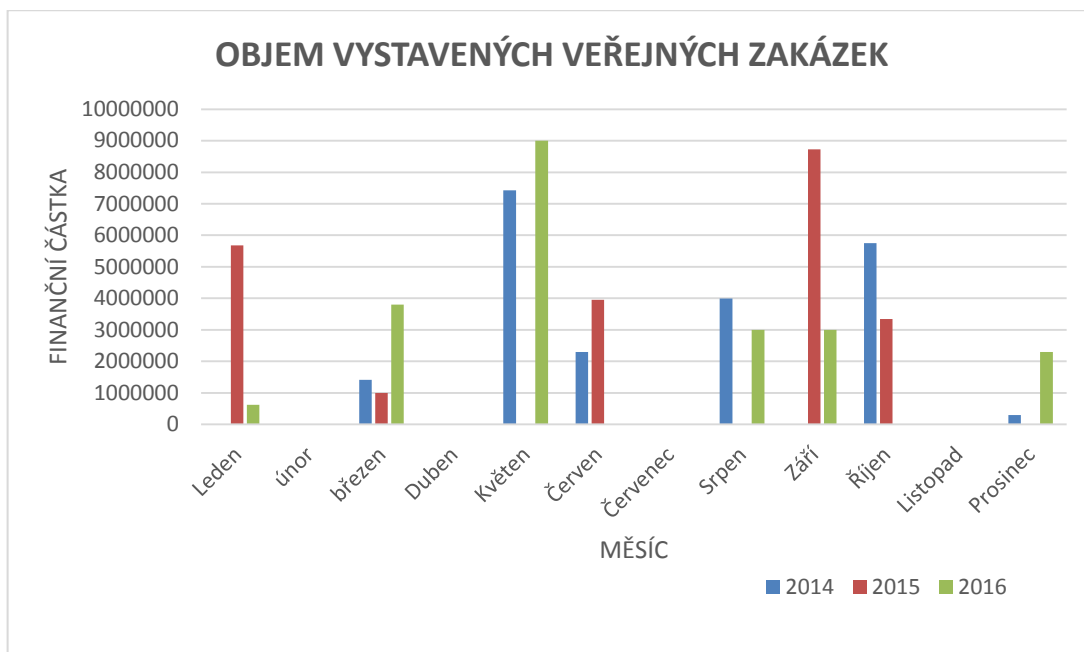
Nový Bydžov má založen online profil zadavatele na E – ZAKÁZKÁCH. Na těchto stránkách jsou základní informace o městě jako zadavateli VZ. Dále tu jsou uveřejňovány informace týkající se jednotlivých zakázek, např. výzvy k podání nabídky, smlouvy, dokumentace. Kromě toho ke zveřejňování výzev slouží úřední deska a webové stránky města. Na webových stránkách jsou statistiky z profilu zadavatele a pouhý seznam zakázek, který je provázán s profilem zadavatele na E – ZAKÁZKÁCH, tudíž zde jsou stejné informace. Na následujícím obrázku je znázorněn počet vystavených zakázek v Novém Bydžově v roce 2014 - 2016. V roce 2014 bylo realizováno 12 VZ, v následujícím roce 10 a v poslední sledovaném roce pouze 7. Lze, tedy říci, že se počet VZ rok od roku snižuje. Největší množství VZ bylo uskutečněno v měsících září a říjen.

Obrázek 2: Počet vystavených zakázek v Novém Bydžově v roce 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [11]

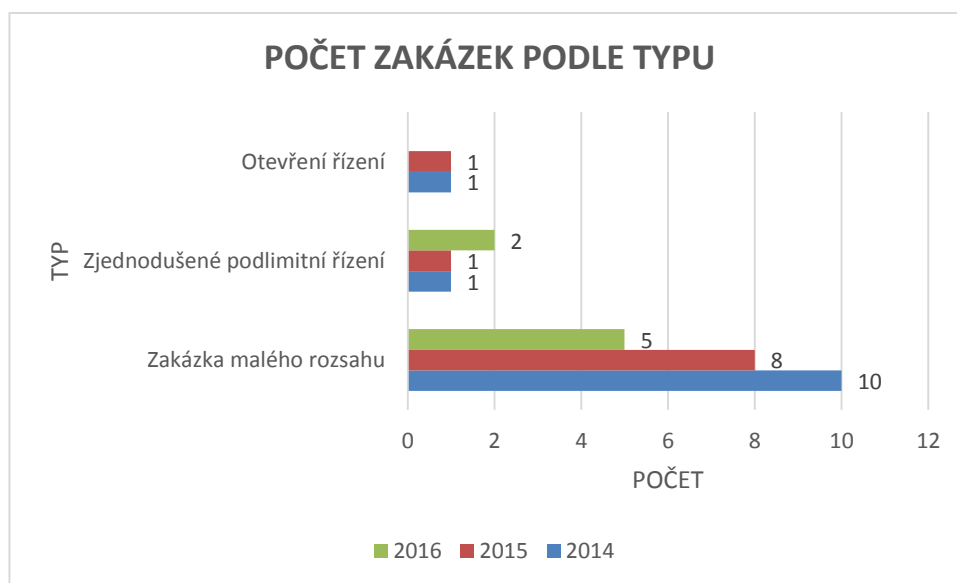
Na obrázku č. 3 je vyobrazen objem veřejných zakázek ve městě za roky 2014 – 2016. Celkové sumy v těchto letech se pohybovaly okolo 21 – 22 milionů Kč za rok. Největší suma byla vynaložena v květnu v roce 2016. V roce 2016 činila celková suma za sedm VZ je 21 721 000 Kč. Nejvyšší částka byla vynaložena v květnu, jenž byla použita na rekonstrukce ulice Karla IV. v Novém Bydžově. U této zakázky stojí za zmínku hodnotící kritéria, protože zde byla zvoleny tři kritéria. Největší váhu 70 % měla nabídková cena, poté 20 % délka realizace stavby a 10 % délka záruční doby. Výzvy se zúčastnilo 10 uchazečů a na základě výše zmíněných kritérií vyhrála zakázku firma MATEX HK s.r.o. [12]

Obrázek 3: Objem vystavených zakázek v NB za rok 2014 – 2016

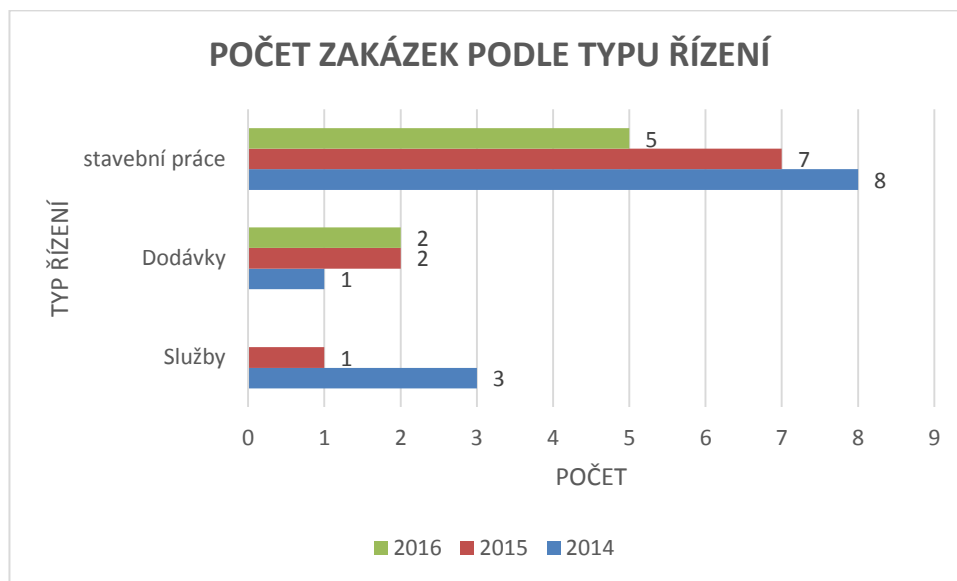
Zdroj: Vlastní zpracování podle [11]

Z obrázku č. 4 je zřejmé, že podle typu zakázek převažují zakázky malého rozsahu. V roce 2016 byly 2 veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu. Jedna z těchto zakázek byla vypsána na nákup lesnické techniky na vyklízení dřevní hmoty. Hodnotící komise v tomto případě měla tři členy, kteří posuzovali adekvátnost nabídky. Výrok komise bude popsán v následující větě. Komise konstatovala, že „*vybraný dodavatel, společnost AGRICO, s.r.o., IČO 492 86 838, se sídlem Čapkova 802, 517 21 Týniště nad Orlicí, který podal ekonomicky nejvýhodnější nabídku, splnil všechny zákonem i zadavatelem požadované podmínky účasti v zadávacím řízení.*“ Komise poté dodává, že zadavateli doporučuje s uvedeným dodavatelem uzavřít smlouvu. [8]

Obrázek 4: Počet zakázek podle typu v NB za rok 2014 - 2016

Na posledním obrázku v této podkapitole je zobrazen počet zakázek podle typu řízení. Z obrázku je viditelné, že nejvíce bylo zakázek na stavební práce. V roce 2014 bylo nejvíce zakázek na služby. V roce 2016 byla jedna veřejná zakázka na dodávky na pořízení osobního terénního automobilu pro městské lesy. Jednalo se o veřejnou zakázku malého rozsahu s předpokládanou hodnotou 620 000 Kč. Jelikož se jednalo o částku, vyšší než je půl milionu korun, musela být zveřejněna výzva jak na webových stránkách, tak i na úřední desce.

Obrázek 5: Počet zakázek podle typu řízení v NB za rok 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [11]

4.1.2 Vnitřní směrnice města

Vnitřní směrnice města Nový Bydžov byla nově zpracována tajemnicí města a schválena radou města, účinnosti nabyla 10. 1. 2017. Směrnice je strukturována do čtyř částí, kterými jsou základní ustanovení, zadávání nadlimitních a podlimitních VZ, zadávání zakázek malého rozsahu a poslední částí jsou přílohy. Směrnice upravuje postup organizací zřízených městem, orgánů a zaměstnanců města Nový Bydžov ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění, při zadávání nadlimitních veřejných zakázek a podlimitních veřejných zakázek, při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Směrnice je tedy závazná pro zaměstnance města NB, kteří realizují nakupování. Organizace s právní subjektivitou zřízené městem mají v souladu se zřizovací listinou povinnost implementovat tuto směrnici do vlastních vnitřních norem organizace. Související právní předpisy jsou následující - spisový

řád, oběh účetních dokladů, rozpočtová pravidla, finanční kontrola, nakupování, zpracování a evidence smluv, materiály do RM a ZM.

U organizací zřízených městem, rada města schvaluje v rámci výkonu funkce zřizovatele jednotlivé kroky zadavatele, v rozsahu kompetencí rady města pro VZ realizované městem. Dále kompetence starosty přebírá ředitel organizace. U VZMR nad 250 tis. Kč schvaluje v rámci výkonu funkce zřizovatele jednotlivé kroky zadavatele svěřené správci rozpočtu místostarosta pro Technické služby města Nový Bydžov, pro ostatní organizace starosta. Organizace zřízené městem jsou technické služby města Nový Bydžov, ZŠ Karla IV., ZŠ Klicperova, Základní umělecká škola NB, mateřské školky, dům dětí a mládeže a DUHA o.p.s.

Druhá část směrnice se zabývá zadáváním nadlimitních a podlimitních VZ, jejich schvalování patří do pravomocí rady města. VZ je možné zadat postupem podle zákona a této směrnice, pokud jsou v rozpočtu města nebo zřízené organizace vymezeny prostředky na úhradu předpokládané hodnoty veřejné zakázky včetně DPH, případně se její včlenění do rozpočtu předpokládá. VZ, na které se vztahují pravidla čerpání dotačních prostředků určená řídicími orgány dotačních programů, se přednostně řídí těmito pravidly.

Jsou zde také vyjmenovány kompetence rady města a starosty. Rada města schvaluje: odůvodnění VZ (pokud je třeba), pověření zadavatelské činnosti jinému subjektu, zadávací podmínky veřejné zakázky, kritéria pro hodnocení nabídky. Dále stanoví na návrh příkazce operace druh zadávacího řízení (§ 14 zákona), jakým bude veřejná zakázka zadána, přitom nesmí porušit podmínky použití zadávacího řízení stanovené zákonem. Rada rovněž jmenuje komisi pro otevírání obálek a hodnotící komisi.

Starosta rozhoduje o jistotě, zrušení zadávacího řízení, novém posouzení a hodnocení, námitkách, přidělení VZ a podepisuje prohlášení o střetu zájmů. Též rozhoduje o úhradě nákladů související s poskytnutím zadávací dokumentace uchazečům o veřejnou zakázku. Mezi jeho další kompetence patří vyloučení uchazečů, kteří nesplnili kvalifikační předpoklady, nebo nesplnili zadávací podmínky.

Další část se zabývá zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu. VZMR je možné zadat postupem dle této směrnice, pokud jsou v rozpočtu města vymezeny prostředky na úhradu předpokládané ceny za předmětnou zakázku včetně DPH. V celém procesu zadání VZMR je vždycky nutné dodržovat zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. VZMR dělíme pro potřeby této směrnice do 2 kategorií: do 250 tis. Kč bez DPH a nad 250 tis. Kč bez DPH. Za realizace a evidenci VZMR odpovídá příkazce operace. VZMR,

na které se vztahují pravidla čerpání dotačních prostředků stanovená řídicími orgány dotačních programů, se přednostně řídí těmito pravidly.

První kategorie popsána ve směrnici je VZMR do 250 tis. Kč bez DPH. Pro limitovaný příslib a do limitu pro vystavení objednávky příkazce operace nakupuje přímo, bez záznamu o zadání VZMR. V zbylých případech příkazce operace postupuje jedním ze způsobů:

- Vyzve min. jednoho dodavatele k předložení cenové nabídky pro zjištění předpokládané hodnoty VZMR,
- pokud předpokládanou hodnotu zjistil jiným způsobem, může přímo zadat objednávku, na které je vždy uvedena zjištěná předpokládaná hodnota zakázky, která je považována za maximálně přípustnou cenu,
- postupuje podle VZMR nad 250 tis. Kč bez DPH.

Poslední část směrnice se zaměřuje na VZMR nad 250 tis. Kč bez DPH, která tvoří nejrozsáhlejší část dokumentu. Podklady pro VZMR připravuje příkazce operace. Správce rozpočtu schvaluje výzvu pro podání nabídky, rozhoduje o zveřejnění výzvy, schvaluje hodnotící kritéria, jmenuje hodnotící komisi a rozhoduje přidělení VZMR. Výzvu pro podání nabídky zpracuje příkazce operace, které musí minimálně obsahovat: specifikace zadavatele, základní, profesní a technické kvalifikační předpoklady uchazeče, specifikace zakázky, kritéria ekonomické výhodnosti pro vyhodnocení nabídek, nebo stanovení maximální ceny předmětu VZMR, záruku, požadavky na obsah a způsob zpracování nabídek. Dále termín, jakým způsobem, do kdy a místo, kam je uchazeč povinen nabídku předložit. V případě stavebních prací je součástí „výzvy“ zpravidla projektová dokumentace. Další vhodné oblasti upravené ve výzvě je právo zrušení VZMR zadavatelem, návrh smlouvy a opční právo.

Výzvu schvaluje správce rozpočtu. Termín pro podání nabídky nesmí být kratší než 7 kalendářních dnů. Příkazce operace zašle výzvu nejméně 3 subjektům, o kterých má věrohodné informace, že jsou z hlediska své schopnosti, odbornosti a zkušeností požadované plnění náležitě a včas dodat, nebo výzvu zveřejní na profilu zadavatele. Seznam subjektů schvaluje správce rozpočtu. Správce rozpočtu rovněž rozhodne o zveřejnění výzvy a způsobu zveřejnění. Do hodnocení jsou zahrnuty všechny nabídky, které budou městu doručeny ve stanovené lhůtě. Nabídky zaslané po lhůtě nepostupují do hodnocení, uchazeče o tom informuje příkazce operace. Pokud byla nabídka zaslána po termínu v listinné podobě, příkazce operace vyzve tohoto uchazeče k jejímu vyzvednutí do 15 kalendářních dnů s tím, že po tomto termínu bude nabídka skartována. Výzvu i její přílohy je možné uchazečům dát v elektronické formě

e- mailem, též komunikaci s uchazečem lze činit tímto způsobem, přičemž je třeba vyžadovat potvrzení přijetí.

Hodnocení nabídek podaných v rámci VZMR probíhá na základě ekonomické výhodnosti dané hodnotícími kritérii. Hodnotící kritéria se specifikují ve výzvě. Hodnotící kritéria se určí pro každé poptávkové řízení zvlášť, schvaluje je správce rozpočtu, přičemž jedním z hodnotících kritérií musí být vždy nabídková cena. Namísto hodnotících kritérií lze stanovit maximální cenu předmětu VZMR s tím, že uchazeči soutěží kvalitu předmětu VZMR. Hodnotí se další výhody nabídnuté uchazečem. Hodnocení nabídek provádí hodnotící komise. Komise je min. 3 členná, jmenuje ji správce rozpočtu. Komise jedná v min. 2/3 složení. Komise přijímá rozhodnutí většinou přítomných. O svém jednání pořizuje komise zápis, ze kterého musí být patrné pořadí nabídek a zdůvodnění nejvýhodnější nabídky.

U vítězné nabídky se ověří splnění podmínek výzvy. Pokud podmínky nejsou splněny, je uchazeč vyřazen a postupuje následující nabídka v pořadí. Uchazeč je o vyřazení informován. Na první nabídku v pořadí, která nebyla vyřazená, příkazce operace zpracuje rozhodnutí o přidělení VZMR. O přidělení VZMR rozhoduje správce rozpočtu. Vychází při tom ze stanoviska komise, pokud nabídky hodnotila. Pokud správce rozpočtu nesouhlasí s výběrem, rozhodne o zrušení výběrového řízení. O výsledku výběrového řízení bude rada města informována na jejím nejbližším jednání. S vítězným uchazečem je uzavřena smlouva. Výsledek výběrového řízení je oznámen všem uchazečům, kteří podali nabídku v termínu a nebyli vyřazení.

Na závěr směrnice jsou zmíněny výjimky z výběrového řízení na VZMR. Důvody pro výjimku jsou např. odstranění následků havárií či krizových stavů, plnění malé zakázky může poskytnout z důvodů technických či uměleckých nebo z důvodu ochrany práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví pouze určitý dodavatel. Výjimka musí být písemně zdůvodněna, zdůvodnění přiloží k výdajovému dokladu. V případě odstranění následků havárií či krizových stavů nesmí výdaje spojené s jejich odstraněním zvýšit užitnou hodnotu předmětu zakázky. O přidělení takové VZMR rozhoduje správce rozpočtu. [35]

4.1.3 Příklad VZMR

Příkladem veřejné zakázky malého rozsahu ve městě Nový Bydžov je například „Oprava havarijního stavu střechy ZŠ V. Kl. Klicpery 561, Nový Bydžov“. Výzva k podání nabídek na tuto VZ bylo zveřejněna 17. 6. 2015 a termín, do kterého se nabídky podávaly, byl datum 24. 6. 2015 do 14:00. Výzva byla uveřejněna na úřední desce města, webových stránkách a profilu zadavatele. Výzva se skládá z deseti pod bodů, jsou jimi: specifikace předmětu VZ, kvalifikační

předpoklady uchazeče, termín plnění, způsob zpracování nabídkové ceny, obsah nabídek, lhůta a způsob podání nabídek, zadávací podklady, lhůta pro kterou jsou uchazeči vázáni svými nabídkami, kritéria vyhodnocení nabídek a ostatní.

17.6.2015	<u>Oprava havarijního stavu střechy ZŠ V.Kl.Klicpery 561, Nový Bydžov</u>	Stavební práce	Zakázka malého rozsahu	Ing. Bc. Ivana Sedláková

Obrázek 6: Výzva uveřejněna na webové stránky města

Zdroj: [39]

Zadavatel této zakázky je město Nový Bydžov. Předmětem VZ je oprava havarijního stavu střechy ZŠ V. Kl. Klicpery 561. Byla provedena výměna poškozených dřevěných konstrukcích střechy, výměna stávající střešní krytiny, atd. Zadavatel požadoval k prokázání oprávnění k podnikání předložit výpis z obchodního rejstříku ne starší než 90 dnů, avšak originál nebo úředně ověřená kopie. Termín plnění této zakázky je od 29. 6 do 21. 8. 2015. Uchazeči zpracovali nabídkovou cenu na základě přiložených podkladů. Nebylo možné její navýšení v důsledku inflace, změny cen materiálů, apod. Ceny se uváděly bez DPH, DPH a včetně DPH.

Každý uchazeč předložil jedno vyhotovení nabídky v písemné formě a v českém jazyce. Lhůta pro podání těchto nabídek se počítala dnem následujícím po vydání výzvy a končí dne 24. 6. 2015 ve 14:00. Nabídky mohly být doručeny osobně nebo v dobře zabalené obálce. Zadávací podklady byly výkaz výměr, závazné stanovisko MěÚ OVŽP Nový Bydžov a možnost individuální prohlídky místa realizace. Uchazeči byly vázáni svými nabídkami 90 dnů ode dne otevírání obálek. U této VZ není hodnotícím kritériem jen nejnížší nabídková cena, ale jsou jimi ještě reference 10 % a výhodnost návrhu smlouvy o dílo 10 %. Uchazeči byli o výsledku informováni prostřednictvím rozhodnutí o přidělení VZ. Zakázku po vyhodnocení všech kritérií vyhrála firma TESLICE CZ s.r.o. [9]

4.2 CHLUMEC NAD CIDLINOU

Město se nachází ve východních Čechách ležící asi 28 km západně od Hradce Králové na soutoku řeky Cidliny s Bystřicí. Někdy se Chlumci nad Cidlinou přezdívá „město v zahradách“, jelikož zeleň zaujímá značnou část uvnitř města. V současné době spadají pod zdejší městský úřad rovněž okolní vesnice Pamětník, Kladruby a Lučice. Ve městě trvale žije 5345 (k 31. 12. 2016) trvale hlášených obyvatel.

Co se týče historie a památek města, tak první zmínky o existenci Chlumce pocházejí z první poloviny 12. století. Rod Kinských v letech 1721 - 1723 postavil ve městě zámek Karlova Koruna, který je nejznámější a nejceněnější stavební památkou a bezpochyby dominantou města

i okolí. Klicperovu náměstí dominuje goticko-renesanční kostel sv. Voršily. Dále se na východní části chlumeckého náměstí tyčí Mariánský sloup. Severně od náměstí se nachází někdejší klášter Loreta, nyní sídlo městského muzea s unikátní sbírkou zemědělských strojů a náradí. Do historie se město zapsalo porážkou selské rebelie v roce 1775, kterou dodnes připomíná Památník selských bouří.

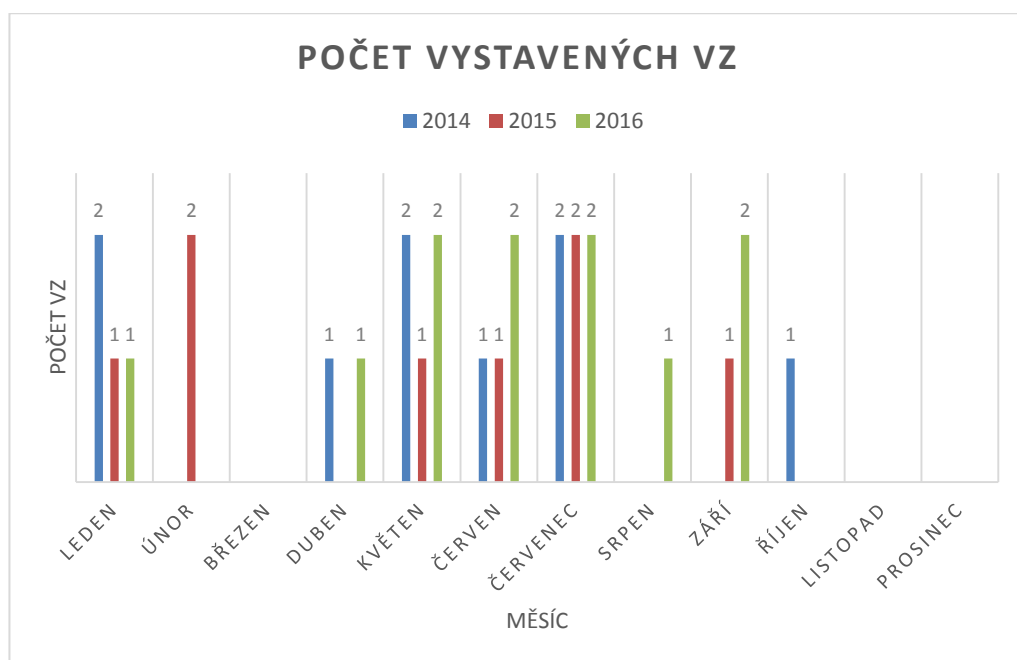
K občanské vybavenosti v současnosti patří mateřská a základní škola, městská knihovna s informačním střediskem, pošta, městské kulturní středisko Klicperův dům, hudební klub Říhův dům, Občanské centrum, zdravotní středisko s ordinacemi soukromých lékařů, lékárny, oddělení státní policie. Ke sportu a k rekreaci mohou občané použít hřiště, tělocvičnu, krytou sportovní halu, koupaliště nebo bowlingovou dráhu. Občerstvení a ubytování nabízí mnoho hotelů, restaurací a hospůdek. Dobrou dopravní obslužnost zajišťují vlakové i autobusové spoje, přičemž v železniční dopravě představuje důležitý uzel. Přes CNC vede dálnice D 11, která představuje důležitý silniční uzel.

Městský úřad v Chlumci nad Cidlinou je pověřeným obecným úřadem, jenž vykonává přenesenou působnost v rozsahu § 64 zákona o obcích. Správní obvod MěÚ a také správní obvod matričního úřadu tvoří územní obvody obcí: Chlumec nad Cidlinou, Chudeřice, Káranice, Klamoš, Kosice, Kosičky, Lišice, Lovčice, Nové Město, Olešnice, Písek, Převýšov, Stará Voda. Nejvyšším voleným orgánem města je zastupitelstvo, které se skládá z 21 členů. Zastupitelstvo má zřízené dva výbory. Jedná se o výbor finanční a kontrolní. Výkonným orgánem města je rada, která má 7 členů. Ve vedení úřadu stojí starosta Ing. Miroslav Uchytíl, místostarosta PaedDr. Arnošt Vítek a tajemník Ing. Pavel Školník, MPA. [20]

4.2.1 Zadávání veřejných zakázek

Povinností každého města je mít zřízen profil zadavatele, tento profil má Chlumec nad Cidlinou založen na webových stránkách E – ZAKÁZKY. Na těchto stránkách se zveřejňují informace týkající se VZ. K uveřejňování výzev slouží také úřední deska a webové stránky města. Na webových stránkách kromě aktuální výzvy je i archiv, kde jsou informace o předešlých výzvách a zadáních. S námitkami se v CNC setkali jen jednou. Tuto námitku neuznali a uchazeč stím už dále nic nedělal.

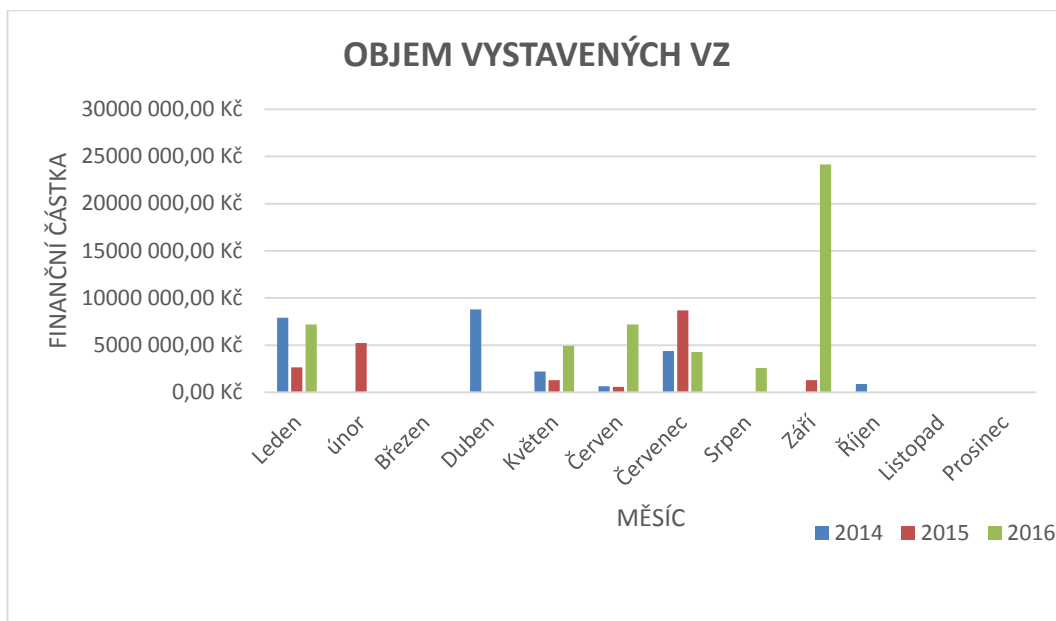
V následujícím obrázku je znázorněn počet realizovaných veřejných zakázek v CNC za roky 2014 - 2016. V roce 2014 bylo celkem uskutečněno 9 VZ, v následujícím roce 8 a v posledním roce 11 veřejných zakázek. Lze, tedy konstatovat, že počet VZ se v posledním sledovaném roce zvýšil. Z grafu je patrné, že nejvíce VZ bylo vystaveno v letních měsících, naopak v měsících říjen až prosinec nejméně.

Obrázek 7: Počet vystavených zakázek v Chlumci nad Cidlinou v roce 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [10]

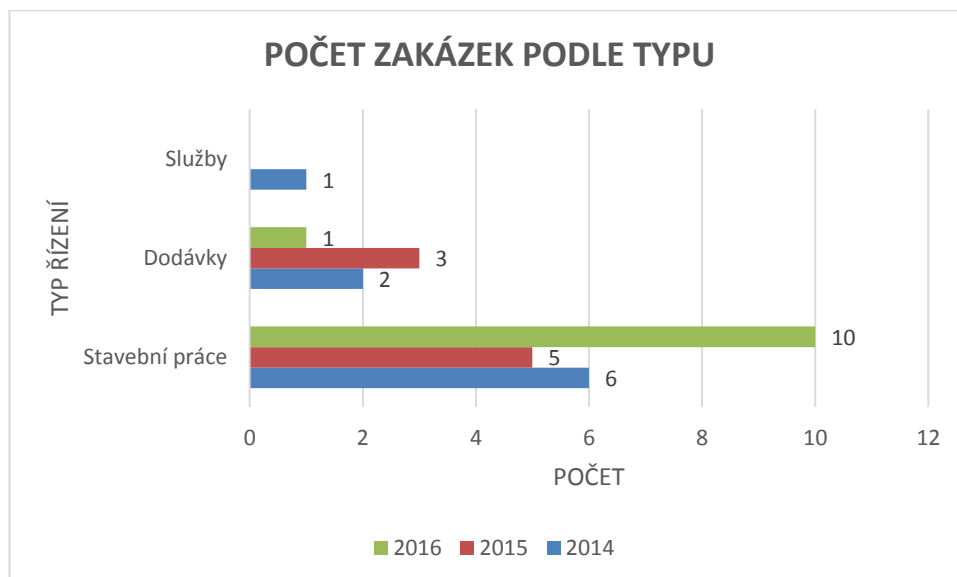
Na obrázku č. 8 je zobrazen objem vystavených veřejných zakázek v jednotlivých měsících za roky 2014 - 2016. Je nutno podotknout, že se jedná o předpokládané ceny VZ. Ceny se mohly kvůli konkurenci mezi jednotlivými uchazeči snížit. Jak je z obrázku zřejmé, sumy za jednotlivé měsíce nejsou konstantní. Nejvyšší částka byly vydána v září 2016 a představuje zhruba polovinu všech finančních prostředků na VZ v tomto roce. Souhrnná suma je nejvyšší také v roce 2016 a jedná se o částku 43 165 703 Kč. V roce 2015 byl objem celkových vynaložených prostředků jen 19 766 582 Kč.

Obrázek 8: Objem vystavených zakázek v CNC za rok 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [10]

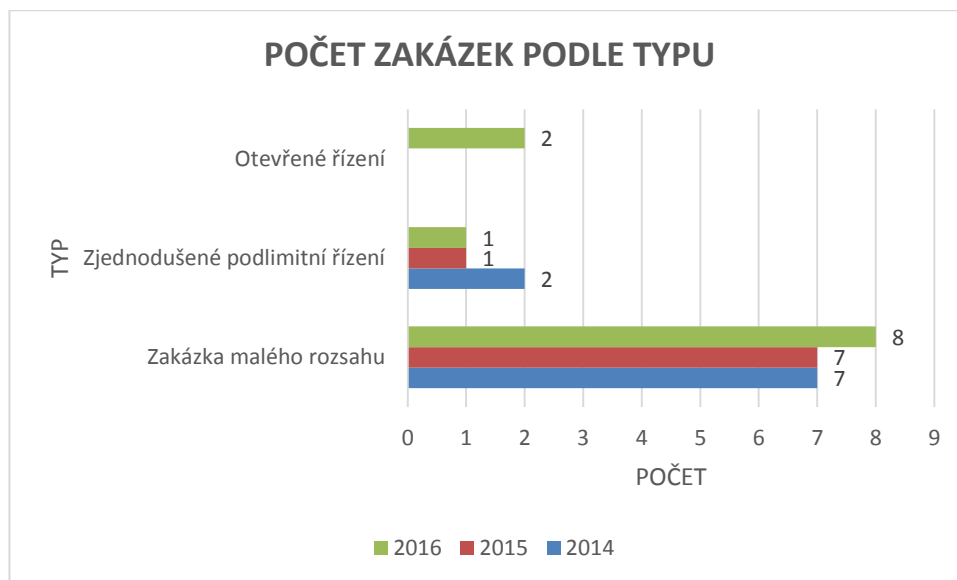
Z obrázku č. 9 je zřejmé, že dominantní skupinou zakázek podle typu řízení, jsou veřejné zakázky na stavební práce. Pouze v roce 2014 byla uskutečněna jedna VZ na služby. Na dodávky byla v roce 2016 realizována jedna VZ. Jednalo se o VZ na Velkokapacitní požární cisternu pro JSDH města Chlumec nad Cidlinou, předpokládaná hodnota byla stanovena na částku 6 390 000,00 Kč. Na výzvu reagovaly dvě firmy - THT Polička, s.r.o. a ANZA s.r.o. Druhá zmíněná firma nabídla nižší nabídkovou cenu o 26 Kč, avšak nevyhrála zakázku ze dvou důvodů. Za prvé kritériem pro zadání VZ nebyla jen nejnižší nabídková cena, ale i počet měsíců záruční lhůty. THT měla záruční lhůtu 60 měsíců a Anza jen 48. Dalším důvodem bylo, že Anza nesplnila technické kvalifikační předpoklady a byla nakonec vyloučena. Město získalo na VZ 90 % dotaci a zbylé peníze získala prodejem staré požární cisterny.

Obrázek 9: Počet zakázek podle typu řízení v CNC za rok 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [10]

Poslední obrázek znázorňuje počet zakázek podle typu. Z obrázku je patrné, že největší část tvoří zakázky malého rozsahu, následuje zjednodušené podlimitní řízení. Otevřené řízení se použilo jenom v roce 2016. V roce 2016 byla ve zjednodušeném podlimitním řízení pouze jedna VZ, která byla vypsána na rekonstrukci části ulice Vrchlického v Chlumu nad Cidlinou. Na výzvu reagovalo 10 stavebních firem a na základě kritéria nejnížší nabídkové ceny vyhrál COLAS CZ, a.s., přičemž splňoval i všechny požadavky zadavatele. Předpokládaná cena VZ byla 7 200 000,00 Kč a vyhrála nabídka s cenou 4 385 000,01 Kč (ceny jsou bez DPH). U této veřejné zakázky byly dvakrát žádány doplňující informace. Příkladem může být dotaz jednoho z uchazečů, na měrné jednotky jedné z položek ve výzvě, které chyběly. Zadavatel je povinen tyto informace dát na svůj profil ke konkrétní zakázce. Uchazeči musí profil sledovat, zda někdo o doplňující informaci nezažádal.

Obrázek 10: Počet zakázek podle typu v CNC za rok 2014 - 2016

Zdroj: Vlastní zpracování podle [10]

Při návštěvě městského úřadu jsem se účastnila otevírání obálek s nabídkami na realizaci jednoho projektu. Otevírání obálek probíhalo v zasedací místnosti a v přesně stanovený čas. Přítomni byli členové komise, externí specialista na veřejné zakázky a uchazeči o tuto veřejnou zakázku. Obálky s nabídkami byly seřazeny podle doby podání, jednotlivé obálky byly vždy zkontrolovány zda nejsou porušeny. Po otevření obálky bylo vždy oznámeno jméno firmy a nabídková cena. Vybrána byla firma s nejnižší nabídkovou cenou a tu hodnotící komise zkontroluje. Komise se dále dohodla, že pro případ nějakých nedostatků vítězné nabídky, zkontroluje i další dvě nabídky v pořadí. Ačkoli bylo podáno 7 nabídek, otevírání se zúčastnili jen 4 uchazeči. Ty pozorně poslouchali a každou cenovou nabídku a firmu si poznamenali. Tudiž nakonci otevírání už věděli, zda vyhráli nebo ne. Nepřítomní účastníci si musejí počkat na zveřejnění na profilu zadavatele.

4.2.2 Vnitřní směrnice města

Město Chlumec nad Cidlinou má směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které se neřídí zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodu nového zákona musela být směrnice upravena, účinnost nové směrnice byla 22. 11. 2016. Město Chlumec nad Cidlinou je veřejným zadavatelem veřejných zakázek ve smyslu zákona o veřejných zakázkách. Směrnice se skládá ze dvou částí, kterými jsou základní ustanovení a způsob zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. V základní ustanovení jsou vysvětleny základní pojmy týkající se VZ. V této části směrnice jsou zmíněny i zásady zadávacího řízení. Všechny osoby nebo orgány vykonávající podle dalších ustanovení této

směrnice úkony zadavatele jsou povinny při zadávání VZ dodržovat zásady transparentnosti a přiměřenosti. Ve vztahu k dodavatelům musí zadavatel dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Druhá část se zabývá veřejnými zakázkami malého rozsahu, které jsou předmětem této směrnice, jenž stanovuje postup zadávání VZMR. Součástí je definice VZMR, zmíněno je tu také dodržování zásad. Zadávání zakázek zajišťují zástupci zadavatele a metodicky oddělení investičního rozvoje. Zástupce má tedy na starosti úkony zadavatele stanovené touto směrnicí. Vedením města se pro účely této vnitřní směrnice rozumí starosta nebo místostarosta města. Zástupcem zadavatele se potom rozumí tajemník městského úřadu, vedoucí odboru, vedoucí oddělení a vedoucí organizační složky nebo zadavatelem pověřená osoba. Zakázky malého rozsahu tato vnitřní směrnice dělí do tří kategorií.

Zakázkou malé rozsahu 1. kategorie, je taková zakázka na dodávky, služby a stavební práce, jejíž předpokládaná cena nepřesáhne 200 000 Kč. Postup pro její zadávání je poté následující. Zakázku do výše 10 000 Kč může zadat zástupce zadavatele formou vystavení písemné objednávky. Do této částky může VZMR schválit vedoucí odboru. Pro zadání zakázky od 10 000 Kč do 500 000 Kč vyzývá zástupce zadavatele po předchozím souhlasu vedení města 1 – 3 uchazeče k předložení nabídek. O výběru nejvýhodnější nabídky rozhoduje vedení města. V případě výzvy dvěma a více uchazečům činí lhůta pro podání nabídek 8 dní. Pro zadání zakázky od 50 000 Kč do výše 200 000 Kč vyzývá zástupce zadavatele po předešlém souhlasu vedení města min. 3 uchazeče k předložení nabídek. O výběru nejvhodnější nabídky rozhoduje rada města. Lhůta pro podání nabídek je stejná jako v předešlém případě.

Zakázkou malého rozsahu 2. kategorie se rozumí zakázka, jejíž předpokládaná hodnota v případě zakázky na dodávky, služby nebo stavební práce přesáhne 200 000 Kč a nedosáhne částky 500 000 Kč. V tomto případě rada města schvaluje na návrh zástupce zadavatele seznam uchazečů, složení komise a hodnotící kritéria. Vyzvání jsou minimálně 3 uchazeči k předložení nabídky, u nichž lhůta pro podání činí minimálně 10 pracovních dní ode dne odeslání výzvy. Obsahem nabídky musí být minimálně: návrh smlouvy o dílo nebo platební podmínky, výpis z obchodního nebo živnostenského rejstříků. Nabídky otevírá a posuzuje nejméně tříčlenná komise, která z jednání vyhotovuje zápis, jehož součástí je vždy doporučení radě města o výběru nejvhodnější nabídky. O výběru nejvhodnější nabídky rozhoduje rada města. Uchazeči, kteří nebyli vyloučeni z výběrového řízení, budou informováni o rozhodnutí zadavatele. Po podpisu smlouvy s vybraným uchazečem bude zástupcem zadavatele zveřejněno oznámení o zadání zakázky.

Zakázkou malého rozsahu 3. kategorie se rozumí zakázka, jejíž předpokládaná hodnota v případě zakázky na dodávky nebo zakázky na služby přesáhne částku 500 000 Kč a nedosáhne částky 2 000 000 Kč nebo jejíž předpokládaná hodnota v případě zakázky na stavební práce přesáhne 500 00 Kč a nedosáhne částky 6 000 000 Kč. Jako v předchozím případě rada města schvaluje na návrh zástupce zadavatele seznam uchazečů, složení komise a hodnotící kritéria. Zástupce zadavatele zajistí zveřejnění výzvy vhodným způsobem a současně vyzývá minimálně 5 uchazečů k předložení nabídky. Zde je lhůta pro podání nabídek minimálně 15 dní ode dne odeslání výzvy. Nabídka musí minimálně obsahovat: návrh smlouvy o dílo, výpis z obchodního nebo živnostenského rejstříku, předložení seznamu obdobných zakázek. Hodnocení a výběr nejvhodnější nabídky je stejný jako u 2. kategorie. U této kategorie navíc zadavatel zveřejní na profilu zadavatele smlouvu uzavřenou na VZMR jejíž cena přesáhne 500 000 Kč.

Směrnice se nepoužije v případě výběru dodavatele na akci financovanou z dotačních prostředků z jiných zdrojů, jejichž čerpání je podmíněno splněním stanovených pravidel poskytovatele dotace. Výjimky z této směrnice schvaluje u VZMR 1. a 2. kategorie rada města a u kategorie 3 zastupitelstvo města. Nastane-li havarijní situace, může vedení města zadat veřejnou zakázku malého rozsahu mimo pravidla této směrnice. [34]

4.2.3 Příklad VZMR

Ukázkový příkladem byl zvolen projekt VZMR „Opravu fasády ZUŠ Chlumec nad Cidlinou“. Výzva k podání nabídky na tuto veřejnou zakázku byla zveřejněna 9. 8. 2016 a nabídky se přijímaly do 26. 8. 2016 do 9:00. Výzva byla zveřejněna na úřední desce města a webových stránkách města. Výzva se skládá z 11 bodů: identifikační údaje, vymezení předmětu plnění VZ, informace týkající otevírání obálek, zadávací dokumentace a dodatečné informace k zadávací dokumentaci, požadavky na prokázání a splnění kvalifikace, platební podmínky, ostatní závazné podmínky zadavatele, variantní řešení, kritérium pro zadávání VZ, přidělení VZ a vyloučení uchazečů a doba, po kterou je uchazeč vázán celým obsahem nabídky.

Město Chlumec nad Cidlinou - Oficiální web

Výzva k podání nabídky na veřejnou zakázku "Oprava fasády ZUŠ Chlumec nad Cidlinou" - opakované VŘ

K dnešnímu datu mimo interval pro zveřejnění na webu.

Nabídky se přijímají do 26. srpna 2016 do 9:00 hodin.

Odkazy

Výzva - Oprava fasády ZUŠ Chlumec nad Cidlinou.pdf [PDF, 1,9 MB] (9.8.2016)

<http://www.chlumecnc.cz/html/mesto/ZUS.zip>

Dokumentace s přílohami ke stažení

Zodpovídá: Rostislav Zeman

Vytvořeno / změněno: 9.8.2016 / 9.8.2016 | Zveřejnit od-do: 9.8.2016-26.8.2016 | Úřední deska od-do: 9.8.2016-26.8.2016

Umístění: Složky dokumentů > Veřejné zakázky > Zakázky malého rozsahu > Zakázky malého rozsahu - výzva

Obrázek 11: Výzva uveřejněna na webových stránka

Zdroj:[21]

Zadavatelem této VZ je tedy město Chlumec nad Cidlinou. Jedná se o VZ na stavební práce, podle vnitřní směrnice se jedná o 3. kategorii VZMR. Předmětem VZ je „Oprava fasády ZUŠ Chlumec nad Cidlinou“, jenž má předpokládanou hodnotu 2 600 000 Kč vč, DPH. Termín plnění je z důvodu výstavby mostu v blízkosti stavby termínován do dvou etap, avšak dokončení stavby je plánováno do 31. 5. 2017.

Nabídky uchazeči podávali do 26. 8. 2016 do 9:00 hodin na adrese Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo náměstí 64, 503 51 Chlumec nad Cidlinou I. Byly celkem doručeny a přijety 4 nabídky. Otevírání obálek proběhlo ihned po ukončení lhůty pro podání nabídek ve velké zasedací místnosti. Všechny podané nabídky byly odevzdány v neporušené obálce. Otevírání se zúčastnili 3 ze 4 účastníků. Komise se sešla v počtu 3 členů a tudíž byla usnesení schopná.

Jednalo se o opakované výběrové řízení na základě zrušeného výběrového řízení ze dne 19. 7. 2016. Nová zakázka byla vypsána bez maximální a nepřekročitelné ceny nabídky a bylo posunuto dokončení II. etapy do 31. 5. 2017. Ve výzvě byly požadavky na základní kvalifikační předpoklad, profesní kvalifikační předpoklad a prokázání technických kvalifikačních předpokladů. Hodnocení VZ bylo podle kritéria – nejnižší nabídková cena v Kč včetně DPH za celé plnění zakázky. Rozhodnutí o vyloučení a oznámení o výběru nejvhodější nabídky se uveřejnilo na profil zadavatele, které se pak ve chvíli zveřejnění bere jako doručené. Vítězem

se stala firma REVIST s.r.o., která podala nejnižší nabídkovou cenu a splnila všechny ostatní požadavky, jenž byly vyjmenovány ve výzvě. [7]

4.3 KOMPARACE

Ke komparaci byly zvolena města Nový Bydžov a Chlumec nad Cidlinou. Obě zvolená města se nacházejí v Královohradeckém kraji, a jsou od sebe vzdálená pár kilometrů. Nový Bydžov má oproti Chlumci lepší občanskou vybavenost, například v CNC se nenachází žádná střední škola. NB je město s rozšířenou působností oproti tomu CNC je pověřený obecný úřad. Co se týče orgánů města, tak obě města mají 7 člennou radu města. Poněvadž má NB větší počet obyvatel, má i o 4 členy zastupitelstva více.

Obě města zveřejňují informace o zadávání veřejných zakázek na úřední desce města, webových stránkách města a profilu zadavatele. Profil zadavatele mají města zřízeny na stejné internetové stránce a to E – ZAKÁZKY.cz. Chlumec má na webových stránkách kromě aktuální výzvy na VZ i archivaci předešlých VZ. Oproti tomu Bydžov má na webových stránkách seznam prováděných/provedených VZ, ale po kliknutí nastane přesměrování na profil zadavatele.

V Novém Bydžově se počet VZ snižuje, naopak v Chlumci nad Cidlinou se zvyšuje. V roce 2016 bylo v NB vytaveno 7 VZ a v CNC 11, je zde tedy patrný rozdíl v počtu vystavených VZ. I v objemu vynaložených prostředků je rozdíl, což je pochopitelné kvůli většímu počtu VZ v Chlumci. Rozdíl předpokládaných sum v roce 2016 je tedy 21 444 703 Kč. V obou městech výrazně převažují zakázky malého rozsahu nad ostatními typy. Dále v typu řízení jednoznačně vedou stavební práce, následují v malém množství VZ na dodávky.

Následující porovnání je zaměřeno na vnitřní směrnice měst. Vedoucí měst byly tak ochotni a směrnice mi poskytli. Z důvodu nového zákona o zadávání veřejných zakázek, musely města aktualizovat tyto vnitřní směrnice. V Bydžově nabyly směrnice účinnosti v lednu letošního roku, kdežto v Chlumci byly účinné už od 22. 11. 2016. V NB se směrnice skládají ze čtyř částí – základní ustanovení, zadávání nadlimitních a podlimitních VZ, zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a přílohy. V Chlumci tvoří směrnice jen dvě části o to základní ustanovení a zadávání zakázek malého rozsahu. Lze, tedy říci že v NB, směrnice zmiňuje větší okruh VZ. Dále je rozdíl v pojetí základního ustanovení, kde v Bydžově je zmíněn legislativní rámec, související právní předpisy, vymezení a vysvětlení základní pojmů. Na rozdíl od toho v Chlumecké směrnici jsou vysvětlovány jen základní pojmy. V této části

jsou zmíněny i podlimitní a nadlimitní VZ. Směrnice v NB má na nadlimitními a podlimitními VZ speciální kapitolu, kde popisuje základní informace a kompetence rady města, starosty, atd.

Na začátku kapitoly o způsobu zadávání zakázek malého rozsahu jsou v obou směrnících zmíněny zásady zadávacího řízení, které se musí dodržovat v celém procesu zadávání. Jedná se o již mnohokrát řečené zásady - transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a nově zásadu přiměřenosti. Města mají jinak rozdělené VZMR, co se týče finančních limitů. Každá kategorie má trochu jinak upravený postup zadávání a požadavků. Město Nový Bydžov má VZMR rozdělené do dvou kategorií a to do 250 tis. Kč a nad 250 tis. Kč. Chlumec dělí VZMR do tří kategorií - do 200 tis. Kč, od 200 tis. Kč do 500 tis. Kč a poslední nad 500 tis. Kč.

Zástupci zadavatele v obou městech vyzývají k podání a předložení nabídky minimálně 3 uchazeče. Výjimkou je 1. kategorie ve směrnících Chlumce, kdy se vyzývá 1 – 3 uchazeči. Dále v NB nesmí být termín pro podání nabídky kratší jak 7 kalendářních dnů. Oproti tomu v Chlumci nesmí být kratší jak 8 pracovních dnů. U obou měst je zřízena tří členná komise, která z otevírání obálek vyhotovuje zápis. Na hodnocení zakázek se může nechat stejná komise. U měst převládá hodnocení zakázek na základě nejnižší nabídkové ceny, avšak ve výzvě nastavují vysoké požadavky, aby byly podané nabídky kvalitní. V CNC se musí zveřejnit zakázky nad 500 tis. Kč, kdežto v Bydžově už nad 250 tis. Kč. Dalo by se říct, že čím nižší limit na zveřejňování tím větší transparentnost.

Tabulka 2: Komparační tabulka

	Nový Bydžov	Chlumeck nad Cidlinou
Obecní úřad	Rozšířená působnost	Pověřený
Profil zadavatele	E - ZAKÁZKY	E - ZAKÁZKY
Vystaveno VZ v roce 2016	7	11
Objem finančních prostředků na VZ v roce 2016	21 721 000 Kč	43 165 703 Kč
Účinnost směrnice	10. 1. 2017	22. 11. 2016
Počet částí směrnice	4	2
Samostatná kapitola pro nadlimitní a podlimitní VZ	ANO	NE
Zmíněny zásady zadávacího řízení	ANO	ANO
Kategorie VZMR	2	3
Zveřejňování VZMR	Nad 250 tis Kč.	Nad 500 tis. Kč
Termín po podání nesmí být kratší	7 kalendářních dnů	8 pracovních dnů
Počet členů komise	3	3
Převládající hodnotící kritérium	Nejnižší cenová nabídka	Nejnižší cenová nabídka

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že se města v zadávání veřejných zakázek liší v určitých bodech. Způsobeno je to rozdílně zpracovanými vnitřními směrnicemi měst. V Bydžově se skládají směrnice ze 4 částí, kdežto v Chlumu ze dvou. Avšak obsahově se směrnice nijak moc neliší, neboť pasáž o nadlimitních a podlimitních VZ je ve směrnici CNC zmíněna v základním ustanovení. V obou městech jsou do směrnic zakomponovány zásady zadávacího řízení, které se musí po celou dobu řízení dodržovat. Ve směrnicích se dělí zakázky malého rozsahu u Chlumu do tří kategorií a v NB do dvou. Obě města používají profil zadavatele na webových stránkách E – ZAKÁZKY, na kterých zveřejňují informace o VZ. Nový Bydžov zveřejňuje

VZ nad 250 tis. Kč, zatímco CNC až VZ nad 500 tis. Kč. Čím města více zveřejňují tím je proces zadávání transparentnější. Zmatečně může působit počítání lhůty pro podání nabídek, jelikož v CNC to jsou pracovní dny a v NB kalendářní dny. Města mají stejný počet členů komise a také se obě rozhodují podle nejnižší nabídkové ceny.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo analyzovat aktuální právní úpravu zadávání veřejných zakázek se zaměřením na zásady zadávacího řízení a jejich dopad na aplikační praxi. K analýze jednotlivých zásad byla použita rozhodovací praxe ÚOHS, neboť úřad plní funkci orgánu dohledu nad VZ v České republice. V práci jsem také použila relevantní judikaturu správních soudů a judikaturu Evropského soudního dvora. Všechna použitá rozhodnutí či rozsudky vycházejí ještě z předešlého zákona, poněvadž rozhodovací praxe podle nového zákona je zatím neobsáhlá.

Dne 1. října 2016 nabyl účinnosti zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který k tomuto datu v plném rozsahu nahradil zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Nový zákon byl přijat v reakci na tři nové směrnice Evropského unie, jenž měla Česká republika povinnost transponovat do svého vnitrostátního právního řádu do roku 2017. Pokud by nebyl přijat nový zákon, nebyla by ČR v souladu s evropským právem, což by mohlo ohrozit čerpání dotací z Evropské unie v novém programovém období. Ohroženy by tak byly miliardy korun, které by se jinak použily na důležité stavby, jakými jsou například rychlostní silnice, dálnice a další.

ZZVZ navazuje v některých aspektech na původní zákon o veřejných zakázkách, avšak v mnoha ohledech je koncepce nového zákona jiná, přičemž do českého právního řádu zavádí rovněž některé doposud neznámé a nezaužívané instituty zadávání veřejných zakázek. Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo celou řadu provádějících vyhlášek, které mají napomoci lépe se orientovat v nově vzniklém legislativním prostoru. Dále ministerstvo aktualizovalo i příslušný Metodický pokyn pro zadávání zakázek pro období 2014 – 2020. V nově vydaných metodikách je však zatím řada nepřesností, proto je vždy nutné řídit se zejména zákonem.

Nový zákon sebou přináší také některá nová rizika. Například § 40 ZZVZ stanoví, že pokud zadavatel nestihne odeslat v zadávací lhůtě oznámení o výběru dodavatele, platí, že zadávací řízení skončilo a zadavatel musí navíc všem účastníkům uhradit účelně vynaložené náklady spojené s jejich účastí. Riziko rovněž představuje, povinnost zadavatele zajistit, aby smlouva nebyla uzavřena s takovou akciovou společností, která nemá výhradně zaknihované akce. V takové případě zadavatel vybraného dodavatele vyloučí. Nové pojetí lhůt je taky poměrně problematické, neboť pro nadlimitní režim jsou lhůty počítány ve dnech kalendářních a pro podlimitní režim ve dnech pracovních. Dále vymezení pravidel pro nadlimitní režim veřejných zakázek se zákon zabývá detailně, u podlimitního režimu je několik málo příslušných

ustanovení části třetí ZZVZ. Další problém je například originál některých dokladů, jako jsou potvrzení o bankovní jistině.

Novinkou je poplatek ve výši 10 tisíc korun za podání podnětu k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kterým se má předejít zneužívání tohoto nástroje např. neúspěšnými účastníky výběrového řízení. ZZVZ umožňuje vyloučit z výběrového řízení nespolehlivé uchazeče a uchazeče, kteří se v posledních třech letech dopustili závažných pochybení při plnění jiné VZ. Nabídky je možné posuzovat dle více kritérií s ohledem na kvalitu, nikoliv pouze podle nejnižší ceny. Do zákona byla přidána také nová zásada, kterou je zásada přiměřenosti, jež vychází z evropských směrnic. Dále s novým ZZVZ přicházejí i nové druhy zadávacího řízení, jenž jsou inovační partnerství a zjednodušený režim.

Mezi hlavní cíle ZZVZ patří větší flexibilita zadávacího procesu, odstranění byrokratických překážek a snížení administrativních nákladů. Dalším zdůrazňovaným záměrem zákonodárců je otevření většího množství tendrů malým a středním podnikům, které mnoho VZ nedosahovali, kvůli nadměrným nárokům zadavatelů a vysokým nákladům na účast v zadávacím řízení. Lze konstatovat, že nová právní úprava slibuje poměrně nové pojetí předkládající větší počet možností a umožňující více kreativity tak, aby zadavatelé mohli co nejvíce reflektovat své aktuální potřeby a veřejný zájem. Zda bude mít nový zákon pozitivní dopad, uvidíme v budoucnu, zatím je moc brzo dělat závěry.

Práce je z větší části zaměřena na zásady zadávání VZ, především na jejich aplikaci v praxi. Poněvadž zásady jsou nedílnou součástí zadávacího řízení a jejich nedodržování představuje rozpor se zákonem. Zadavatel je tedy povinen dodržovat základní zásady při zadávání VZ. Smlouva o fungování EU neobsahuje žádná konkrétní ustanovení ohledně zadávání VZ, avšak upravuje základní principy, které se aplikují na VZ v rámci EU. Členské státy musí respektovat základní zásady, které vyplývají z této Smlouvy. Jedná se o zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, proporcionality, volného pohybu zboží a služeb, vzájemného uznávání a právo usazování.

Zásady se dělí na – v zákoně obsažené a neobsažené zásady. V zákoně obsažené zásady jsou definovány v § 6 ZZVZ, jsou jimi zásada transparentnosti, rovného zacházení, přiměřenosti a zákazu diskriminace. Zásada transparentnosti má za cíl zajistit průhlednost řízení a má předcházet korupčnímu jednání. Rovným zacházením s jednotlivými dodavateli je myšlen takový postup zadavatele, kdy je zajištěn stejný, nezvýhodňující přístup zadavatele ke všem dodavatelům. Zásada diskriminace říká, že žádný uchazeč nemůže být zvýhodněn proti jiným. Mezi zásadou diskriminace a zásadou rovného zacházení je určitá podobnost, která v praxi není

vždy jednoznačně rozlišována, neboť hranice mezi oběma zásadami je relativně nejasná. Poslední zásadou definovanou v ZZVZ je zásada přiměřenosti, která říká, že se v celém zadávacím procesu musí postupovat přiměřeně.

Druhou skupinu zásad tvoří principy 3E a ostatní zásady vyplývající ze samostatného účelu VZ. Známé principy 3E jsou tedy hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládaných finančních prostředků. Tyto zásady jsou obsaženy v jiných právních normách v souvislosti s vynakládáním veřejných prostředků při zadávání VZ. Avšak jsou často opomíjeny, protože si zadavatelé nejsou jisti propojením těchto zásad se ZZVZ. Ostatními zásadami je myšleno například zabezpečení hospodárního nakládání s veřejnými prostředky, podpora konkurenčního prostředí, zásada formálnosti zadávacího řízení, atd.

Na závěr bych dodala, že dodržování všech zásad je důležité pro všechny zúčastněné zadávacího řízení. Z výše uvedeného vyplývá, že všechny zásady nejsou definovány v ZZVZ, nýbrž jsou v nich jen 4 základní. To pro některé dodavatele/zadavatele může být matoucí, a mohou tudíž zapomenout na ostatní zásady v zákoně nezmíněné. Příkladem můžou být zásady 3E, kterými se správní soudy ve svých rozhodnutích zabývají, avšak ÚOHS ne. Otázkou potom je, zda by ÚOHS měl kontrolovat dodržování zásad 3E. Tyto zásady kontroluje v rámci finanční kontroly např. NKÚ, MF ČR, kraje u veřejnosprávní kontroly obcí

Proto lepší přehlednost zásad bych doporučila zpracovat souhrnnou metodiku, která by se zabývala pouze zásadami. Tím by se docílilo větší jednotnosti a srozumitelnosti pro účastníky řízení. Dalším možným řešením by bylo zakomponovat do ZZVZ zásady, které zákon „zatím“ nedefinuje. V novém zákoně je ještě spousta aplikačních nejasností. V takových případech je potřeba mít při interpretaci zákona neustále na paměti právě základní a neměnné zásady. Díky těmto zásadám mají účastníci řízení záchranný bod v zadávacím řízení. Jedná se o zásadu transparentnosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti. Zásada přiměřenosti je v zákoně nová, avšak jí bylo možné dovodit i dříve, a to v rámci práva EU i zákona o veřejných zakázkách

V praktické části jsem se zabývala aplikací zákona v praxi. Konkrétně jak takové zadávací řízení probíhá v obcích. K této analýze jsem použila komparaci dvou měst, neboť si města zpracovávají sami svoje vnitřní směrnice, které mohou být odlišné. Z této komparace vyplynulo, že každé město si svoje směrnice zpracovává podle sebe tak, aby co nejvíce vyhovovaly zaměstnancům úřadu a potřebám města. Důležitou vlastností směrnic je jednoduchost a přehlednost, aby jim každý porozuměl. Směrnice samozřejmě nesmějí být v rozporu se zákonem, nýbrž by měly z něho vycházet. Zveřejňování informací o VZ mají

města podobné, avšak Nový Bydžov uveřejňuje většinou už výzvy nad 250 tis. Kč, kdežto Chlumec nad Cidlinou až nad půl milionu korun. Dalo by se říci, že čím nižší limity pro uveřejňování tím větší je průhlednost zadávacího procesu. Avšak zveřejňování malých VZ, způsobuje nepružnost zadávání a zbytečnou administrativní zátěž.

V komparaci jsem zjistila, že každé z měst pracuje s jiným počítáním lhůt, kdy jedno používá pracovní dny a druhé kalendářní dny. Což může u dodavatelů způsobovat zaměnění či pochybení, kdy se dodavatelé mylně domnívají, že počítání lhůt je jednotné ve všech městech. Z tohoto důvodu bych doporučila sjednotit počítání lhůt, buď na pracovní nebo kalendářní dny. U zakázek malého rozsahu do půl milionu korun bych doporučila městům podporovat region. Města by musela posílat výzvu jen regionálním firmám, tím by se zamezilo odvodu daní do jiných regionů. Jak bylo zmíněno výše města u VZMR nad půl milionu korun musejí své výzvy zveřejňovat. U zakázek s vyšší předpokládanou cenou to představuje možnost snížení této ceny, kvůli konkurenčnímu prostředí, kdy se firmy snaží podat co nejlepší nabídku. To pro města znamená ušetření finančních prostředků a možnost použití na jiný projekt.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BAGAROVÁ GRZYWA, Martina. *Moderní obec: Veřejné zakázky a jejich transparentnost* [online]. 2003 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/verejne-zakazky-a-jejich-transparentnost/>
- [2] BALÝOVÁ, Lucie. *Veřejné zakázky*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-560-2.
- [3] CONSOLIDATED VERSION OF THE TREATY ON THE FUNCTIONING OF THE EUROPEAN UNION, *EUR-lex* [online]. Brusel, 2012, s. 1-154 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjzxNO14vvSAhWEOxoKHxjKD-QQFggkMAA&url=http%3A%2F%2Feur-lex.europa.eu%2Fresource.html%3Furi%3Dcellar%3A2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0023.02%2FDOC_2%26format%3DPDF&usg=AFQjCNHkKvqa2jlLhc7MhK6A1hJ5sL04tw
- [4] DAEIN, Kim. A Study on EU Public Procurement Law - Focusing on 2014 New EU Public Procurement Directive. *Administrative Law Journal*. 2015, 41, 163 - 189. ISSN 1738-3056.
- [5] DOLEČEK, Marek. Veřejné zakázky: Pojem zadávací řízení. *BusinessInfo.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-ppbi-51137.html#!&chapter=5>
- [6] DOLEČEK, Marek. Veřejné zakázky: Schéma dělení veřejných zakázek. *Businessinfo.cz* [online]. 2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-ppbi-51137.html#!&chapter=2>
- [7] E - ZAKAZKY: *Detail zakázky zadavatele: město Chlumec nad Cidlinou - Oprava fasády ZUŠ* [online]. 2016 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <https://sluzby.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/360f3e5c-b188-4c7e-8342-1581e06e571f/Zakazka/P16V00000009>
- [8] E - ZAKAZKY: *Detail zakázky zadavatele: město Nový Bydžov - Nákup lesnické techniky* [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <https://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/76c534cf-096a-48fb-9597-a43029028729/Zakazka/P16V00000007>

- [9] E - ZAKAZKY: Detail zakázky zadavatele: město Nový Bydžov - Oprava havarijního stavu střechy ZŠ V.Kl.Klicpery [online]. 2015 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <https://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/76c534cf-096a-48fb-9597-a43029028729/Zakazka/P15V000000004>
- [10] E - ZAKAZKY: Statistiky zadavatele: Chlumec nad Cidlinou [online]. [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: <https://sluzby.e-zakazky.cz/StatistikaZadavatele/360f3e5c-b188-4c7e-8342-1581e06e571f>
- [11] E - ZAKAZKY: Statistiky zadavatele: město Nový Bydžov [online]. [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.e-zakazky.cz/StatistikaZadavatele/76c534cf-096a-48fb-9597-a43029028729>
- [12] E - ZAKAZKY: Detail zakázky zadavatele: město Nový Bydžov- rekonstrukce ulice Karla IV. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <https://www.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/76c534cf-096a-48fb-9597-a43029028729/Zakazka/P16V000000004>
- [13] EUROPEAN COMMISSION: Database of regulated professions [online]. [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en
- [14] EUROPEAN COMMISSION: Legal rules and implementation [online]. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/rules-implementation_en
- [15] EUROSOP: Uznávání kvalifikací [online]. [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/619/sekce/uznavani-kvalifikaci/>
- [16] GOOGLE MAPS: Chlumec nad Cidlinou [online]. [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/@50.1553062,15.4969883,11z?hl=cs>
- [17] GOOGLE MAPS: Nový Bydžov [online]. [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/@50.2492581,15.4866858,11z?hl=cs>
- [18] HERMAN, Pavel a Karel KOŠTÁL. Zadávání veřejných zakázek a zakázané dohody dodavatelů. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [online]. 2015, str. 96 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: www.uohs.cz/download/Sekce_VZ/OTVEZ/Manual-_OTVEZ.pdf
- [19] HERMAN, Pavel. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-595-1.

- [20] CHLUMEC NAD CIDLINOU: *Město a samospráva* [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <http://www.chlumecnc.cz/mesto-a-samosprava/ds-50/p1=902>
- [21] CHLUMEC NAD CIDLINOU: *Výzvy k podání nabídek na veřejnou zakázku - oprava fasády ZUŠ* [online]. 2016 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.chlumecnc.cz/vyzva-k-podani-nabidky-na-verejnou-zakazku-quot-oprava-fasady-zus-chlumec-nad-cidlinou-quot-opakovane-vr/d-12447/p1=12341>
- [22] INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO IMPLEMENTACI PRÁVA EU: *Vybraná judikatura Soudního dvora EU, CIBA Speciality Chemicals Central and Eastern Europe Szolgáltatató* [online]. 2010 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/judesd.nsf/d515df271510d0bec1257ad3002e741d/72ea50205396420bc1257790002899cf?OpenDocument>
- [23] INFORMAČNÍ SYSTÉM O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH. *Seznam certifikovaných dodavatelů* [online]. [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: http://www.isvz.cz/ISVZ/SSCD/ISVZ_SSCD_text.aspx
- [24] INFORMAČNÍ SYSTÉM O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH: *Statistiky* [online]. [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.isvz.cz/ReportingSuite/Explorer/>
- [25] JANEČKOVÁ, Marie. Nová úprava podle zákona o zadávání veřejných zakázek/1. *Moderní obec*. Profi press, 2016, **2016**(9), 2.
- [26] JOKLOVÁ, Kateřina. *Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU*. Praha: Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky, 2008. ISBN 978-80-254-2806-1.
- [27] JURČÍK, Radek. Veřejné zakázky a koncese. 2., dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-443-8.
- [28] JUSTOŇ, Johan. Zadavatel veřejných zakázek. *Databáze vzorů a tipů pro zadávání veřejných zakázek* [online]. 2012 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.vzprofi.cz/33/zadavatel-verejnych-zakazek-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4ElAA1K89ZGGiO8Zlo-K8fj8/?query=sektorov%E1%20sm%ECrnice>
- [29] KOLMAN, Petr. ZZVZ – 4 důležité změny pro zadavatele. *Lexikon veřejných zakázek* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: [http://www.lexikonvz.cz/media/files/ZZVZ%20%E2%80%934%20d%C5%AFle%C5%BEit%C3%A9%20zm%C4%9Bny%20pro%20zadavatele%20\(d%C3%ADl%20prv%C3%BD\).pdf](http://www.lexikonvz.cz/media/files/ZZVZ%20%E2%80%934%20d%C5%AFle%C5%BEit%C3%A9%20zm%C4%9Bny%20pro%20zadavatele%20(d%C3%ADl%20prv%C3%BD).pdf)

- [30] KOŠTÁL, Karel a Eva MAREČKOVÁ. *Epravo.cz: Rovné zacházení či diskriminace?* [online]. 2014 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: [nbvhttps://www.epravo.cz/top/clanky/rovne-zachazeni-ci-diskriminace-95774.html](http://www.epravo.cz/top/clanky/rovne-zachazeni-ci-diskriminace-95774.html)
- [31] KOUŘILOVÁ, Klára. K zásadě přiměřenosti při postupu zadavatele v zadávacím řízení. *Epravo.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-zasade-primerenosti-pri-postupu-zadavatele-v-zadavacim-rizeni-105563.html>
- [32] KRUTÁK, Tomáš a Lenka KRUTÁKOVÁ. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady*. 2. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-778-2.
- [33] LEVANDOVSKÝ, Vladimír a Kateřina KOLÁČKOVÁ. Druhy zadávacích řízení – soutěžní dialog a zjednodušené podlimitní řízení. *Deník veřejné správy* [online]. 2008 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6349362>
- [34] MĚSTKÝ ÚŘAD CHLUMEC NAD CIDLINOU: Interní informace – Vnitřní směrnice č. 16
- [35] MĚSTKÝ ÚŘAD NOVÝ BYDŽOV: Interní informace – Vnitřní směrnice č. 19
- [36] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Legislativa* [online]. 2016 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura>
- [37] NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD: *Rozhodovací činnost* [online]. 2010 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main2col.aspx?cls=EvidencniListVety&evl_id=7291&menu=188
- [38] NOVÝ BYDŽOV: *Dokumenty - kvalita života ve městě* [online]. 2010 [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: http://novybydzov.cz/assets/File.ashx?id_org=10716&id_dokumenty=2830
- [39] NOVÝ BYDŽOV: *Veřejné zakázky - zakázky z profilu zadavatele* [online]. 2015 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: http://www.novybydzov.cz/vismo/zakazky.asp?id_ktg=16&status=14
- [40] NOVÝ BYDŽOV: *Znak a vlajka města* [online]. [cit. 2017-04-09]. Dostupné z: <http://novybydzov.cz/znak-a-vlajka-mesta/gs-1008/p1=1384>
- [41] OCHRANA, František. *Zadávaní, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza)*. Praha: Ekopress, 2008. ISBN 978-80-86929-46-0.

- [42] PODEŠVA, Vilém a Lukáš SOMMER. *Bulletin advokacie: Zásady zadávání veřejných zakázek* [online]. 2016 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/zasady-zadavani-verejnych-zakazek?browser=mobi>
- [43] PODEŠVA, Vilém. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv: komentář*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-102-6.
- [44] POREMSKÁ, Michaela. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-760-5
- [45] POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. Olomouc: ANAG, c2014. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-908-3.
- [46] PROFIL ZADAVATELE: *O zadávání zakázek* [online]. 2016 [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/zakon-134-o-zadavani-zakazek/>
- [47] RAUS, David. Zadávání veřejných zakázek: judikatura s komentářem. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. Přehledy judikatury (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-658-5.
- [48] ŘEZNÍČEK, David a Jana ŽIDZIKOVÁ. Zadávací řízení podle zákona o veřejných zakázkách. *Epravo.cz* [online]. České Budějovice, 2015 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zadavaci-rizeni-podle-zakona-o-verejnych-zakazkach-96828.html>
- [49] SEHNALOVÁ, Olga. Modernizace směrnice o uznávání profesních kvalifikací - často kladené otázky. *Sehnalová* [online]. 2013 [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <http://www.sehnalova.cz/clanek/modernizace-smernice-o-uznavani-profesnich-kvalifikaci--casto-kladene-otazky-2013-10-21.html>
- [50] SCHELLEOVÁ, Andrea. *Nejčastější problémy ve veřejných zakázkách nejen pro sektorové zadavatele*. Praha: Linde, 2014. Monografie (Linde). ISBN 978-80-7201-857-4.
- [51] SIGMAWEB: *Public Procurement in the EU: Legislative Framework, Basic Principles and Institutions* [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <http://www.sigmaweb.org/publications/47449308.pdf>
- [52] STAVINHOVÁ, Pavla. Svoboda usuzování společnosti. *Právní rádce* [online]. 2006 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-19380710-svoboda-usazovani-spolecnosti>

- [53] STRUKTURÁLNÍ FONDY: *Závazné postupy pro zadávání zakázek* [online]. 2014, 1-31 [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: https://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/b596d5de-1ea3-407b-89a4-c7ea0a5a9708/ZP_aktualizace_2014_kveten.pdf?ext=.pdf
- [54] ŠUBRTOVÁ, Jana. *Strukturální fondy: Způsobilé výdaje v kontextu pravidel 3E* [online]. [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/864b7323-e271-4326-8b52-ec184b585039/prezentace_PRINCIP-3E_864b7323-e271-4326-8b52-ec184b585039.pdf
- [55] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *O úřadu* [online]. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>
- [56] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE: *Osvěta a transparentnost veřejných zadavatelů* [online]. 2009 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/osveta-a-transparentnost-verejnych-zadavatelu/verejne-zakazky/vybrana-rozhodnuti-uohs/hodnoceni-nabidek.html>
- [57] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE: *Statistiky z oblasti veřejných zakázek* [online]. 2016 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/statistiky/statistiky-z-oblasti-verejnych-zakazek.html>
- [58] ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE: *Veřejné zakázky: rozhodnutí S675/2013/VZ-2226/2014/531/RKR* [online]. Brno, 2014 [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-11708.html>
- [59] VĚSTNÍK VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK. *Základní informace* [online]. [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>
- [60] Volný pohyb zboží a služeb v rámci unie. *Epravo.cz* [online]. 2004 [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/volny-pohyb-zbozi-a-sluzeb-v-ramci-unie-28155.html>
- [61] VYLEŤAL, Tomáš. *Investice do rozvoje vzdělání: Přístupy k hodnocení akvizic - efektivnost, hospodárnost, účelnost* [online]. [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: https://moodle.unob.cz/pluginfile.php/43095/mod_resource/content/1/Studijn%C3%AD%20text%20-%20P%C5%99%C3%ADstupy%20k%20hodnocen%C3%AD%20akvizic.pdf

JUDIKATURA

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 25. 4. 1996, C-87/94

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 25. 7. 1991. C-221/89

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 3. 12. 2001. C-59/00

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2008 č. j. 5 Afs 131/2007 – 132

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008 č. j. 1 Afs 20/2008-152

Rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008-152

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 4. 2009 č. j. 62 Ca 28/2008-74

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 15. 04. 2010, C-96/08

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2010, sp. zn. 62 Ca 9/2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 09. 2010, čj. 1 Afs 45/2010 - 159.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 62 Ca 29/2009

rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2011, sp. zn. 62 Ca 29/2009

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 1. 2012, sp. zn. 62 Af 36/2010 – 103

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2012, sp. zn. 15 Ca 89/2009, č.
2694/2012 Sb. NSS

Rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. 62 Af 61/2010 – 332

rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 2012, sp. zn. 62 Af 1/2011

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 7. 9. 2016. C-549/14

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 21. 2 2013. C-111/12

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Statistika z oblasti veřejných zakázek za rok 2014 - 2015

Příloha A: Statistika z oblasti veřejných zakázek za rok 2014 - 2015

		2015	2014
Správní řízení	zahájená správní řízení celkem	803	981
	- na návrh	346	634
	- ex offo	457	347
Rozhodnutí	vydaná prvostupňová rozhodnutí celkem	1 074	1 063
	- rozhodnutí vydaná ve věci	838	826
	náprava + sankce	494	366
	neshledáno pochybení	95	98
	procesní důvody	249	362
	- předběžná opatření	109	109
	- zamítnutí předběžných opatření	121	121
	- zrušení rozhodnutí o uložení předběžného opatření	6	7
Pokuty	počet uložených pokut	401	273
	celková výše uložených pokut	31 790 500 Kč	72 421 000 Kč
Náklady řízení	počet uložených nákladů řízení	90	101
	celková výše uložených nákladů řízení	2 700 000 Kč	3 067 000 Kč
Kauce	výše složených kaucí	97 361 995 Kč	130 782 251 Kč
	- kauce propadlé do státního rozpočtu	9 733 949 Kč	6 546 700 Kč
Podněty	počet přijetých podnětů	1 014	988

Zdroj: Vlastní zpracování podle [57]

